

Komisja
Europejska

ORĘDZIE O STANIE UNII 2023

OSIĄGNIĘCIA
KOMISJI
URSULI VON DER LEYEN

Orędzie o stanie Unii 2023 Komisji Ursuli von der Leyen

Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji Społecznej
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIA

Komisja nie ponosi odpowiedzialności za skutki wykorzystania treści znajdujących się w niniejszej publikacji.

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2023

© Unia Europejska, 2023.

Ponowne wykorzystanie dokumentów Komisji reguluje decyzja Komisji 2011/833/UE z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39).

O ile nie wskazano inaczej, ponowne wykorzystanie niniejszego dokumentu jest dozwolone na podstawie licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.pl>). Oznacza to, że ponowne wykorzystywanie jest dozwolone pod warunkiem odpowiedniego poinformowania o autorze oraz o wszelkich zmianach wprowadzonych w dokumencie.

Wykorzystanie lub zwielokrotnienie elementów, które nie należą do Unii Europejskiej, może wymagać uzyskania zgody bezpośrednio od uprawnionych.

PRAWA AUTORSKIE

Wszystkie zdjęcia © Unia Europejska, o ile nie wskazano inaczej.

Treść

Osiągnięcia	4
Europa: przyszłość, o którą warto walczyć	5
1 Obrona obietnicy złożonej przez Europę	7
2 Inwestowanie w dobrobyt Europy	24
3 Budowanie odporności społecznej Europy	66
Kalendarium	83

Europa: przyszłość, o którą warto walczyć

Rok temu Unia Europejska musiała zmierzyć się z jednym z największych jak dotąd wyzwań – z wojną toczącą się na kontynencie europejskim. Po raz pierwszy w historii kraj sąsiadujący z Unią został zbrojnie zaatakowany dlatego, że zapragnął do niej wstąpić.

Rosja próbowała nas szantażować za pomocą swoich paliw kopalnych, przez co Europa stanęła na krawędzi kryzysu energetycznego. Nie wiedzieliśmy, czy nasze rezerwy gazu wystarczą nam na zimę. Ale w głębi serca wiedzieliśmy, że nie możemy zawieść naszych przyjaciół w Ukrainie, którzy walczą o wolność. **Musieliśmy jak najszybciej uniezależnić się od rosyjskich paliw kopalnych, dywersyfikując źródła energii i przyspieszając transformację ku czystej energii. I udało nam się – wspólnymi siłami.** Nie dlatego, że było to łatwe, ale dlatego, że było to słuszne.

W takim oto duchu działa Komisja Europejska pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen. Od 2019 r. Europejczycy poradzi sobie z globalną pandemią, przezwyciężyli kryzys energetyczny i ugościli w swoich domach największą liczbę uchodźców od czasów II wojny światowej. Pomimo tych przeciwności nigdy nie zawahaliśmy się w urzeczywistnieniu Europejskiego Zielonego Ładu, innowacji cyfrowych ukierunkowanych na człowieka i sprawiedliwości społecznej. **To Komisja, która dotrzymuje danego słowa i osiąga cele.**

Mieszkańcy Unii nie tylko odzyskali wiarę w jej odporność, sprawność i wizję, ale również stali się silniejsi i bardziej zjednoczeni. W obliczu inwazji Rosji na Ukrainę w lutym 2022 r. niezmiennie stoimy ramię w ramię z Ukrainą i jej narodem. Poszerzyliśmy i zaostrzyliśmy sankcje unijne, w wyniku których rosyjska machina wojenna ponosi ogromne straty. Opowiadamy

się za porządkiem opartym na zasadach, pociągamy Rosję do odpowiedzialności za jej zbrodnie i **dążymy do sprawiedliwego pokoju**. Pomogliśmy Ukrainie zamknąć lukę budżetową na 2023 r. i zaoferowaliśmy jej gospodarce dalsze wsparcie na kolejne lata za sprawą nowego instrumentu w ramach budżetu UE. Jednocześnie **przygotowujemy się do przyjęcia Ukrainy do naszej europejskiej rodziny**, kładąc nacisk na odbudowę i reformy w tym kraju. Aby zaś powiększona Unia była bezpieczna, wzmacniamy jej zdolności obronne.

Za sprawą **planu REPowerEU** wygraliśmy wojnę energetyczną, jaką Rosja wymierzyła w naszą gospodarkę: uniknęliśmy przerw w dostawie energii, przywróciliśmy ceny energii do poziomu sprzed wojny i jesteśmy jeszcze bardziej zdeterminowani, by sami produkować czystą i tanią energię ze źródeł odnawialnych. W maju 2023 r. **po raz pierwszy w historii UE produkowała więcej energii wiatrowej i słonecznej niż energii z paliw kopalnych**. Ponownie koncentrujemy się na tym, co niezbędne, aby przemysł unijny wygrał globalny wyścig ku neutralności emisyjnej. Wszystkie inicjatywy ustawodawcze w tym zakresie – akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, akt w sprawie surowców krytycznych, bank wodoru – mają przełomowe znaczenie.

Trzonem transformacji gospodarczej UE jest **NextGenerationEU** – historyczny plan odbudowy i inwestycji. W tym roku jednolity rynek UE kończy 30 lat. 27 państw członkowskich wspólnie inwestuje w infrastrukturę, taką jak rurociągi międzysystemowe i wyspy energetyczne, a także w mobilność elektryczną.

Rozbudowujemy innowacyjne gałęzie przemysłu: produkcję baterii i akumulatorów, mikroprocesorów i wodoru. Unijny rynek pracy jest najsilniejszy od dziesięcioleci, lecz niedobór

wykwalifikowanych pracowników może utrudnić transformację ekologiczną i cyfrową, a więc i ograniczyć naszą zdolność do osiągnięcia wyznaczonych przez nas celów. Aby więc przywrócić priorytetowe traktowanie szkoleń i podnoszenia kwalifikacji przez całe życie, rok 2023 ustanowiliśmy Europejskim Rokiem Umiejętności.

Dla obecnej Komisji istotą Unii Europejskiej są przede wszystkim „ludzie, którzy stają ramie w ramie – za wolność, za swoje wartości, po prostu za lepszą przyszłość”. W obliczu zbliżających się **wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2024 r.** musimy dołożyć wszelkich starań, aby wzmocnić pozycję obywateli i zadbać o to, by mogli korzystać z demokratycznego prawa głosu. Zamierzamy chronić przestrzeń demokratyczną, aby była wolna od zakłóceń i zagrożeń, takich jak korupcja, dezinformacja, ataki na dziennikarzy i podejmowane przez obce siły próby podzielenia nas. **Nasza siła tkwi w naszych demokratycznych tradycjach, aspiracjach i jedności.**

Wszystkich nas – od twórców europejskiego projektu pokojowego, którzy odważyli się marzyć o zjednoczonej Europie po II wojnie światowej, poprzez tych, którzy w 1989 r. doprowadzili do upadku żelaznej kurtyny dzielącej nasz kontynent, po bohaterów, którzy dziś w Ukrainie walczą o wolność i europejską przyszłość swoich dzieci – **łączy fakt, że walczymy o to, co słuszne.** Dzisiaj Europa po raz kolejny opowiada się za przyszłością, o którą warto walczyć. I to my zbudujemy tę przyszłość.

Dzisiaj Europa po raz kolejny opowiada się za przyszłością, o którą warto walczyć. **I to my zbudujemy tę przyszłość.**

1 Obrona obietnicy złożonej przez Europę

Po raz pierwszy w historii kraj sąsiadujący z naszą Unią został zbrojnie zaatakowany dlatego, że zapragnął do niej wstąpić. Rosja prowadzi wojnę przeciwko suwerennej decyzji Ukrainy – i jednoznacznie wyrażonej woli jej narodu – aby zbliżyć się do Unii. Nasza reakcja była i jest jasna, ale musi być też trwała. Musimy nadal działać na rzecz sprawiedliwego pokoju i tak też uczynimy. Oznacza to pomoc dla Ukrainy, by mogła się bronić, odzyskać pełną suwerenność i dążyć do członkostwa w UE.

Aby osiągnąć te cele, świadczymy Ukrainie pomoc humanitarną, a także udzielamy jej wsparcia ekonomicznego i wojskowego; przeznaczamy znaczne środki pieniężne na najpilniejsze potrzeby tego kraju, jego odbudowę i modernizację; podtrzymujemy istotne usługi użyteczności publicznej, jak szpitale i szkoły; odbudowujemy infrastrukturę krytyczną zniszczoną przez Rosję, np. systemy energetyczne, sieci wodociągowe, sieci transportowe, drogi i mosty oraz pomagamy zbudować niezbędne zdolności obronne. Poza tym przyznaliśmy Ukraińcom mieszkającym w UE prawo do tymczasowej ochrony. Dzieciom doświadczającym stresu psychicznego i pozostającym bez opieki zarówno w Ukrainie, jak i w UE zapewniamy ochronę i specjalistyczne usługi rehabilitacji. Wspieramy także podjętą przez Ukrainę kompleksową reformę opieki nad dziećmi.

Pomagamy ponadto Ukrainie w pociąganiu Rosji do odpowiedzialności za jej zbrodnie agresji i zbrodnie wojenne. Ułatwiamy

bezpieczny powrót dzieci ukraińskich wywiezionych do Rosji. Aby osłabić zdolność Rosji do prowadzenia wojny, **Unia Europejska nałożyła 11 pakietów daleko idących sankcji** wymierzonych w kluczowe sektory gospodarki rosyjskiej, obejmujących zamrożenie istotnych aktywów i odcięcie największych banków Rosji od systemu SWIFT. Jeżeli chodzi o działania obronne, UE wzmocniła współpracę z Organizacją Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO) i jednocześnie zwiększyła własne zdolności w zakresie wspólnej obrony za sprawą Europejskiego Funduszu Obronnego.

Wspieranie Ukrainy, dopóki będzie taka potrzeba

Od kiedy rosyjska wojna napastnicza położyła się ponurym cieniem na Ukrainę, nadrzędnym obowiązkiem, który przyjęła na siebie Unia Europejska, jest ochrona cywilnych mieszkańców Ukrainy. 4 marca 2022 r., czyli zaledwie kilka dni po agresji Rosji, UE podjęła bezprecedensową decyzję: jednomyślnie uruchomiła **dyrektywę w sprawie tymczasowej ochrony** przyjętą dwadzieścia lat temu. Od tej chwili Ukraińcy uciekający przed wojną uzyskali prawa na terytorium UE, m.in. zezwolenie na pobyt, środki na zakwaterowanie, dostęp do rynku pracy, opiekę medyczną i, co bardzo istotne, możliwość podjęcia nauki przez dzieci.

Mieszkańcy UE otworzyli swoje serca i przyjęli do swoich domów miliony Ukraińców. Państwa członkowskie zaoferowały tymczasową ochronę blisko 4 milionom osób, z których prawie połowę stanowią kobiety. **UE stała się bezpieczną przystanią dla prawie co piątego ukraińskiego dziecka.** Ta wszechstronna reakcja społeczeństwa na największe przymusowe wysiedlenie ludzi w Europie od czasów II wojny światowej znalazła odzwierciedlenie w samej tkance naszego społeczeństwa.

Obywatele Ukrainy uciekający przed wojną ocalili przed zamknięciem wiejską szkołę podstawową w Irlandii. Szkoła państwowa Lismoil National School w Roscommon przyjęła 14 dzieci ukraińskich, które stanowią ponad połowę wszystkich uczęszczających do niej uczniów.

Szacuje się, że na terenie Ukrainy jest obecnie ponad 5 mln przesiedlonych wewnętrznie osób. W wyniku toczącej się wojny i celowych ataków Rosji na cywilów liczbę osób potrzebujących pomocy humanitarnej w 2023 r. szacuje się na ok. 17,6 mln.

Od początku inwazji Komisja przeznaczyła 733 mln euro na programy pomocy humanitarnej, z czego 685 mln euro na pomoc humanitarną w Ukrainie, a pozostałe 48 mln euro na pomoc Ukraińcom uciekającym przed wojną oraz na wsparcie społeczności przyjmujących w sąsiedniej Mołdawii. W okresie od stycznia do czerwca 2023 r. **7,9 mln Ukraińców**, m.in. na obszarach najbardziej dotkniętych działaniami wojennymi, **otrzymało wsparcie humanitarne od UE** i innych hojnych darczyńców.

Od stycznia 2023 r.:

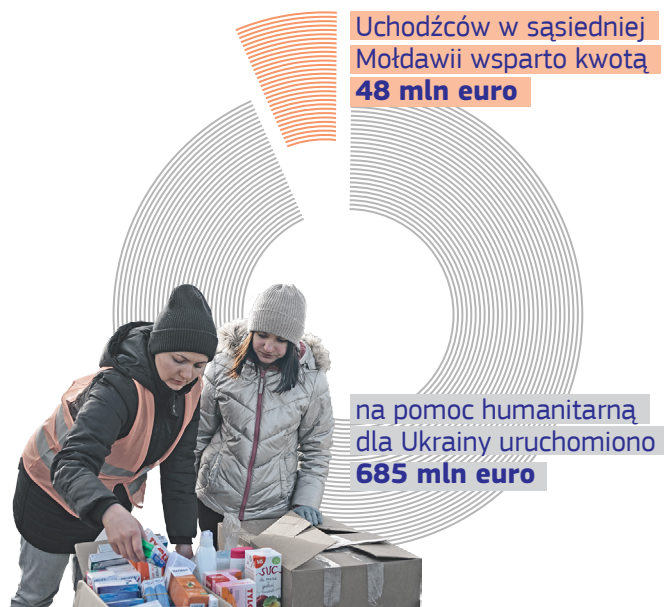
- ponad 4 mln osób udzielono wsparcia żywnościowego;
- pomoc medyczna lub artykuły zdrowotne trafiły do 5,6 mln osób;
- 2,9 mln osób skorzystało z pomocy pieniężnej;

Tymczasowa ochrona dla blisko **4 mln osób**

z których prawie **50 %** to kobiety

Komisja przeznaczyła **733 mln euro**
na programy pomocy humanitarnej

- niezbędną ochroną objęto 1,1 mln osób;
- prawie 3,3 mln osób uzyskało dostęp do czystej wody oraz podstawowych usług sanitarno-higienicznych.

Za sprawą **inicjatyw CARE** w 2022 r. (działania polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie i elastyczna pomoc dla terytoriów) wprowadzono w polityce spójności dużą elastyczność, co pozwoliło na przeprogramowanie nieprzydzielonych środków w wysokości do 17 mld euro w ramach funduszy spójności na lata 2014–2020 i na ukierunkowaną elastyczność na lata 2021–2027 w celu wsparcia osób uciekających przed rosyjską inwazją.

Większość Ukraińców objętych tymczasową ochroną w UE dobrze zintegrowała się ze społeczeństwem. Dotyczy to zwłaszcza Estonii, gdzie blisko połowa Ukraińców w wieku produkcyjnym ma już pracę.

Za sprawą uruchomienia **Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności** UE skutecznie skierowała pomoc do Ukrainy ze strony wszystkich 27 państw członkowskich oraz Islandii, Macedonii Północnej, Norwegii, Serbii i Turcji. W rezultacie do Ukrainy trafiło ponad 94 tys. ton wsparcia rzeczowego, a jego wartość szacuje się na ponad 760 mln euro. Pomoc ta polegała m.in. na uruchomieniu unijnych zapasów w ramach rescEU do wykorzystania w sytuacjach nadzwyczajnych: schronów, energii, pomocy medycznej i specjalistycznego sprzętu do łagodzenia zagrożeń dla zdrowia publicznego (chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych). Wartość tych zapasów opiewała na 121 mln euro. **To unijna solidarność w najlepszym wydaniu.**

Rosja nieustannie stwarza zagrożenie dla cywilnych obiektów jądrowych, dlatego w ramach strategicznej rezerwy rescEU Unia udzieliła Ukrainie rzeczowej **pomocy związanej z bezpieczeństwem jądrowym** o wartości przekraczającej 54,8 mln euro. Ze środków pochodzących z Europejskiego Instrumentu Współpracy Międzynarodowej w dziedzinie Bezpieczeństwa Jądrowego rozpoczęto odbudowę laboratoriów i naprawę sprzętu, zniszczonych przez rosyjskich okupantów w czarnobylskiej strefie zamkniętej, a także zainstalowano nowoczesny automatyczny system monitorujący promieniowanie.

UE przewodzi ponadto **ewakuacjom medycznym pacjentów ukraińskich**, którzy pilnie wymagają leczenia. Za pośrednictwem **Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności** udało się przeprowadzić ponad 2,5 tys. takich ewakuacji. Aby udzielić tym pacjentom dalszej pomocy, we wrześniu 2022 r. pod Rzeszowem otwarto unijne centrum ewakuacji medycznej – Medevac

Hub. Co tydzień organizowane są medyczne ewakuacje lotnicze przy użyciu specjalistycznego samolotu medycznego przekazanego przez Norwegię, a sfinansowanego przez UE. Ponadto z Programu UE dla zdrowia finansowane są projekty dotyczące **zdrowia psychicznego i wsparcia psychologicznego**, skierowane do mieszkańców Ukrainy oraz osób przybywających stamtąd do UE.

W odpowiedzi na beczelne ataki rosyjskie wymierzone w ukraińską infrastrukturę energetyczną szybko podjęto środki nadzwyczajne. UE wraz z partnerskimi organizacjami humanitarnymi przekazała Ukrainie ok. **5 760 generatorów prądowórczych** różnej wielkości i wydajności: od małych generatorów na użytek poszczególnych gospodarstw domowych po większe modele zasilające np. szpitale. Komisja, we współpracy ze spółką Enel, podarowała również Ukrainie **5,7 tys. paneli słonecznych**. Są one produkowane w Katanii (Włochy) i finansowane z funduszu innowacyjnego. Posłużą do zasilania w energię elektryczną szkół, szpitali i obiektów straży pożarnej.

Na początku wojny UE podjęła zdecydowane kroki, aby **ustabilizować systemy elektroenergetyczne w Ukrainie i Mołdawii** przez zsynchronizowanie sieci elektroenergetycznych tych państw z kontynentalną siecią europejską. 7 maja 2022 r. uruchomiono nowe połączenie energetyczne między Polską a Ukrainą i od tego czasu Ukraina i Mołdawia są w stanie importować do 1 050 megawatów z Europy kontynentalnej.

W samym środku zawieruchy wojennej niezmiernie ważne jest, aby mieszkańcy Ukrainy mieli łączność ze swoimi bliskimi. W związku z tym Komisja zaapelowała do unijnych

• **5,7 tys.**
• **paneli słonecznych**
• **przekazanych Ukrainie przez**
• **Komisję Europejską**

i ukraińskich operatorów telekomunikacyjnych, by pozwolili Ukraińcom w UE korzystać z telefonów komórkowych według najniższych lub zerowych opłat roamingowych przez okres trzech miesięcy. 38 operatorów podpisało odnośne porozumienie, które z powodzeniem **ułatwia roaming w wymiarze transgranicznym**. UE nie tylko zapewniła niskie opłaty roamingowe, lecz także przekazała 2,5 mln kart SIM Ukraińcom szukającym schronienia i utworzyła hotspoty Wi-Fi na przejściach granicznych i w schronach. 24 kwietnia 2023 r. UE zawarła przepisy dotyczące roamingu w układzie o stowarzyszeniu UE–Ukraina.

Korzystanie w pełni z siły gospodarczej i finansowej Unii Europejskiej

Od momentu rozpoczęcia inwazji UE i jej państwa członkowskie okazały Ukrainie wyjątkową solidarność, udzielając **wsparcia finansowego i humanitarnego, nadzwyczajnego wsparcia budżetowego oraz wsparcia wojskowego o wartości 59 mld euro**. Na wzmocnienie ogólnej odporności gospodarczej, społecznej i finansowej Ukrainy przeznaczono łącznie 38,8 mld euro, z czego 31 mld euro z budżetu UE i 7,8 mld euro od państw członkowskich. Aby pomóc ukraińskim siłom zbrojnym w obronie kraju, UE udzieliła im wsparcia wojskowego o wartości 20 mld euro, z czego 5,6 mld euro pochodzi z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju. Ponadto UE i jej państwa członkowskie wyasygnowały co najmniej 17 mld euro na rzecz osób uciekających z Ukrainy. **Całkowite wsparcie dla Ukrainy i jej obywateli wynosi zatem 76 mld euro**.

W 2022 r. **Ukraina otrzymała od UE pomoc makrofinansową o wartości 7,2 mld euro** na zapewnienie ciągłości funkcjonowania rządu tego kraju oraz na świadczenie usług użyteczności publicznej. Część tego wsparcia budżetowego, tj. kwotę 500 mln euro, zadeklarowano w ramach globalnej kampanii „Stand Up for Ukraine – Razem dla Ukrainy” oraz Międzynarodowej Konferencji Darczyńców

Wysokiego Szczebla na rzecz Ukrainy w maju 2022 r. Celem było zareagowanie na pilne potrzeby w tym kraju związane z mieszkalnictwem, kształceniem i rolnictwem.

W 2023 r. UE przyznała Ukrainie bezprecedensowy pakiet wsparcia w wysokości do **18 mld euro** w formie wysoce preferencyjnych pożyczek, **z czego wypłacono już 12 mld euro**. Dzięki temu Ukraina jest w stanie wypłacać wynagrodzenia i emerytury oraz utrzymywać instytucje świadczące najważniejsze usługi użyteczności publicznej, takich jak szpitale czy szkoły, oraz oferować zakwaterowanie osobom przesiedlonym. Wspomniany pakiet pozwoli również zachować stabilność makroekonomiczną i odbudować zniszczoną infrastrukturę krytyczną.

UE zapewnia Ukrainie pakiet wsparcia w wysokości do 18 mld euro

W czerwcu 2023 r. w ramach śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych (WRF) Komisja Europejska zaproponowała utworzenie nowego **instrumentu na rzecz Ukrainy finansowanego z budżetu Unii Europejskiej**. W ten sposób Ukraina uzyska spójne, przewidywalne i elastyczne wsparcie finansowe na lata 2024–2027. Instrument na rzecz Ukrainy przewiduje do 50 mld euro zarówno w formie dotacji z unijnego budżetu, jak i pożyczek zaciągniętych na rynkach kapitałowych. Ponadto rząd Ukrainy w ścisłym porozumieniu z Komisją opracuje plan inwestycji i reform.

49 mln ton
ukraińskich produktów rolnych

© Adobe Stock

99 mld euro
szacunkowa wartość tych produktów

Korytarze solidarnościowe między UE a Ukrainą stały się ratunkiem dla gospodarki ukraińskiej, gdyż ułatwiły temu krajowi eksport produktów rolnych w olbrzymiej ilości 49 mln ton. Gwarantują one nie tylko eksport produktów rolnych, lecz także import niezbędnych towarów. Łączną wartość wymiany handlowej prowadzonej przez te korytarze szacuje się na prawie 99 mld euro. Aby zwiększyć przepustowość korytarzy solidarnościowych i ich skuteczność, pozyskiwana jest znaczna kwota 1 mld euro z wkładów Komisji, Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Grupy Banku Światowego.

W lutym 2023 r. Komisja Europejska i Ukraina podpisały przełomowy pakt w sprawie stowarzyszenia tego kraju z **Programem na rzecz jednolitego rynku** w celu ułatwienia mu dostępu do rynku, stworzenia sprzyjającego otoczenia biznesowego oraz pobudzenia długoterminowego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Autonomiczne środki handlowe UE zapewniające pełną liberalizację ceł w przypadku importu wszystkich towarów z Ukrainy do UE zapewniają, wraz z korytarzami solidarnościowymi, bezproblemowy przepływ kluczowych towarów rolnych z Ukrainy do UE i przez UE. 5 czerwca 2023 r. środki te przedłużono o kolejny rok.

Stowarzyszenie Ukrainy z programem „Horyzont Europa” i programem badawczo-szkoleniowym Euratom stanowi ważną inicjatywę, której celem jest zachowanie i **wspieranie ekosystemu związanego z badaniami naukowymi i innowacjami tego kraju**. Ponadto na początku czerwca 2023 r. UE i Ukraina podpisały porozumienie umożliwiające

ukraińskim promotorom projektów ubieganie się o finansowanie unijne na projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania w dziedzinach transportu, energii i technologii cyfrowych poprawiające połączenia tego kraju z sąsiadami z UE. Porozumienie będzie sprzyjać integracji Ukrainy z jednolitym rynkiem UE i wpłynie korzystnie na wzrost gospodarczy, zatrudnienie i konkurencyjność.

Wspieranie samoobrony Ukrainy

Bohaterscy żołnierze ukraińscy bronią swojej ojczyzny, narodu i wartości demokratycznych, lecz sama odwaga nie wystarczy. Aby bronić kraju, potrzebują zasobów. I tu właśnie wkracza UE, zapewniając swoją siłę i zasoby w trzech strategicznych kwestiach: sprzętu, szkoleń i produkcji przemysłowej.

Niesłabnące wsparcie UE ma decydujący wpływ na bieg wojny. **Europejski Instrument na rzecz Pokoju** (5,6 mld euro) umożliwił dostawę czołgów, śmigłowców, systemów obrony powietrznej, pocisków rakietowych i amunicji. Wsparcie to uzupełnione dwustronnym wsparciem wojskowym ze strony państw członkowskich oznacza, że Ukraina otrzymała **pomoc wojskową o wartości 20 mld euro**. UE jest zdecydowana wspierać Ukrainę, dopóki będzie taka potrzeba. Obecnie toczą się dyskusje na temat istotnego długoterminowego wsparcia wojskowego za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju.

Nasze wysiłki wykraczają poza zapewnianie sprzętu. Kierowana przez Radę **misja Unii Europejskiej w zakresie pomocy wojskowej**, dysponująca budżetem 168 mln euro, ma wzmocnić zdolności wojskowe ukraińskich sił zbrojnych. Przeszkolono już 25 tys. żołnierzy ukraińskich. Pewnie zmierzamy do naszego celu, jakim jest **przeszkolenie do końca bieżącego roku 30 tys. żołnierzy ukraińskich**.

20 marca 2023 r. Rada Unii Europejskiej przystąpiła na ważny wniosek w sprawie amunicji, której Ukraina pilnie potrzebuje. Inicjatywa ta ma przyspieszyć dostawy i wspólne udzielanie zamówień, aby móc dostarczyć Ukrainie 1 mln sztuk amunicji w ciągu 12 miesięcy. Podstawą tej inicjatywy jest strategia obejmująca trzy elementy:

- po pierwsze, pomoc państwom członkowskim w natychmiastowym transferze amunicji kalibru 155 mm z zapasów krajowych;
- po drugie, konsolidacja zapotrzebowania europejskiego i w tym celu inicjowanie przez państwa członkowskie wspólnych zakupów amunicji kalibru 155 mm, w których kluczową rolę miałyby pełnić Europejska Agencja Obrony;
- po trzecie, zwiększenie mocy produkcyjnych UE w zakresie amunicji, aby sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu Ukrainy.

3 maja 2023 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący **rozporządzenia w sprawie wspierania produkcji amunicji (ASAP)**. Wartość tej inicjatywy wynosi 500 mln euro. Zakłada ona szczególnie, ukierunkowane środki mające zwiększyć produkcję i zapewnić bezpieczne dostawy amunicji w obrębie UE. Rozporządzenie ASAP przyjęto 20 lipca, a następnie wprowadzono w życie pod koniec tego samego miesiąca. Komisja nie szczędi wysiłków, aby szybko je wdrożyć, co umożliwi państwom członkowskim dostarczanie Ukrainie amunicji i niesienie dalszej pomocy w miarę potrzeb.

Ukraina stawia czoła agresji ze strony Rosji nie tylko na polu bitwy – musi też mierzyć się z jej wrogimi działaniami hybrydowymi, wymierzonymi również w UE. W związku z tym UE wzmocniła **odporność Ukrainy w zakresie cyberbezpieczeństwa**, inwestując 10 mln euro w sprzęt, oprogramowanie i inne powiązane formy wsparcia. Kolejne 15 mln euro z pakietu wartego 330 mln euro przeznaczono na wsparcie odpornej transformacji cyfrowej, aby pomóc Ukrainie odpierać ataki hybrydowe Rosji.

W lutym 2023 r. za sprawą kampanii finansowania społecznościowego pod nazwą **Radarom!** na Litwie zebrano środki pozwalające na zakup 16 (a nie – jak wstępnie planowano – pięciu) wielofunkcyjnych radarów taktycznych, aby chronić przestrzeń powietrzną Ukrainy przed rosyjskimi pociskami raketowymi.

Pociągnięcie Rosji do odpowiedzialności

Trudno zliczyć tych, którzy w trakcie brutalnej inwazji Rosji na Ukrainę tragicznie zginęli lub doznali niewyobrażalnego cierpienia. Bucza, niegdyś spokojne miasto pod Kijowem, stało się symbolem dokonanych tam w marcu 2022 r. zbrodni, gwałtów i straszliwych tortur na niewinnych cywilach. Do podobnych zbrodni nadal dochodzi na całym okupowanym terytorium Ukrainy. **UE czci pamięć wszystkich ofiar i zwiększa swoje nieustające wsparcie, aby zwyciężyła sprawiedliwość** i aby ci, którzy odpowiadają za te zbrodnie, ponieśli karę.

Ukraińska Prokuratura Generalna prowadzi obecnie śledztwo w sprawie ponad 100 tys. domniemanych zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości, które uważa się za największe naruszenie prawa międzynarodowego. W miarę jak przybywa dowodów, UE z coraz większym zaangażowaniem wspiera śledztwa w sprawie tych zbrodni i ściganie ich sprawców.

Konstantinas Gudauskas, wolontariusz, syn Litwina i Kazaszki, postępując się kazachskim paszportem, przemieszczał się przez okupowane przez Rosję terytorium Ukrainy i pomógł ocalić ponad 200 istnień ludzkich w obwodzie kijowskim, głównie w Buczy. Ukraińcy nazywali go „**Aniołem z Buczy**”.

Wśród najbardziej bezbronnych ofiar okrutnych zbrodni popełnionych przez Rosję znalazły się dzieci. Szacuje się, że w wyniku nieusprawiedliwionej rosyjskiej agresji ucierpiało 5,7 mln ukraińskich dzieci w wieku szkolnym, a ponad 2,8 tys. szkół i obiektów zostało zniszczonych lub zburzonych. Według Ukrainy blisko **20 tys. dzieci ukraińskich zostało bezprawnie i siłą przesiedlonych do Rosji**.

Od chwili, gdy Rosja, łamiąc prawo, rozpoczęła wojnę przeciwko Ukrainie, UE nałożyła sankcje na blisko **40 osób** odpowiedzialnych za bezprawną deportację i transfer dzieci ukraińskich do Rosji oraz poddawanie ich programom reedukacyjnym. Prowadzimy też stałą identyfikację domniemych sprawców. 17 marca 2023 r. Międzynarodowy Trybunał Karny wydał nakaz aresztowania prezydenta Rosji Władimira Putina i rosyjskiej rzeczniczki praw dziecka Marii Lwowej-Biełowej. Środki te jednoznacznie dowodzą, że nikt nie stoi ponad prawem i że każdy sprawca poważnych zbrodni międzynarodowych może stanąć przed wymiarem sprawiedliwości.

UE zgodziła się przeznaczyć 7,5 mln euro na wsparcie śledztw prowadzonych przez Międzynarodowy Trybunał Karny w sprawie zbrodni wojennych popełnionych przez Rosję.

Ponadto UE:

- zapewniła ukraińskiej Prokuraturze Generalnej ponad 6 mln euro na rozwój technologii informatycznych i niezbędny sprzęt;
- stworzyła nową bazę dowodów najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, aby umożliwić Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) zabezpieczanie, przechowywanie i analizę dowodów zbrodni międzynarodowych;
- zwiększyła uprawnienia zarówno Eurojustu, jak i Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol)

w dziedzinie krajowej koordynacji śledztw w imieniu państw członkowskich UE;

- nawiązała współpracę z partnerami na świecie, aby zapewnić rozliczalność i międzynarodową reakcję.

Wspierając wysiłki Międzynarodowego Trybunału Karnego, UE równocześnie prowadzi rozmowy ze swoimi państwami członkowskimi i partnerami międzynarodowymi w sprawie ustanowienia specjalnego trybunału, który osądzi przywódców Rosji odpowiedzialnych za zbrodnię agresji na Ukrainę. 2 lutego 2023 r. podjęto pierwszy praktyczny krok w tym kierunku: przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen zapowiedziała utworzenie **Międzynarodowego Centrum Ścigania Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie** z siedzibą w Hadze, który ma wspierać istniejący wspólny zespół śledczy działający w ramach Eurojustu.

Centrum rozpoczęło działalność w lipcu 2023 r. i wspiera koordynację krajowych śledztw w sprawie zbrodni agresji oraz gromadzenie dowodów. Będzie ono miało kluczowe znaczenie dla zwiększenia zdolności do prowadzenia spraw dotyczących zbrodni agresji oraz dla zabezpieczania stosownych dowodów na potrzeby ścigania i przyszłych procesów sądowych. Centrum zapewni też struktury służące wdrożeniu wspólnej strategii śledczej i w zakresie ścigania oraz przyczyni się do wymiany i analizy dowodów gromadzonych od początku rosyjskiej napaści. Zapewni ono ponadto ścisłą koordynację ze śledztwami Międzynarodowego Trybunału Karnego. UE uczestniczy w ramach grupy głównej składającej się z międzynarodowych partnerów w rozmowach w sprawie ustanowienia specjalnego trybunału.

7,5 mln euro
z budżetu UE na wspieranie
śledztw prowadzonych przez Międzynarodowy Trybunał Karny

Rosja będzie musiała ponieść konsekwencje prawne naruszeń prawa międzynarodowego, m.in. będzie zobowiązana do wypłaty reparacji wojennych. Komisja wspiera także rozmowy na temat utworzenia **mechanizmu rekompensaty za szkody** wyrządzone przez Rosję w wyniku jej agresji na Ukrainę. Pierwszy krok w kierunku reparacji wojennych podjęto 12 maja 2023 r. Tego dnia Komitet Ministrów Rady Europy przyjął rezolucję ustanawiającą **międzynarodowy rejestr szkód** w Hadze w drodze rozszerzonego porozumienia częściowego, do którego mogą przystąpić państwa trzecie. 11 maja 2023 r. UE stała się współzałożycielem, a jednocześnie członkiem stowarzyszonym tego porozumienia. Rejestr będzie służył do ewidencjonowania dowodów i informacji na temat roszczeń o odszkodowania za szkody, straty i zniszczenia spowodowane przez działania Rosji sprzeczne z prawem międzynarodowym prowadzone na terenie Ukrainy lub przeciwko temu krajowi. Rejestr będzie dostępny dla wszystkich zainteresowanych osób fizycznych i podmiotów prawnych, a także dla Ukrainy.

„Don't give your voice to the Kremlin propaganda” (Nie użyczaj swojego głosu kremlowskiej propagandzie) – pod taką nazwą Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Słowacji prowadzi nagrodzoną kampanię, w której aktorka Darina Chmúrová, która jako dziecko użyczyła głosu postaci w radzieckiej bajce, ostrzega swoich rodaków, aby nie wierzyli dzisiaj w „bajki” rozpowszechniane przez Kreml.

Sankcje i osłabienie machiny wojennej Rosji

W obliczu trwającej bezprawnej i nieuzasadnionej agresji wojskowej Rosji przeciwko Ukrainie UE nie ustaje w obronie suwerenności, niezależności i integralności terytorialnej Ukrainy w jej granicach uznanych przez społeczność międzynarodową.

W związku z tym UE uruchomiła do tej pory **11 pakietów dotkliwych sankcji przeciwko Rosji**. Uderzają one wprost w rosyjską gospodarkę, pozbawiając Rosję dostępu do kluczowych technologii i rynków. Celem tych sankcji jest **upośledzenie zdolności Kremla do finansowania i prowadzenia wojny**. Polegają one na obciążeniu rosyjskich elit politycznych, odpowiedzialnych za inwazję, wyraźnymi kosztami gospodarczymi i politycznymi. Środki te wzorowane są na sankcjach, które nakładano na Rosję już od 2014 r. w związku z bezprawną aneksją Krymu i destabilizacją we wschodniej Ukrainie.

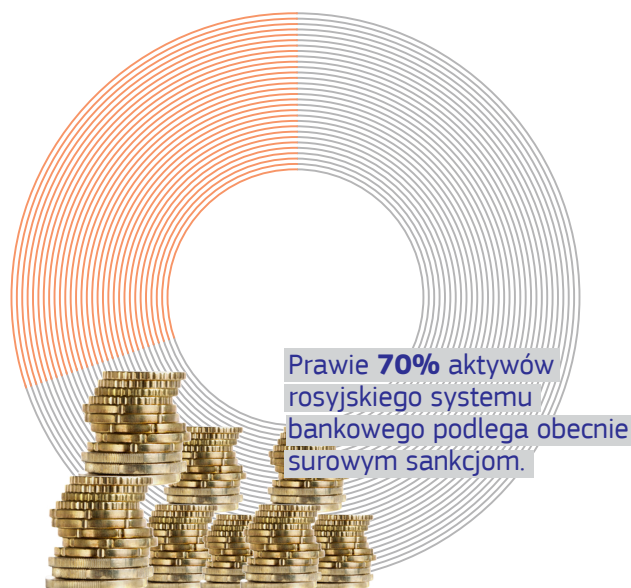
Osoby fizyczne wpisane na listę sankcyjną mają zakaz wjazdu do UE i przejazdu przez jej terytorium, a wszystkie ich konta bankowe

zostały zablokowane. Oprócz immobilizacji aktywów o wartości powyżej 200 mld euro zdeponowanych w rosyjskim banku centralnym **zamrożono w UE aktywa należące do rosyjskich obywateli w kwocie określonej na 24 mld euro**.

W natychmiastowej reakcji na inwazję UE zgodziła się wykluczyć najważniejsze banki rosyjskie z systemu SWIFT – wiodącego systemu komunikatów finansowych na świecie. W rezultacie banki te nie były w stanie szybko i skutecznie realizować transakcji finansowych na świecie. Ok. **70% aktywów rosyjskiego systemu bankowego podlega obecnie surowym sankcjom**.

Pomimo że ze sprzedaży ropy naftowej i gazu Rosja czerpała znaczne dochody służące w pierwszym roku inwazji jako rezerwa, sankcje okazały się **poważnym ciosem dla rosyjskiej gospodarki**, a dochody ze sprzedaży ropy naftowej spadły dzięki pułapowi cenowemu zastosowanemu przez UE, państwa G7 i Australię. W 2022 r. produkt krajowy brutto (PKB) Rosji zmalał o ponad 2 proc., natomiast do końca 2023 r. Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju zakłada dalszy spadek

UE przystąpiła na **odcięcie największych banków Rosji** od systemu SWIFT.

© Adobe Stock

o 2,5%. W kolejnych miesiącach Rosji nie udało się utrzymać wysokiej nadwyżki budżetowej wykazanej w pierwszej połowie 2022 r. – głównie dzięki wysokim cenom ropy naftowej i gazu – i w konsekwencji odnotowała ona deficyt budżetowy na poziomie 2,3% za cały rok.

Zważywszy na zastój w gospodarce i spadek cen energii nie zakłada się w bliskiej perspektywie czasowej poprawy sytuacji budżetowej tego kraju. W dłuższej perspektywie czasowej sankcje będą coraz dotkliwiej wpływać na budżet Rosji, jej rynki finansowe, inwestycje zagraniczne oraz bazę przemysłową i technologiczną.

Podobnie jak w przypadku wszelkich sankcji unijnych te nałożone w odpowiedzi na bezprawną inwazję Rosji na Ukrainę przewidują przepisy szczególne dotyczące pomocy humanitarnej i medycznej. Ponadto UE podjęła środki, aby jej sankcje nie wpływały na wymianę handlową z państwami trzecimi w krytycznych sektorach, takich jak żywność czy bezpieczeństwo energetyczne.

Oprócz sankcji gospodarczych UE nałożyła również specjalne sankcje na osoby odpowiedzialne za wspieranie, finansowanie lub wdrażanie środków, które zagrażają integralności terytorialnej Ukrainy, jej suwerenności i niezależności.

Łącznie, wliczając wcześniejsze sankcje nałożone w związku z bezprawną aneksją Krymu w 2014 r., **UE objęła sankcjami blisko 1,8 tys. osób i podmiotów.**

Choć większość sankcji unijnych wymierzono w Rosję, nie uniknęła ich również **Białoruś** w związku z udziałem tego kraju w inwazji na Ukrainę i w celu zapobieżenia obchodzeniu sankcji przez Rosję. Sankcjami objęto także **Iran**, który produkuje i dostarcza drony wykorzystywane w atakach na Ukrainę.

UE wprowadziła ponadto w życie surową **klauzulę zabraniającą obchodzenia sankcji** w świadomy i celowy sposób przez obywateli lub przedsiębiorstwa w UE. UE postanowiła też dodać nieprzestrzeganie środków ograniczających do wykazu europrzestępstw zawartego w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W rezultacie UE odnotowała **znaczne postępy w egzekwowaniu sankcji**. Ma w tym również pomóc wnioski Komisji w sprawie dyrektywy zawierającej normy minimalne dotyczące definicji przestępstw i kar za nieprzestrzeganie unijnych środków ograniczających.

Z kolei wyznaczenie **specjalnego wysłannika Unii Europejskiej ds. wdrożenia sankcji** ma poprawić koordynację z krajami partnerskimi i zapewnić, aby towary objęte unijnym zakazem wywozu nie trafiały do Rosji za pośrednictwem państw trzecich.

Odbudowa i reformy na drodze Ukrainy do członkostwa w UE

Wojna przeciwko Ukrainie to punkt zwrotny integracji europejskiej. Agresja Putina skierowana jest przede wszystkim przeciwko Ukrainie. Stanowi ona niedopuszczalne pogwałcenie Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego; godzi również w nasze wartości i w Unię Europejską. **Po raz pierwszy w historii kraj sąsiadujący z naszą Unią został zbrojnie zaatakowany dlatego, że zapragnął do niej wstąpić.** Rosja prowadzi wojnę przeciwko suwerennej decyzji Ukrainy – i jednoznacznie wyrażonej woli jej narodu – aby zbliżyć się do UE. Nasza reakcja była jasna i zdecydowana, i musi być trwała. W dalszym ciągu będziemy zapewniać Ukrainie środki potrzebne do samoobrony, do wyparcia rosyjskiego najeźdźcy z jej terytorium oraz do odzyskania pełnej suwerenności.

Rozpoczęto już wspieranie ukraińskich reform i odbudowy tego kraju. Przyszłość Ukrainy leży w UE, co potwierdzono podczas ważnych wydarzeń, takich jak **pierwsze w historii spotkanie kolegium komisarzy z rządem Ukrainy** 2–3 lutego 2023 r. W czerwcu 2022 r. Ukrainie przyznano status kraju kandydującego do UE pod warunkiem podjęcia kluczowych reform w celu dostosowania się do unijnych

norm. Pomimo że Ukraina toczy wojnę o przetrwanie, poczyniła szybkie postępy we wprowadzaniu wymaganych reform określonych przez Komisję w jej opinii w sprawie wniosku o członkostwo tego kraju w UE.

Na rzecz pomocy Ukrainie podejmowane są również rozmaite wysiłki międzynarodowe. W październiku 2022 r. Komisja i Niemcy, które przewodniczyły wówczas grupie G7, zorganizowały w Berlinie międzynarodową konferencję ekspertów w sprawie odbudowy Ukrainy. 26 stycznia 2023 r. uruchomiono ponadto wielostronną **platformę koordynacji darczyńców** z całego świata. Jest to pierwsza taka platforma w historii pomocy międzynarodowej. Nigdy wcześniej wsparcie głównych międzynarodowych darczyńców nie było centralnie koordynowane. Dzięki temu trafi ono dokładnie tam, gdzie Ukraina najbardziej go potrzebuje. Pomoc w odbudowie i modernizacji Ukrainy wymaga ogromnego międzynarodowego wysiłku.

W marcu 2023 r. Komisja we współpracy z organizacjami ukraińskimi rozpoczęła program rozwijania zdolności na rzecz odbudowy Ukrainy w ramach **nowego europejskiego Bauhausu**.

Znaczną część tych wysiłków stanowi zaproponowany **Instrument na rzecz Ukrainy, w kwocie do 50 mld euro** z budżetu UE, zaplanowany na lata 2024–2027. Reformy w Ukrainie i jej odbudowa wiążą się ze złożonymi wyzwaniami, dlatego kraj ten potrzebuje stałego wsparcia ze strony UE. Instrument na rzecz Ukrainy ma zaspokoić zarówno najpilniejsze potrzeby w zakresie odbudowy, jak i sfinansować średnioterminowe działania modernizacyjne. Inwestycje połączono w przemyślaną sposób z reformami, które przyniosą głęboką transformację w Ukrainie zmierzającej do UE.

Szczególną uwagę poświęcono dzieciom ukraińskim, które są przyszłością tego kraju. Agresja rosyjska dotknęła 5,7 mln dzieci w wieku szkolnym. Zniszczono lub zburzono ponad 2,8 tys. placówek szkolnych. Komisja przeznaczyła 100 mln euro na **odbudowę ukraińskich szkół i dodatkowe 14 mln euro na zakup autobusów szkolnych**. Kampania w 11 państwach członkowskich UE pod nazwą „Autobusy szkolne dla Ukrainy” pozwoliła podarować Ukrainie 300 autobusów i zapewnić dzieciom ukraińskim bezpieczny dojazd do szkół.

Za pośrednictwem międzynarodowych organizacji pozarządowych Komisja przeznaczyła **3,5 mln euro na pomoc humanitarną, aby wesprzeć usuwanie licznych min i niewybuchów** na terytorium Ukrainy. Ponadto z **Instrumentu Polityki Zagranicznej** wsparto kwotą 18 mln euro humanitarne operacje przeciwminowe, zaś w ramach **Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju** przeznaczono 4 mln euro na rzecz zdolności ukraińskich sił zbrojnych w zakresie rozminowywania.

Ponadto na zaawansowanym etapie przygotowani znajdują się działania szybkiego reagowania o łącznym budżecie w wysokości do 25 mln euro. Obejmują one dostarczenie dodatkowego sprzętu do rozminowywania w celu poprawy skuteczności zarządzania w tym zakresie.

Technicy z Chorwacji specjalizujący się w oczyszczaniu zaminowanych terenów już teraz dzielą się swoimi umiejętnościami z ekspertami z Ukrainy. Chorwacja, gdzie obecne są relikty wojny z lat 90., jest jedynym państwem członkowskim UE, które nadal rozminowuje swoje terytorium, przy wsparciu UE wynoszącym 120 mln euro do 2027 r. Bolesne doświadczenia wojenne wyposażyły Chorwację w bezcenne umiejętności, które przydadzą się przy odbudowie Ukrainy.

UE dopilnowuje także, aby **Rosja i jej oligarchowie zadośćuczynili Ukrainie za zniszczenia, jakie spowodowali**. W listopadzie 2022 r. Komisja przedstawiła sposoby wykorzystania na rzecz odbudowy Ukrainy ponad 24 mld euro w postaci zamrożonych aktywów Rosji oraz przychodów z tytułu immobilizowanych w UE aktywów rosyjskiego banku centralnego w kwocie ponad 200 mld euro. Komisja i Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa pracują nad wnioskiem, który zakłada zadośćuczynienie Ukrainie za poniesione straty. W związku z tym wszelkie wybrane środki będą musiały być zgodne z zasadami prawa międzynarodowego i europejskiego, a także wartościami UE, zwłaszcza z zasadą proporcjonalności. Będą także musiały uwzględniać łagodzenie wszelkich ewentualnych konsekwencji finansowych, a także wszelkich środków odwetowych po stronie rosyjskiej.

W naszej współpracy z Ukrainą dążymy przede wszystkim do sprawiedliwego pokoju. Stoimy na stanowisku, że nie możemy nagradzać agresora ani ograniczać praw narodu ukraińskiego do samostanowienia. Przede wszystkim ważna pozostaje zasada przewodnia „**Nic o Ukrainie bez Ukrainy**”.

Rozpoczęcie nowego etapu zjednoczenia naszego kontynentu

My, Europejczycy, zrozumieliśmy, że poza Unią działają siły, które próbują poróżnić nasz kontynent. Chcą pozbawić nas marzeń o zjednoczonej rodzinie europejskiej i podzielić nasz kontynent na strefy wpływów. W UE zyskaliśmy nową świadomość. **Musimy wziąć odpowiedzialność za wyraźne zbliżenie aspirujących krajów do Unii Europejskiej.**

Wstrząsy wywołane napaścią Putina odczuło bezpośrednio naszych sześciu partnerów z **Bałkanów Zachodnich**, ale to tylko jeszcze bardziej nas zbliżyło. Bałkanom Zachodnim okazaliśmy tę samą solidarność co wewnątrz Unii. Za pomocą pakietu wsparcia energetycznego (1 mld euro) pomogliśmy tamtejszym gospodarstwom domowym znajdującym się w trudnej sytuacji z powodu wysokich cen energii, a także budujemy nową infrastrukturę energetyczną mającą ograniczyć zależność tego regionu od paliw kopalnych z Rosji. W trakcie tej praktycznej współpracy w regionie dokonano postępów na drodze do UE.

W grudniu 2022 r. odbył się historyczny szczyt UE–Bałkany Zachodnie w Tiranie (Albania) – po raz pierwszy w samym regionie. W czerwcu 2023 r. przewodnicząca Ursula von der Leyen przedstawiła **nowy plan wzrostu dla Bałkanów Zachodnich** oparty na czterech filarach: zbliżenie Bałkanów Zachodnich do unijnego rynku wewnętrznego, pogłębienie regionalnej integracji gospodarczej, przyspieszenie najważniejszych reform i zwiększenie funduszy przedakcesyjnych. Nie oczekujemy, że tylko nasi partnerzy podejmą nowe kroki w naszym kierunku – my także robimy duży krok w ich stronę. Jesteśmy gotowi zaproponować większe finansowanie, aby wesprzeć szybszą konwergencję społeczno-gospodarczą z UE, z korzyścią dla mieszkańców Bałkanów Zachodnich.

Na drugim spotkaniu Europejskiej Wspólnoty Politycznej w czerwcu przewodnicząca Ursula von der Leyen zapowiedziała nowy pakiet wsparcia w kwocie 300 mln euro, aby pomóc **Mołdawii**, która mierzy się z wojną tuż za swoją granicą, i aby przyspieszyć jej integrację z UE.

Wzmocnienie obrony europejskiej

UE i NATO, w obliczu agresji Rosji wobec Ukrainy, zgodnie zmanifestowały zdecydowany sprzeciw. NATO to najsilniejszy sojusz obronny na świecie. Jest podstawą architektury bezpieczeństwa Europy. W związku z nieustannym i namacalnym zagrożeniem ze strony Rosji **partnerstwo strategiczne UE-NATO osiągnęło wyższy poziom współpracy** po podpisaniu w styczniu 2023 r. wspólnej deklaracji UE-NATO. Współpraca objęła kolejne obszary, takie jak nowe i przełomowe technologie, klimat i obronę, a także przestrzeń kosmiczną.

UE i NATO stworzyły również grupę zadaniową ds. odporności infrastruktury krytycznej z myślą o zwiększeniu wspólnego bezpieczeństwa. Dwa kraje UE – Finlandia i Szwecja – zdecydowały niedawno o złożeniu wniosku o przyjęcie do sojuszu północnoatlantyckiego. 5 lipca 2022 r., po zakończeniu rozmów w sprawie przystąpienia, podpisały one stosowne protokoły. 4 kwietnia 2023 r. **Finlandia oficjalnie wstąpiła do NATO jako jej 31. członek**. Tym samym do NATO należą już 22 z 27 państw członkowskich UE.

Nie tylko kolejne państwa członkowskie UE przystąpiły do NATO, ale nastąpiło pogłębienie współpracy obronnej UE. 1 lipca 2022 r., w wyniku referendum przeprowadzonego miesiąc wcześniej, **Dania przystąpiła do obszaru wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE, poza którym pozostawała od 30 lat**, i zaczęła uczestniczyć w misjach i operacjach UE w tej dziedzinie. W maju 2023 r. Dania została 26. członkiem PESCO. Jest to stała współpraca strukturalna stanowiąca trzon współpracy obronnej UE.

W 2021 r. Komisja zainicjowała i wdrożyła **Europejski Fundusz Obrony**. Do tej pory wsparcie z tego funduszu na projekty wyniosło ponad 3 mld euro. W 2023 r. udzielone zostanie dalsze wsparcie (1,2 mld euro) na projekty w ważnych obszarach obrony, takich jak świadomość sytuacyjna w przestrzeni kosmicznej, przeciwdziałanie pociskom hipersonicznym oraz zaprojektowanie i stworzenie prototypu nowej klasy okrętu wojennego – europejskiej korbety patrolowej.

Ponowny wybuch wojny w Europie poważnie zmienił sytuację rynkową, w której działa przemysł obronny UE. Na podstawie wniosku Komisji współprawodawcy, Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej, osiągnęli w czerwcu 2023 r. porozumienie polityczne w sprawie aktu na rzecz **wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia**. Na ten cel przeznaczono budżet równy 300 mln euro. Przepisy te zachęcą państwa członkowskie UE do wspólnych zakupów broni, co zapewni interoperacyjność, korzyści skali

i wzmocnienie przemysłu obronnego UE. Oprócz wspomnianego aktu przyjęto **rozporządzenie w sprawie wspierania produkcji amunicji** (ASAP), które ma za zadanie przyczynić się do zwiększenia zdolności produkcyjnych w zakresie amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz pocisków raketowych.

●●●●●

Rail Baltica to nie tylko symboliczne podkreślenie powrotu państw bałtyckich do Europy, lecz również projekt o dużym znaczeniu gospodarczym i geostrategicznym. Ponowne przyłączenie państw bałtyckich do europejskiej sieci kolejowej ma wygenerować korzyści społeczno-gospodarcze szacowane na 16,2 mld euro. Projekt ma również wzmocnić bezpieczeństwo regionalne, gdyż umożliwi szybki i skuteczny transport wojsk i sprzętu przez ten region.

●●●●●

Inwestowanie w dobrobyt Europy

W ubiegłym roku UE pokazała, jak wielkim wyzwaniom jesteśmy w stanie podołać, o ile działamy wspólnie i ambitnie. Komisja skutecznie przeciwstawiła się wojnie energetycznej wymierzonej przez Rosję przeciwko gospodarce UE dzięki planowi REPowerEU. Gwarantuje on bezpieczeństwo energetyczne za sprawą zróżnicowanych dostaw od rzetelnych partnerów, dostatecznych rezerw gazu, oszczędności energii oraz szybszego wdrażania energii z odnawialnych źródeł na większą skalę. UE przyjęła akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie oraz akt w sprawie surowców krytycznych, aby zrealizować **Plan przemysłowy Zielonego Ładu**. W ten sposób UE wzmacnia swoją czołową pozycję w wyścigu ku neutralności emisyjnej. UE stawia na umiejętności i miejsca pracy, modernizuje społeczną gospodarkę rynkową i kształtuje transformację cyfrową w Europie skoncentrowaną na człowieku. W tym kontekście zainicjowaliśmy **Europejski Rok Umiejętności**, aby nadać nowy impuls uczeniu się przez całe życie oraz pomóc obywatelom i przedsiębiorstwom w pełni uczestniczyć w transformacji ekologicznej i cyfrowej.

Wprowadziliśmy środki mające pobudzić innowacje i konkurencyjność, wspierane kwotą 800 mld euro na inwestycje i reformy w ramach **NextGenerationEU**. Komisja przyjęła również program prac „**Horyzont Europa**” na lata 2023–2024. Jest to największy na świecie program finansowania badań naukowych i innowacji. Jego budżet opiewa na ok. 13.5 mld euro. Umożliwi on badaczom i innowatorom wypracowanie rozwiązań istotnych problemów, przed jakimi stoi obecnie nasza gospodarka i społeczeństwo w dziedzinie środowiska, energii, technologii cyfrowych i geopolityki. Środki w wysokości 392 mld euro w ramach unijnej **polityki spójności** na lata 2021–2027 nadal pomagają zwiększać spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną w Unii Europejskiej, m.in. przez niwelowanie zakłóceń równowagi między krajami oraz między regionami. Na arenie międzynarodowej propagujemy wartości i interesy UE za pomocą strategii **Global Gateway**, priorytetowo traktując partnerstwa strategiczne z zaufanymi demokracjami.

Budżet UE odgrywa kluczową rolę w realizacji priorytetów Unii. Od momentu przyjęcia obowiązujących wieloletnich ram finansowych (WRF) przybyło kilka nowych priorytetów, natomiast przewidziane w WRF możliwości elastycznych zmian wyczerpują się. Komisja zaproponowała w związku z tym ukierunkowaną zmianę WRF, aby umożliwić realizację budżetu UE do końca wspomnianego siedmioletniego okresu.

Proponowane zmiany to przede wszystkim: wsparcie dla Ukrainy, zarządzanie migracją, wzmocnienie partnerstw z kluczowymi państwami trzecimi i reagowanie na sytuacje nadzwyczajne, platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy (STEP) sprzyjająca długoterminowej konkurencyjności UE w zakresie technologii krytycznych, a także skuteczne środki na pokrycie wzrostu kosztów finansowania zewnętrznego w ramach NextGenerationEU i wypełnienie związanych z tym zobowiązań prawnych. Komisja zaproponowała ponadto nowe zasoby własne, aby chronić wydatki z budżetu UE.

REPowerEU

Przystępna cenowo, bezpieczna i zrównoważona energia dla Europy

OSZCZĘDZANIE ENERGII

Koordinacja zmniejszenia naszego popytu na gaz

17,7 %

Spadek popytu od sierpnia 2022 r. do marca 2023 r.

52,8 mld m³

gazu **zaoszczędzono**

90 %

Poziomu napętnienia magazynów gazu do sierpnia 2023 r.

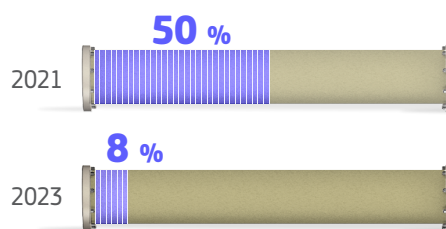
UNIJNA PLATFORMA ENERGETYCZNA

Do lipca 2023 r. w pierwszych dwóch unijnych przetargach na wspólne zakupy gazu uczestniczyło **40** międzynarodowych dostawców, którzy są w stanie dostarczyć łącznie ponad **33,9 mld m³** gazu. Przewyższa to łączny popyt UE (**27,5 mld m³**) o ponad 23%.

DYWERSYFIKACJA NASZYCH DOSTAW

Wspólne zakupy gazu i pozyskanie nowych niezawodnych dostawców

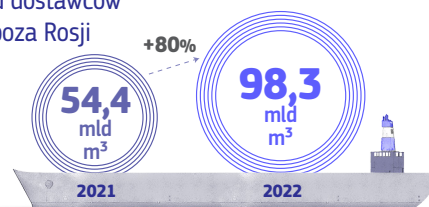
UDZIAŁ IMPORTU GAZU RUROCIĄGOWEGO Z ROSJI W ŁĄCZNYM IMPORTCIE GAZU DO UE

Obecnie największym dostawcą do UE jest: **Norwegia**

LNG

Import LNG od dostawców spoza Rosji

Obecnie największym dostawcą LNG do UE są: **USA**

INWESTOWANIE W ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Przyspieszenie tempa transformacji ku bardziej zrównoważonej i tańszej energii

WPROWADZANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII (2022)

Energia słoneczna
dodano
41 GW

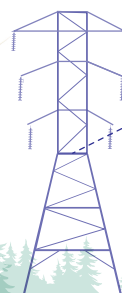
Energia wiatrowa
dodano
15 GW

WYTWORZONA ENERGIA ELEKTRYCZNA (2022)

39%

energii elektrycznej wytworzono ze źródeł odnawialnych

* mld m³=miliardy metrów sześciennych

REPowerEU i odzyskanie naszej niezależności energetycznej

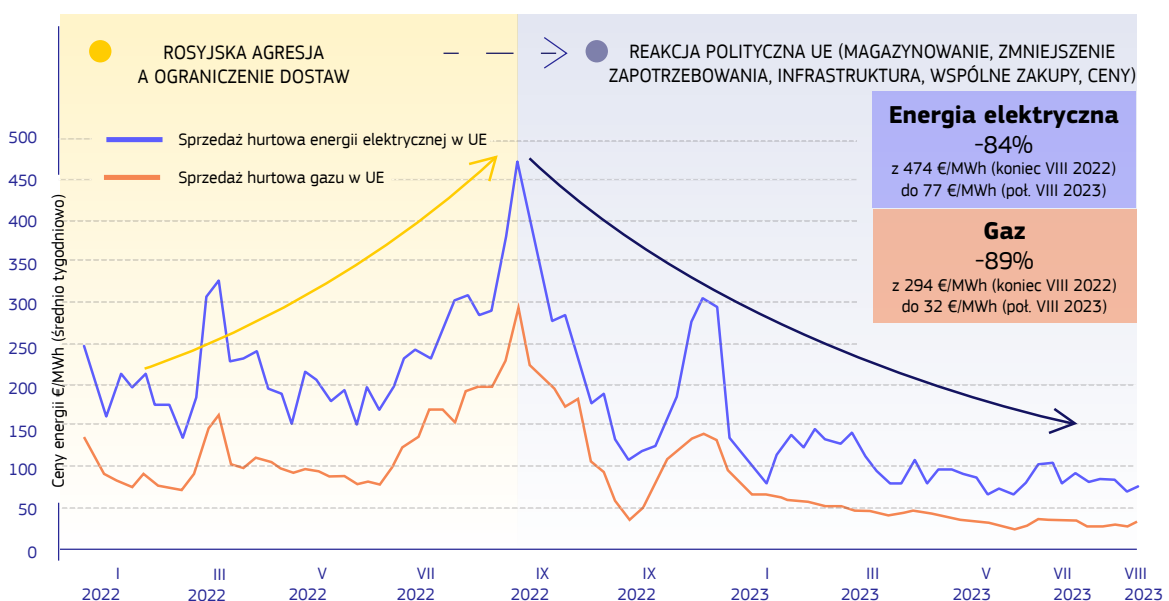
Rosja, manipulując dostawami energii, wykorzystuje je jako broń nie tylko przeciwko Ukrainie, lecz również przeciwko gospodarce unijnej. Za sprawą REPowerEU zamierzamy możliwie jak najszybciej uniezależnić się od rosyjskich paliw kopalnych. **W ciągu pierwszych ośmiu miesięcy wojny udało nam się zastąpić ponad 70 mld m³ rosyjskiego gazu rurociągowego energią z innych źródeł.** W 2023 r. mniej niż 10% naszego całkowitego importu gazu będzie pochodzić z rosyjskich gazociągów. Napelniliśmy magazyny gazu w Europie do rekordowego poziomu – ponad 95%, przekraczając tym samym założony do 1 listopada 2022 r. cel wynoszący 80%. Na koniec sezonu grzewczego europejskie magazyny gazu zapelnione były w 55%, natomiast do sierpnia 2023 r. – w 90%. Od sierpnia 2022 r. do marca 2023 r. oszczędzaliśmy energię i zmniejszyliśmy zużycie gazu o 18%, czyli powyżej dobrowolnego celu

przewidującego ograniczenie o 15%. Nasz system sankcji pozwolił nam wstrzymać import węgla z Rosji i drastycznie ograniczyć import rosyjskiej ropy naftowej.

Podejmując działania w reakcji na kryzys energetyczny, kierowaliśmy się zasadą **solidarności**, która wciąż pozostaje dla nas ważna. Przyjęliśmy domyślne umowy o solidarności w sprawie dostaw gazu między państwami członkowskimi i wprowadziliśmy ramy prawne pozwalające im przeznaczać niespodziewane zyski przedsiębiorstw wytwarzających energię na ochronę konsumentów przed wysokimi cenami energii.

W podobnym duchu solidarności i współpracy Komisja stworzyła również **unijną platformę energetyczną**, aby zorganizować pierwszy w historii wspólny zakup gazu dla państw członkowskich oraz Gruzji, Mołdawii, Ukrainy i krajów Bałkanów Zachodnich. Przy tym zakupie po raz pierwszy w historii wykorzystaliśmy naszą zbiorową siłę polityczną i rynkową do wzmocnienia pozycji negocjacyjnej i – poprzez połączenie popytu i zwiększenie atrakcyjności względem dostawców – zagwarantowania sobie dostaw gazu i skroplonego gazu ziemnego (LNG).

Zmiany cen gazu i energii elektrycznej

Źródło: © Komisja Europejska (na podstawie S&P Global Commodity Insights)

Uwaga: ceny gazu – średnia tygodniowa cen TTF na rynku dnia następnego; ceny energii elektrycznej – tygodniowa średnia

Łączenie popytu i mechanizm wspólnych zakupów zapobiegają sytuacji, w której przedsiębiorstwa unijne będą przebijać nawzajem swoje oferty na światowym rynku. Pozwala to również na uzupełnianie rezerw gazu, przy czym agregacji zapotrzebowania podlega minimum 15% zdolności magazynowania państw członkowskich (ok. 13,5 mld m³ gazu). Pierwsze dwie rundy przetargu w 2023 r. przyniosły łącznie 22,9 mld m³ gazu, co odpowiadało zapotrzebowaniu klientów. Po tym udanym przetargu zorganizowane zostaną w 2023 r. kolejne dwa.

Farma WindFloat Atlantic, położona u wybrzeży Viana do Castelo w Portugalii, jest **pierwszą pływającą farmą wiatrową w Europie kontynentalnej**. Jej moc wytwórcza wynosi 25 MW, natomiast produkcja energii elektrycznej sięga 78 GWh. Farma dostarcza czystą energię do ponad 25 tys. gospodarstw domowych.

Współpraca z rzetelnymi partnerami międzynarodowymi pozwoliła nam zrezygnować ze znacznej części gazu importowanego z Rosji. Głównym dostawcą gazu do UE jest obecnie **Norwegia**, natomiast po utworzeniu w zeszłym roku grupy zadaniowej UE-USA ds. bezpieczeństwa energetycznego naszym głównym dostawcą skroplonego gazu ziemnego stały się **Stany Zjednoczone**. Zawarliśmy protokoły ustaleń z zaufanymi partnerami energetycznymi, m.in. z Egiptem, Izraelem i Azerbejdżanem, aby wzmocnić nasze bezpieczeństwo energetyczne i rozpocząć współpracę w zakresie czystej energii.

Równocześnie udoskonaliliśmy infrastrukturę energetyczną w wyniku wzmocnienia wzajemnych połączeń i instalacji służących do importu energii oraz zoptymalizowania ich użycia. W tym roku uruchomiono cztery główne **gazowe połączenia międzysystemowe**: Gazociąg Bałtycki oraz rurociągi międzysystemowe Polska–Litwa, Bułgaria–Grecja i Polska–Słowacja.

Drastycznie zmniejszyliśmy naszą zależność od importu rosyjskiej energii i jesteśmy jeszcze bardziej zdeterminowani, aby dotrzymać obietnicy danej następnemu pokoleniu, że pozostawimy mu lepszą Europę. W trakcie kryzysu związanego z paliwami kopalnymi odnotowano postępy w obszarze energii ze źródeł odnawialnych. W 2022 r. **dwukrotnie zwiększyliśmy wykorzystanie energii odnawialnej w całej UE**. Zainstalowano nowe zdolności wytwórcze energii słonecznej o rekordowej mocy 41 GW, natomiast zdolność wytwarzania energii wiatrowej wzrosła o 15 GW, zastępując ok. 12 mld m³ rosyjskiego gazu. **W 2022 r. wyprodukowano więcej energii wiatrowej i słonecznej niż energii z gazu ziemnego**, co nie miało precedensu w historii UE. Dzięki temu zdołaliśmy nie tylko wstrzymać wzrost emisji CO₂, lecz zmniejszyliśmy je o 2,5%. Nawet w czasach kryzysu UE nie odstąpiła od swoich celów klimatycznych. Prawie dziewięciu na dziesięciu Europejczyków popiera działania UE na rzecz dekarbonizacji.

Na początku tego roku w Segedynie na Węgrzech uruchomiono **największy geotermalny system ogrzewania w UE**, który zapewnia niedrogą energię 28 tys. gospodarstw domowych i ponad 400 budynkom publicznym. Projekt ten, finansowany ze środków UE, nie tylko zapewnia czystą i dostępną energię, lecz również pomaga Węgrom uniezależnić się od rosyjskiego gazu. Około 25% Europejczyków mieszka na obszarach o dostatecznych zasobach geotermalnych, aby pójść w ślady Segedyna.

Strategia UE na rzecz energii słonecznej ma jeszcze bardziej przyspieszyć wdrażanie rozwiązań w zakresie energii fotowoltaicznej. Strategia ta, będąca bardzo ważnym elementem inicjatywy REPowerEU, ma służyć uruchomieniu instalacji fotowoltaicznych o mocy powyżej 320 GW do 2025 r., tj. dwukrotnie więcej niż obecnie, oraz blisko 600 GW do 2030 r. **W sposób strukturalny skróciliśmy również procedurę udzielania pozwoleń na odnawialne źródła energii.** Ich wydawanie nie nadażęło za szybkim tempem realizacji licznych projektów energetycznych w UE. W konsekwencji zaproponowaliśmy środki, aby w znaczny sposób przyspieszyć tę procedurę.

Trzy **zagłębia węglowe w Czechach przeobrażają się w „doliny wodorowe”**. Kraje morawsko-śląski, ustecki i karlowarski przy wsparciu z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji budują kompletne łańcuchy wartości, aby produkować, magazynować i stosować wodór odnawialny, zwłaszcza w sektorze transportu.

Wodór jawi się jako kluczowy dla dekarbonizacji naszej gospodarki i naszego przemysłu w przyszłości. UE jest liderem, jeśli chodzi o rozwój światowej gospodarki opartej na wodorze. Współprzewodawcy w dalszym ciągu pracują nad pakietem dotyczącym rynków wodoru i gazu zdekarbonizowanego, który dostarczy ram dla tworzenia gospodarki wodorowej, ale UE ma już przepisy definiujące wodór odnawialny. 1 marca 2023 r. Komisja, przemysł wodorowy, środowisko naukowe i regiony UE podpisały wspólną deklarację, w której zobowiązano się do przyspieszenia wspólnego działania w dziedzinie badań naukowych dotyczących dolin wodorowych oraz ich tworzenia, demonstracji i uruchamiania.

REPowerEU to dopiero początek.

Przyspieszamy tempo transformacji w kierunku czystej energii, wdrażając NextGenerationEU, w ramach którego środki w wysokości blisko 270 mld euro trafią do państw członkowskich na realizację ich planów inwestycyjnych i reform. NextGenerationEU zakłada korzystanie z energii odnawialnej na większą skalę, wprowadzanie bardziej ekologicznych pojazdów i transportu publicznego oraz zwiększanie efektywności energetycznej naszych budynków i przestrzeni publicznych. Co więcej, Komisja wprowadziła nowe wyjątkowe środki, tj. wspieranie przystępnej cenowo energii (SAFE) w ramach polityki spójności oraz REPowerEU, aby **pomóc mieszkańcom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom w trudnej sytuacji opłacić wysokie rachunki za energię**. Na ten cel Komisja przeznaczyła z nieprzydzielonych środków 40 mld euro.

Program inwestycyjny dotyczący zrównoważonej energii (ISDE), finansowany z holenderskiego planu odbudowy i zwiększania odporności, zakłada dotacje w wysokości do 30% na instalacje niewielkich pomp ciepła, kolektorów słonecznych, na ocieplanie budynków i połączenia sieci grzewczych. Program zyskał ogromną popularność wśród mieszkańców i małych przedsiębiorstw, gdyż zmniejsza opłaty za energię i ma korzystny wpływ na środowisko.

Przyspieszenie realizacji Europejskiego Zielonego Ładu

W 2019 r. Komisja Ursuli von der Leyen przedstawiła Europejski Zielony Ład i od tamtej pory z determinacją angażuje się w przeciwdziałanie zmianie klimatu, bardziej oszczędne gospodarowanie zasobami, powstrzymanie utraty bioróżnorodności i zmniejszanie zanieczyszczenia środowiska, nie pozostawiając nikogo w tyle. Ponad trzy lata po zaprezentowaniu Europejskiego Zielonego Ładu i pomimo dwóch bezprecedensowych światowych kryzysów **Komisja przedstawiła większą część inicjatyw, a współpracownicy uchwalili porozumienia w większości wspomnianych obszarów lub czynią postępy w kierunku ich uchwalenia.** Kształtów nabierają najważniejsze inicjatywy. Komisja przekazała także państwom członkowskim wiedzę fachową, aby mogły opracować i zrealizować reformy, które pomogą im przyspieszyć transformację ekologiczną za sprawą Instrumentu Wsparcia Technicznego. Przez ostatnie trzy lata wsparło około 150 reform dotyczących zielonej transformacji we wszystkich państwach członkowskich.

Klimat i energia

Od samego początku w Europejskim Zielonym Ładzie podkreśla się, że transformacja musi być sprawiedliwa i sprzyjać włączeniu społecznemu; powinna stawiać ludzi na pierwszym miejscu i zmierzać do tego, aby **społeczeństwo UE cieszyło się sprawiedliwością i dobrobytem.** Szczególną uwagę poświęca się regionom, które będą najbardziej dotknięte skutkami transformacji klimatyczno-energetycznej. W obszarach stopniowo rezygnujących z paliw kopalnych rozpoczęto również wdrażanie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, tj. specjalnego, ukierunkowanego na konkretne obszary, instrumentu dekarbonizacji, który przewidziano w polityce spójności. Dotacje w kwocie 19 mld euro wesprą inwestycje w regionach zależnych od paliw kopalnych

i o wysokiej emisji dwutlenku węgla we wszystkich państwach członkowskich. Wraz z dwoma pozostałymi instrumentami w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji inwestycje przekraczające 55 mld euro pomogą tym regionom w przeorientowaniu i zróżnicowaniu ich gospodarek, a pracownikom – w uzyskaniu umiejętności, które umożliwią im dostęp do nowych miejsc pracy.

.....

W czerwcu 2023 r. **w estońskim mieście Narwa rozpoczęto realizację pierwszego projektu finansowanego z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej**

Transformacji. Polega on na budowie nowego zakładu produkcji magnezów z metali ziem rzadkich do pojazdów elektrycznych. Będzie to pierwszy tego typu zakład poza Azją. Projekt jest powiązany z nową kopalnią w Grenlandii. Tym samym powstanie pierwszy europejski łańcuch dostaw z kopalni do zakładu produkcji.

.....

Na początku swojej kadencji Komisja, za pośrednictwem **Europejskiego prawa o klimacie**, przygotowała grunt dla UE, aby ta stała się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu przed 2050 r. w sposób sprawiedliwy społecznie i konkurencyjny gospodarczo. Przedstawiliśmy „**Gotowi na 55**” – ambitny i obszerny pakiet wniosków ustawodawczych mających na celu dostosowanie polityki UE w zakresie klimatu, energii, użytkowania gruntów, transportu i opodatkowania, aby do 2030 r. ograniczyć emisję gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55%.

Pakiet „Gotowi na 55” przewiduje zmianę **unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji**, który jest fundamentem polityki klimatycznej UE. Dochody z tego systemu – poza tymi, które zaproponowano jako nowe zasoby własne dla budżetu UE – są ponownie inwestowane w transformację energetyczną. Aby osiągnąć sprawiedliwą transformację, wsparcie finansowe obywatelom i przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji zapewni także **Spółeczny Fundusz Klimatyczny**. Fundusz ten, którego budżet wynosi do 86,7 mld euro (włączając wkład UE równy 65 mld euro), będzie wspierał znajdujące się w trudnej sytuacji gospodarstwa domowe, małe przedsiębiorstwa i użytkowników transportu w państwach członkowskich UE w latach 2026–2032. Ten kompleksowy pakiet uzgodnionych przepisów obejmuje również zmienione rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego oraz rozporządzenie o użytkowaniu gruntów, zmianie sposobu użytkowania gruntów i leśnictwie, a także zmienione przepisy przewidujące podwyższone poziomy docelowe w zakresie energii odnawialnej i efektywności energetycznej. Obejmuje on również cele w zakresie wprowadzania pojazdów bezemisyjnych i niezbędnej infrastruktury do ich ładowania, a także nowe przepisy dotyczące stosowania zrównoważonych paliw do statków i samolotów. Unijne ramy redukcji emisji są obecnie dostosowane do celu na 2030 r. określonego w **Europejskim prawie o klimacie**.

Zasadnicze znaczenie dla transformacji ekologicznej ma dekarbonizacja produkcji stali.

W kwietniu 2023 r. największy w Austrii emitent CO₂, producent stali Voestalpine, postanowił zainwestować 1,5 mld euro we wspierany przez UE projekt zakładający zastąpienie bardzo zanieczyszczającego wielkiego pieca piecem łukowym. W 2027 r. ruszy pełna produkcja. Zaoszczędzonych zostanie 4 mln ton emisji CO₂ rocznie, co stanowi 5% rocznych emisji Austrii.

Jednocześnie unijny **mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂** zapewni sprawiedliwe ustalanie cen emisji dwutlenku węgla związanych z produkcją wysokoemisyjnych towarów importowanych do UE, co zachęci do czystszej produkcji przemysłowej w państwach spoza UE. Początkowo mechanizm ten będzie miał zastosowanie do konkretnych produktów w niektórych sektorach emitujących najwięcej dwutlenku węgla: sektorze wytwarzania żelaza i stali, cementu, nawozów, aluminium, energii elektrycznej i wodoru. Mechanizm wejdzie w życie 1 października 2023 r., najpierw w formie etapu przejściowego, a od 2026 r. zacznie obowiązywać stały system.

Najistotniejszymi etapami w procesie dekarbonizacji sektora transportowego w UE są: przyjęcie **zmienionych norm dotyczących emisji CO₂ przez samochody osobowe i dostawcze, rozporządzenie w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych oraz inicjatywy FuelEU Maritime i ReFuelEU Aviation**. Ustanowienie w pełni interoperacyjnej i przyjaznej dla użytkownika sieci punktów ładowania i stacji tankowania w całej UE, w połączeniu z wiążącymi celami w zakresie zrównoważonych paliw dla sektora lotniczego i morskiego, ograniczy emisje gazów cieplarnianych netto i przyczyni się do upowszechnienia bezemisyjnych pojazdów, statków i statków powietrznych. Ważne jest teraz również szybkie osiągnięcie porozumienia w sprawie norm emisji CO₂ dla pojazdów ciężarowych.

Dzień po ogłoszeniu orędzia o stanie Unii przewodnicząca Ursula von der Leyen uda się do Kopenhagi, aby tam podczas uroczystej ceremonii wodowania nadać imię **pierwszemu na świecie kontenerowcowi napędzanemu ekologicznym metanolem**. Wydarzenie to pokazuje, jak Europejski Zielony Ład zachęca przemysł do dekarbonizacji i innowacji. Do 2030 r. jedna czwarta floty duńskiego konglomeratu Maersk powinna być napędzana paliwami ekologicznymi, co jest znaczące, biorąc pod uwagę, że 90% światowego handlu odbywa się drogą morską.

Przyspieszenie transformacji energetycznej ma kluczowe znaczenie dla naszej polityki energetycznej, której celem jest realizacja pakietu „Gotowi na 55”. W porozumieniu dotyczącym zmiany **dyrektywy w sprawie energii odnawialnej** wyznaczono ogólnounijny cel w zakresie tej energii, tj. 42,5%, przy czym dąży się do osiągnięcia 45%.

Określono w nim również cele sektorowe, aby zapewnić transformację energetyczną we wszystkich obszarach gospodarki i przestawienie się na odnawialne źródła energii tam, gdzie jest to wykonalne. Najbardziej opłacalną energią jest jednak ta, której nie zużywamy. W ostatnim czasie UE osiągnęła konsensus w sprawie **dyrektywy o efektywności energetycznej**, wyznaczając cel polegający na osiągnięciu do 2030 r. oszczędności na poziomie 11,7%. Cel ten pomoże stopniowo rezygnować z paliw kopalnych, a konsumentom zapewni niższe rachunki za energię.

Jako że budynki odpowiadają za około 40% zużycia energii w UE, trwają obecnie negocjacje dotyczące **dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków**. W swoim wniosku Komisja koncentruje się na poprawie parametrów budynków o najniższej efektywności energetycznej.

Europejski Zielony Ład to nie tylko prawodawstwo. Podczas tegorocznego **Biennale Architektury w Wenecji pod hasłem „Laboratorium przyszłości”** UE zaakcentowała nowy europejski Bauhaus – inicjatywę służącą powiązaniu Europejskiego Zielonego Ładu z przestrzeniami, w których żyjemy, i doświadczaniem ich.

Ogólnie rzecz biorąc, aby osiągnąć cele Zielonego Ładu i planu REPowerEU, potrzebne będą dodatkowe inwestycje w wysokości ponad 620 mld euro rocznie. Niezbędne są również inwestycje w wysokości 92 mld euro do 2030 r., aby zrealizować założenia aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie. Większość z nich będzie musiała zostać sfinansowana ze środków prywatnych. Dlatego też w czerwcu 2023 r. Komisja przedstawiła nowy pakiet środków mających na celu rozwinięcie i wzmocnienie podstaw unijnych ram zrównoważonego finansowania. Komisja dodała nowe działania do **unijnej systematyki zrównoważonego rozwoju** i zaproponowała nowe przepisy dotyczące **dostawców ratingów z zakresu ochrony środowiska, polityki**

społecznej i zarządzania, które zwiększą przejrzystość na rynku zrównoważonych inwestycji. Pakiet ma również zapewnić, aby ramy zrównoważonego finansowania wspierały przedsiębiorstwa chcące inwestować w transformację w kierunku zrównoważonego rozwoju. W lipcu 2023 r. Komisja przyjęła **europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju**, które mają zapewnić wysokie normy środowiskowe, społeczne oraz w zakresie zarządzania i przejrzystości, dbając przy tym o to, aby obowiązek sprawozdawczy nałożony na przedsiębiorstwa zbyt ich nie obciążał. Wspomniane normy są dostosowane do potrzeb polityki UE, a jednocześnie będą opierać się na międzynarodowych inicjatywach normalizacyjnych oraz wpływać na nie.

Przemysł i innowacje

Aby utrzymać tempo wyścigu ku neutralności emisyjnej i zwiększyć konkurencyjność przemysłu UE, 1 lutego 2023 r. Komisja przedstawiła **plan przemysłowy Zielonego Ładu**. Plan ma stworzyć warunki bardziej sprzyjające wzmocnieniu zdolności produkcyjnych UE w zakresie technologii neutralnych emisyjnie, niezbędnych do osiągnięcia ambitnych celów klimatycznych UE.

9 marca 2023 r. Komisja przyjęła **nowe tymczasowe ramy pomocy państwa w sytuacjach kryzysowych i w okresie transformacji** w celu wzmocnienia środków wsparcia w sektorach mających kluczowe znaczenie dla przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu. Wraz ze zmianą ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych ramy te umożliwiają państwom członkowskim wykorzystanie elastyczności przewidzianej w przepisach dotyczących pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście wojny Rosji przeciwko Ukrainie, przyspieszając w ten sposób inwestycje w produkcję czystych technologii w UE i jej finansowanie. Komisja przyjęła ponad 320 decyzji w sprawie wsparcia gospodarki w dobie

obecnego kryzysu geopolitycznego. Szacunkowa łączna kwota zatwierdzonego w ten sposób wsparcia wynosi ponad 740 mld euro.

Następnie w tym samym miesiącu przedstawiono **trzy podstawowe wnioski** dotyczące otoczenia regulacyjnego zapowiedziane w planie przemysłowym Zielonego Ładu: **akt w sprawie surowców krytycznych**, **akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie** oraz reformę sposobu projektowania **ryнку energii elektrycznej**, która zapewni przemysłowi i konsumentom korzyści płynące z zielonej transformacji.

W marcu podczas wizyty w Waszyngtonie przewodnicząca Ursula von der Leyen uzgodniła z prezydentem USA Joe Bidenem zacieśnienie **więzi gospodarczych UE-USA**, aby wspólnie stawić czoła kryzysowi klimatycznemu, pobudzić sektor czystych technologii oraz ustanowić bezpieczne, odporne i zróżnicowane łańcuchy dostaw czystych technologii. Obie strony były zgodne, że wzmocniona współpraca transatlantycka może generować dobrze płatne miejsca pracy i wspierać innowacje które zmniejszają koszty czystych technologii energetycznych na całym świecie. Przyczyni się tym samym do przyspieszenia globalnej sprawiedliwej transformacji energetycznej, która nie pozostawi w tyle żadnych społeczności.

Akt w sprawie surowców krytycznych pomoże nam zapewnić dostęp do zrównoważonych materiałów, w tym metali ziem rzadkich, które są niezbędne do wytwarzania kluczowych technologii. Surowce krytyczne mają kluczowe znaczenie dla wielu sektorów strategicznych, w tym dla produkcji technologii o zerowej emisji netto, takich jak baterie, przemysłu cyfrowego, lotniczego i kosmicznego, sektora zdrowia i sektora obronnego. Biorąc pod uwagę, że prognozowany jest drastyczny wzrost popytu na surowce krytyczne, a UE jest obecnie w dużym stopniu zależna od niektórych państw trzecich, w szczególności od Chin, UE musi ograniczyć ryzyko dla łańcuchów dostaw, aby zwiększyć odporność gospodarczą i wzmocnić

otwartą strategiczną autonomię. UE określi jasne priorytety, ułatwi skuteczne wydawanie pozwoleń na realizację projektów, zabezpieczy odporne łańcuchy dostaw, ograniczy ryzyko, będzie współpracowała z partnerami i inwestowała w badania naukowe, innowacje i umiejętności. UE dowiodła ponadto, że jest poważnie zaangażowana w rozwój sektora baterii i akumulatorów: z niemalże zerowej produkcji (stan na 2017 r.) do prosperującego sektora przemysłowego, w którym zapowiedziano budowę 30 gigafabryk, a zainstalowane moce wytwórcze wyniosły w 2022 r. około 70 GWh.

Tego lata dzięki inwestycji publicznej o wartości 850 mln euro Francja otworzyła swój pierwszy **zakład produkujący akumulatory do samochodów elektrycznych** w Billy-Berclau w północnym regionie Hauts-de-France. Jest to jeden z tzw. ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania w zakresie produkcji akumulatorów. Zakład zwiększy naszą strategiczną autonomię, produkując 2,5 mln akumulatorów rocznie, a do 2030 r. powstanie w nim 2 tys. nowych miejsc pracy.

Akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie ma zwiększyć krajową produkcję technologii neutralnych emisyjnie, poprawić konkurencyjność bazy przemysłowej opartej na tych technologiach oraz zwiększyć odporność energetyczną UE.

Jesteśmy zdecydowani odgrywać wiodącą rolę w przechodzeniu na czystą technologię oraz zapewniać mieszkańcom UE ekologiczny wzrost gospodarczy i miejsca pracy. W akcie tym wyznaczono cele dotyczące zdolności w zakresie przemysłu neutralnego emisyjnie i określono ramy regulacyjne odpowiednie do szybkiego wdrożenia takich zdolności. Zapewniono także uproszczone i przyspieszone wydawanie pozwoleń oraz promowanie różnych narzędzi, takich jak punkty kompleksowej obsługi, strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie, warunki wsparcia publicznego, które przyznawane jest przede wszystkim na dywersyfikację i stosowanie wysokich norm środowiskowych, akademie przemysłu neutralnego emisyjnie oraz „piaskownice regulacyjne” dotyczące innowacyjnych technologii neutralnych emisyjnie.

Struktura rynku energii elektrycznej, która od lat dobrze służyła europejskim konsumentom, nie odpowiada już zakładanym celom. Kryzys związany z paliwami kopalnymi obnażył nadmierny wpływ cen gazu na ceny energii elektrycznej. Na wniosek szefów państw lub rządów UE Komisja przyjęła długoterminową **reformę struktury rynku energii elektrycznej** w celu pobudzenia odnawialnych źródeł energii, zwiększenia ochrony konsumentów i poprawy konkurencyjności przemysłu. Reforma ta ma sprawić, że rachunki konsumentów nie będą już tak silnie zależne od zmiennych cen na rynkach krótkoterminowych. Poza tym reforma ma wspierać inwestycje w energię ze źródeł odnawialnych, zwiększyć prawa konsumentów oraz chronić rynki przed ewentualnymi manipulacjami.

W czerwcu 2023 r. Komisja zaproponowała utworzenie **platformy strategicznych technologii dla Europy** w kontekście rewizji wieloletnich ram finansowych, aby zwiększyć długoterminową konkurencyjność UE w zakresie

technologii cyfrowych, zaawansowanych i czystych oraz biotechnologii. Aby zapewnić szybkie i skuteczne wdrożenie platformy, ma ona bazować na istniejących instrumentach, takich jak InvestEU, fundusz innowacyjny, Europejska Rada ds. Innowacji i Europejski Fundusz Obrony, i uzupełniać je, a jednocześnie wprowadzać nowe mechanizmy elastyczności i zachęty w zakresie finansowania spójności w mniej rozwiniętych regionach i regionach w okresie przejściowym oraz Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Wprowadza ona również „pieczęć suwerenności”, tj. unijny znak jakości dla projektów związanych z suwerennością.

Przyroda i środowisko naturalne

Pożary roślinności, powódzie i silne wichury, jakie dotknęły Europę w ostatnich miesiącach, unaocznily nam, jak ważna jest odbudowa przyrody w całej Unii Europejskiej i wsparcie naszego środowiska naturalnego w walce ze zmianą klimatu. Po tym jak Rada i Parlament przyjęły odpowiednio w czerwcu i lipcu 2023 r. stanowisko dotyczące **prawa o odbudowie zasobów przyrodniczych**, toczą się negocjacje w sprawie jego finalizacji. Stanowi ono kluczowy krok w przeciwdziałaniu najgorszym skutkom zmiany klimatu, takim jak susze i powódzie, i utracie różnorodności biologicznej i jest zgodny z historycznym porozumieniem osiągniętym w grudniu 2022 r. w sprawie **globalnych ram różnorodności biologicznej na okres po 2020 roku**.

Uzupełnieniem tych środków jest pakiet w sprawie zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych z 5 lipca 2023 r., w tym w szczególności wnioski w sprawie **monitorowania gleby, wnioski dotyczące nowych technik genomowych, roślinnego i leśnego materiału rozmnożeniowego oraz ograniczenia marnotrawienia żywności**. Wnioski te mogą w ogromnym stopniu sprzyjać budowaniu zrównoważonych systemów rolno-spożywczych.

W ramach jednego z największych projektów środowiskowych w Europie **Irlandia przywraca 33 tys. hektarów torfowisk**. Torfowiska to ekosystem o bogatej bioróżnorodności, który jest w stanie w naturalny sposób pochłaniać dwukrotnie więcej dwutlenku węgla niż lasy.

Wraz z wprowadzeniem **planu działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń** Komisja opracowała ambitną wizję na 2050 r.: ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby do poziomów, które nie są już szkodliwe dla zdrowia i środowiska. Następnie przedstawiono inne ważne wnioski, takie jak rozporządzenie w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów, zmiana dyrektyw w sprawie jakości powietrza, wprowadzenie bardziej rygorystycznych limitów emisji dla pojazdów silnikowych (Euro 7), zmiana dyrektywy w sprawie wód podziemnych, dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych oraz dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych.

Fionn Ferreira, 22-latek z Cork w Irlandii, został uhonorowany tegoroczną Nagrodą dla Młodych Wynalazców przyznaną przez Europejski Urząd Patentowy za **nowatorską metodę usuwania mikrodrobin plastiku z wody**.

UE pomyślnie zakończyła dyskusje na temat wspólnej polityki rolnej (WPR) na lata 2023–2027, natomiast Komisja zatwierdziła do grudnia 2022 r. wszystkie 28 planów strategicznych WPR. Nowo przyjęte przepisy, obowiązujące od 1 stycznia 2023 r., przyczyniają się do osiągnięcia celów **strategii „Od pola do stołu” i strategii na rzecz różnorodności biologicznej** przez wspieranie rolników w UE, aby w dalszym ciągu produkowali bezpieczną żywność wysokiej jakości i jednocześnie zmierzali w kierunku bardziej zrównoważonego i odpornego sektora rolnictwa. Nowa WPR stanowi również podstawę **długoterminowej wizji UE dla obszarów wiejskich**, przyczyniając się do zachowania przez społeczności wiejskie vitalności i różnorodności.

Ogółem 32% całkowitego finansowania WPR przeznaczona jest na zapewnienie korzyści związanych z klimatem, zasobami naturalnymi, różnorodnością biologiczną i dobrostanem zwierząt, natomiast większy nacisk kładzie się na sprawiedliwe warunki działania dla małych gospodarstw rodzinnych, młodych rolników i pracowników gospodarstw.

Gospodarstwo Quinta da Cholda, które João Coimbra prowadzi w środkowej Portugalii, powstało na początku XX w. Obecnie **stosuje się w nim techniki typowe dla rolnictwa precyzyjnego oraz sprzyjające bioróżnorodności, aby produkować więcej przy mniejszych nakładach**. W roku 2022, w którym wystąpiły dotkliwe susze, João Coimbra był w stanie nawadniać grunty rolne w sposób dokładnie dopasowany do potrzeb gleby, nie ryzykując słabszych plonów. Jego gospodarstwo jest samowystarczalne pod względem energii.

Gospodarka o obiegu zamkniętym

Komisja przyjęła szereg wniosków, aby wypełnić zobowiązania wynikające z planu działania UE dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym wnioski dotyczące **rozporządzenia w sprawie opakowań i odpadów** oraz **rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów**, zapewniając, aby wszystkie produkty wprowadzane na rynek UE były zrównoważone, tj. nadawały się do ponownego użycia, naprawy i recyklingu. Aż 94% mieszkańców UE twierdzi, że ochrona środowiska jest ważna w ich życiu, zaś 68% przyznaje, że ich wzorce konsumpcji mają negatywny wpływ na środowisko, zarówno w Europie, jak i na całym świecie. Aby ograniczyć negatywny wpływ popytu w UE na towary takie jak soja, olej palmowy, kawa, kakao, drewno i kauczuk, współprawodawcy uzgodnili nowe **unijne przepisy o wylesianiu**, które weszły w życie w czerwcu 2023 r. Na temat wdrażania tych przepisów nawiązaliśmy bliski dialog z krajami partnerskimi, czego przykładem jest utworzenie w czerwcu wspólnej grupy zadaniowej Komisji Europejskiej, Indonezji i Malezji w celu wdrożenia unijnego rozporządzenia w sprawie wylesiania.

W marcu 2023 r. Komisja zaproponowała jednolite kryteria przeciwdziałania pseudoekologicznemu marketingowi na rynku UE. Dzięki temu **produkty wprowadzane do obrotu jako „ekologiczne” będą rzeczywiście przyjazne dla środowiska**, natomiast konsumenci otrzymają bardziej rzetelne informacje. Dodatkowo ułatwi się rozpoznawanie i nagradzanie przedsiębiorstw oferujących prawdziwie zrównoważone produkty. We wniosku skoncentrowano się na jednoznacznych treściach etykiet, takich jak „koszulka wykonana z plastikowych butelek pochodzących z recyklingu”, „dostawa o zerowym śladzie węglowym”, „opakowanie wykonane w 30% z plastiku pochodzącego z recyklingu” lub „filtr przeciwsłoneczny przyjazny dla oceanów”.

Następnie Komisja przyjęła nowy wniosek dotyczący **naprawy towarów**. Komisja dąży do

uproszczenia i propagowania naprawy towarów (np. odkurzaczy, tabletek i smartfonów), aby pobudzić sektor napraw i zachęcić producentów i sprzedawców do opracowywania bardziej zrównoważonych modeli biznesowych.

Zielona dyplomacja

Podczas **27. konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu** (COP27) Komisja wykazała ambicję i elastyczność, aby cel polegający na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5°C pozostał w naszym zasięgu. Dzięki zdecydowanemu, wspólnemu działaniu na szczeblu europejskim wypracowano – choć nie bez trudności – porozumienie, które pozwala nadal mieć nadzieję na wypełnienie celów porozumienia paryskiego. Mediacyjne wysiłki UE pomogły również osiągnąć postęp w dyskusjach na temat zrównoważonych nowych mechanizmów finansowania, które pomogą bardziej wrażliwym społecznościom uporać się ze stratami i szkodami spowodowanymi zmianą klimatu.

W grudniu 2022 r., podczas Konferencji Stron Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej (COP 15) w Montrealu (Kanada), UE wraz ze 195 państwami przystąpiła do **historycznych globalnych ram różnorodności biologicznej na okres po 2020 roku** (porozumienie z Kunmingu/Montrealu). Ramy te zawierają globalne cele i założenia służące ochronie i odbudowie przyrody dla obecnych i przyszłych pokoleń, zapewnieniu jej zrównoważonego wykorzystania, a także pobudzeniu inwestycji na rzecz zielonej gospodarki światowej. Wraz z porozumieniem klimatycznym z Paryża otwierają one drogę do osiągnięcia do 2050 r. świata neutralnego dla klimatu, korzystnego dla przyrody i odpornego. Zasadnicze znaczenie podczas czteroletnich negocjacji zmierzających do osiągnięcia tego międzynarodowego porozumienia miały jedność i przywództwo UE. Przewodnicząca Ursula von der Leyen już w ramach strategii Global Gateway zapowiedziała, że Komisja **podwoi finansowanie na rzecz światowej różnorodności biologicznej**, aby wartość inwestycji w tym zakresie sięgnęła łącznie 7 mld euro.

Zgodnie z tym historycznym porozumieniem, w marcu 2023 r. zakończyły się również negocjacje społeczności międzynarodowej w sprawie **przełomowego traktatu o pełnym morzu** dotyczącego ochrony oceanów, przeciwdziałania degradacji środowiska, zwalczania zmiany klimatu i zapobiegania utracie różnorodności biologicznej w oceanach. Traktat o różnorodności biologicznej poza jurysdykcją państwową umożliwi **ustanowienie na pełnym morzu dużych morskich obszarów chronionych**. UE i jej państwa członkowskie, które są częścią powiązanej koalicji o wysokim poziomie ambicji, zainicjowanej przez przewodniczącą Ursulę von der Leyen, odegrały kluczową rolę w osiągnięciu porozumienia.

Aby lepiej uwzględnić związek między klimatem, pokojem i bezpieczeństwem w ramach działań zewnętrznych UE, w czerwcu 2023 r. Komisja i wysoki przedstawiciel przedstawili **plan UE dotyczący zwiększenia odporności i bezpieczeństwa w miarę nasilania się kryzysu klimatycznego**.

Na szczycie w Paryżu w sprawie nowego globalnego paktu finansowania, który odbył się w czerwcu 2023 r., **przewodnicząca Ursula von der Leyen zaproponowała, aby środki z globalnych opłat za emisję gazów cieplarnianych były wykorzystywane na finansowanie działań związanych z klimatem**, których kraje rozwijające się tak bardzo potrzebują. Opłaty za emisję gazów cieplarnianych są jednym z najskuteczniejszych narzędzi ograniczania emisji – przedsiębiorstwa, zmuszone płacić za zanieczyszczanie środowiska, zyskują motywację do innowacji. Od 2005 r., kiedy to UE zaczęła wprowadzać takie opłaty, dochody z nich wyniosły 142 mld euro, a emisje CO₂ zmniejszyły się o 35%. UE rozszerza obecnie system handlu emisjami na budynki i sektor transportu drogowego.

Oprócz unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji działają już lub są opracowywane systemy krajowe lub regionalne w Kanadzie, Chinach, Japonii, Nowej Zelandii, Korei Południowej, Szwajcarii i Stanach Zjednoczonych. UE współpracuje z tymi państwami, a także pomaga innym partnerom we wdrażaniu opłat za emisję.

W lipcu 2023 r. Komisja opublikowała swój pierwszy dobrowolny przegląd wdrażania Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030. Od czasu przyjęcia Agendy w 2015 r. UE poczyniła umiarkowane lub znaczne postępy w osiąganiu większości celów zrównoważonego rozwoju i będzie nadal zmierzać w ich kierunku dzięki szybszemu wdrażaniu Europejskiego Zielonego Ładu i cyfrowej dekady Europy.

Urzeczywistnienie cyfrowej dekady Europy

Cyfrowe innowacje zmieniają naszą gospodarkę w zawrotnym tempie. W tym roku obserwowaliśmy niezwykle szybkie upowszechnienie się generatywnej sztucznej inteligencji (AI), w tym dużych modeli językowych i generowania obrazów. **Rewolucja AI przestała być scenariuszem na przyszłość. Ona zachodzi już teraz.** Godna zaufania sztuczna inteligencja ma ogromny potencjał i oznacza lepszą jakość opieki zdrowotnej i rozwoju leków, bezpieczniejszy i bardziej ekologiczny transport, wydajniejszy przemysł, skuteczniejsze modele prognozowania zmian klimatu oraz bardziej opłacalne i zrównoważone rozwiązania w zakresie energii.

Podejście Komisji do zapewnienia sprzyjającego innowacjom, aczkolwiek ukierunkowanego na człowieka, otoczenia regulacyjnego dla sztucznej inteligencji okazało się bardzo dalekowzroczne. Już w kwietniu 2021 r. Komisja przedstawiła **akt w sprawie sztucznej inteligencji**, służący temu, aby systemy sztucznej inteligencji wykorzystywane w UE były bezpieczne, przejrzyste, etyczne, bezstronne i kontrolowane przez człowieka. Aby zagwarantować kompleksową strategię sprzyjającą innowacjom, Komisja zaproponowała **podejście oparte na analizie ryzyka**. Początek rozmów trójstronnych dotyczących aktu w sprawie sztucznej inteligencji można uznać za udany. Miejmy nadzieję, że rozmowy te zakończą się jeszcze w tym roku. Równoległe, wraz ze **skoordynowanym planem w sprawie sztucznej inteligencji**, UE dąży do stopniowego zwiększenia publicznych i prywatnych inwestycji w AI do łącznej kwoty 20 mld euro rocznie w ciągu obecnej dekady.

W nowo otwartym laboratorium w Wiedniu, gdzie stosowane jest precyzyjne obrazowanie oparte na uczeniu maszynowym, badacze będą doskonalić modele prognozowania raka płuc. **Przy pomocy sztucznej inteligencji opracują leczenie raka płuc dopasowane do potrzeb każdego pacjenta.**

W grudniu 2022 r. osiągnięto znaczący konsensus w sprawie **Europejskiej deklaracji praw i zasad cyfrowych w cyfrowej dekadzie**. Deklaracja ta służy jako drogowskaz dla osób, przedsiębiorstw i decydentów politycznych w kontekście transformacji cyfrowej UE, stawiając naszych obywateli w centrum transformacji i wspierając innowacje w naszych sektorach handlowych.

W grudniu 2022 r. przyjęto również **program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r.** Jest to inicjatywa mająca zagwarantować transformację cyfrową skoncentrowaną na obywatelach UE oraz opartą na zasadach europejskiej suwerenności cyfrowej i na naszych wspólnych wartościach. W ramach programu ustanowiono mechanizm monitorowania i współpracy służący osiągnięciu wspólnych założeń i celów transformacji cyfrowej Europy, określonych w kompasie cyfrowym na 2030 r. To właśnie dzięki temu podejściu opartemu na współpracy projekty wielokrajowe – przedsięwzięcia na wielką skalę, których żadne państwo członkowskie nie byłoby w stanie podjąć samodzielnie – doprowadzą nas do ewolucji cyfrowej.

Nie da się zaprzeczyć, że bez półprzewodników, czyli „czipów”, nie będzie transformacji cyfrowej ani ekologicznej, a UE nie jest w stanie osiągnąć wiodącej pozycji w dziedzinie technologii. W związku z tym w marcu 2023 r. Parlament Europejski i państwa członkowskie osiągnęły zasadnicze porozumienie dotyczące **Europejskiego aktu w sprawie czipów**, zaproponowanego przez Komisję rok wcześniej. Łączną kwotę opartej na polityce inwestycji na rzecz wsparcia tego aktu szacuje się na ponad 43 mld euro. Inwestycja ta wesprze pierwszą w swoim rodzaju działalność produkcyjną w UE, pobudzi europejski ekosystem projektowania i zapewni wsparcie dla ekspansji i innowacji w całym łańcuchu wartości półprzewodników.

Jednocześnie w październiku 2022 r. i kwietniu 2023 r., zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa, Komisja zatwierdziła pomoc Francji i Włoch dotyczącą wsparcia inwestycji wartej ponad 8 mld euro w pierwsze tego rodzaju zakłady masowej produkcji półprzewodników w UE.

Saksonia we wschodnich Niemczech to przykład udanej transformacji. Region ten stał się **jednym z najważniejszych ośrodków technologicznych w Europie**, nastawionym głównie na mikroelektronikę. Kluczowe okazało się w tym przypadku finansowanie UE, dzięki któremu pozyskano więcej inwestorów. Najważniejszym projektem jest nowa fabryka czipów, w którą firma Infineon zainwestowała 5 mld euro. Ma ona zaoferować około tysiąc miejsc pracy dla wysoko wykwalifikowanych pracowników. Infineon spodziewa się finansowania publicznego w wysokości 1 mld euro na podstawie unijnego aktu w sprawie czipów.

W ramach zestawu narzędzi pomocy państwa Komisja dysponuje innymi możliwościami wsparcia sektora mikroelektroniki, np. w ramach **ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania**. W czerwcu 2023 r. Komisja zatwierdziła tego rodzaju projekt mający wspierać badania naukowe, innowacje i pierwsze zastosowanie w przemyśle mikroelektroniki i technologii komunikacyjnych w całym łańcuchu wartości. Finansowanie publiczne w wysokości 8,1 mld euro zapewnione przez państwa członkowskie ma uwolnić dodatkowe inwestycje prywatne o wartości 13,7 mld euro.

Dane, które są siłą napędową europejskiej gospodarki cyfrowej, muszą pozostać w rękach Europejczyków. **Europejska strategia w zakresie danych** ma na celu zapewnienie UE wiodącej pozycji w społeczeństwie opartym na danych. Utworzenie jednolitego rynku danych umożliwi swobodny przepływ danych w obrębie UE i między sektorami, z korzyścią dla przedsiębiorstw, naukowców i administracji publicznych.

W czerwcu 2023 r. osiągnięto porozumienie dotyczące **aktu w sprawie danych** – kluczowego aktu prawnego zmierzającego do udostępniania większej ilości danych oraz ustanowienia przepisów dotyczących wykorzystywania danych i dostępu do nich we wszystkich sektorach gospodarki w UE. Przewiduje się, że nowe rozporządzenia przyczynią się do wzrostu PKB państw członkowskich UE o dodatkowe 270 mld euro do 2028 r. dzięki rozwiązaniu problemów prawnych, gospodarczych i technicznych, które obecnie powodują, że dane wykorzystywane są w niedostatecznym stopniu. Dzięki temu aktywni konsumenci i przedsiębiorstwa wytwarzające dane w toku użytkowania produktów i korzystania z usług skorzystają z bardziej przystępnych cenowo usług posprzedażowych, nowych możliwości korzystania z usług opartych na dostępie do danych oraz lepszego dostępu do danych gromadzonych lub generowanych przez urzędników.

Akt o usługach cyfrowych, obowiązujący od listopada 2022 r., nakłada na wszystkie platformy internetowe szereg nowych obowiązków

w zakresie ograniczania szkód i ochrony praw użytkowników w sferze cyfrowej. 25 kwietnia 2023 r. Komisja wskazała 17 bardzo dużych platform internetowych i dwie bardzo duże wyszukiwarki internetowe. Od końca sierpnia 2023 r. ich usługodawcy zobowiązani są wypełniać wszystkie nowe obowiązki służące ochronie internautów, w tym małoletnich, i wzmocnieniu ich pozycji. Chodzi m.in. o wymóg, aby usługodawcy ci szacowali i ograniczali ryzyko systemowe oraz oferowali solidne narzędzia moderowania treści.

Aby egzekwować ów akt, Komisja poszerza również swoją wiedzę fachową o multidyscyplinarną wiedzę ekspertów wewnętrznych i zewnętrznych. 17 kwietnia 2023 r. uruchomiono **Europejskie Centrum Przejrzystości Algoritmicznej** we Wspólnym Centrum Badawczym działającym przy Komisji.

Akt o rynkach cyfrowych, również obowiązujący od listopada 2022 r., jasno określa obiektywne kryteria identyfikacji „strażników dostępu”, aby na rynkach cyfrowych panowała większa uczciwość i konkurencyjność. 6 września 2023 r. Komisja wyznaczyła sześciu „strażników dostępu”, którzy będą teraz mieli sześć miesięcy na zapewnienie pełnej zgodności z wymogami aktu o rynkach cyfrowych w odniesieniu do każdej z wyznaczonych podstawowych usług platformowych.

W lipcu 2023 r. Komisja przyjęła nową strategię dotyczącą technologii **Web 4.0 i światów wirtualnych**, aby nadać kierunek kolejnej transformacji technologicznej i zapewnić mieszkańcom, przedsiębiorstwom i administracjom publicznym w UE otwarte, bezpieczne, godne zaufania, sprawiedliwe środowisko cyfrowe sprzyjające włączeniu społecznemu.

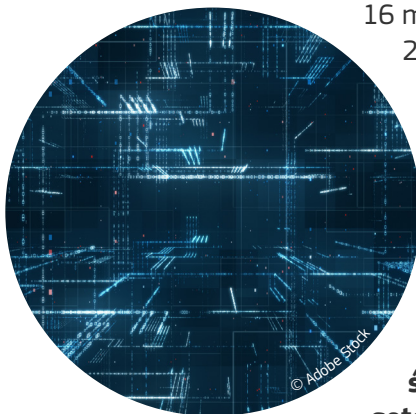
Obecnie tylko ok. 60% ludności UE w 14 państwach członkowskich może posługiwać się z krajowym elektronicznym dowodem tożsamości w innych krajach UE. **Europejska tożsamość cyfrowa**,

co do której osiągnięto porozumienie w czerwcu 2023 r., będzie dostępna dla obywateli UE oraz mieszkańców i przedsiębiorstw w Unii do celów identyfikacji lub weryfikacji niektórych danych osobowych. Obywatele i mieszkańcy UE będą mieć prawo do osobistego portfela cyfrowego na potrzeby usług publicznych i prywatnych, zarówno w internecie, jak i poza nim.

Jednocześnie dokonywane będą inwestycje w infrastrukturę i umiejętności w celu **zmniejszenia przepaści cyfrowej**, tak aby w toku transformacji cyfrowej społeczeństw i gospodarek UE nikt nie pozostawał w tyle. Około 26% środków z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności przeznaczona jest na realizację celów cyfrowych. Dochodzi do tego kwota 36,6 mld euro w ramach polityki spójności w latach 2021–2027, uzupełniająca 16 mld euro zainwestowane w latach 2014–2020, a także instrument „Łącząc Europę” i program „Cyfrowa Europa”.

W czerwcu 2023 r. Komisja przedstawiła wniosek mający stanowić podstawę dla **ewentualnego wprowadzenia cyfrowego euro jako dodatkowej formy płatniczego obrotu gotówką**. W miarę upowszechniania się płatności elektronicznych i cyfrowych w UE cyfrowe euro mogłoby stanowić powszechnie akceptowaną, opłacalną, bezpieczną i odporną formę publicznego środka płatniczego. Jednocześnie Komisja przedstawiła wniosek ustawodawczy służący zapewnieniu, by gotówka euro była nadal powszechnie dostępna i akceptowana jako metoda płatności w całej strefie euro.

Komisja przedstawiła ponadto dwa wnioski dotyczące cyfryzacji płatności oraz szerzej pojętego sektora finansowego, za główne cele przyjmując interes konsumentów, konkurencyjność, bezpieczeństwo i zaufanie. Pierwszy z tych wniosków przewiduje zmianę dyrektywy w sprawie usług płatniczych w celu skutecznego zapobiegania oszustwom i lepszej ochrony praw konsumentów oraz sprawniejszego funkcjonowania systemów otwartej bankowości.

Drugi to wniosek ustawodawczy dotyczący ram regulujących dostęp osób trzecich do danych finansowych klientów w ramach różnych usług finansowych.

Inicjatywy te wynikają z przedstawionego w październiku 2022 r. wniosku, który zmierza do udostępnienia płatności natychmiastowych w euro wszystkim osobom i przedsiębiorstwom w UE i Europejskim Obszarze Gospodarczym. Ma on umożliwić bezpieczne dokonywanie **przelewów w euro każdego dnia w ciągu 10 sekund** po przystępnych kosztach, co zwiększy wydajność sektora finansowego i wygodę korzystania z jego usług.

W 2023 r. **do strefy euro przystąpiła Chorwacja**, a więc wspólną walutą posługuje się obecnie dwadzieścia państw członkowskich Unii i 347 mln jej obywateli.

Udoskonalenie jednolitego rynku o społecznym wymiarze

W tym roku obchodziliśmy **30-lecie jednolitego rynku**, który jest fundamentem trwałej konkurencyjności UE. Jest on największym rynkiem na świecie – liczy 440 mln konsumentów i 23 mln przedsiębiorstw, odpowiada za 15% globalnego PKB. Szacuje się, że od czasu powstania powiększył PKB Unii Europejskiej o 9%. Dzięki jednolitemu rynkowi państwa członkowskie mogą wypracowywać wspólne rozwiązania takich problemów jak wojna w Ukrainie, kryzys energetyczny i wzrost kosztów życia. Konsumenci z kolei zyskują dzięki niemu większy wybór, wyższą jakość i niższe ceny, a przedsiębiorcy – szansę na globalną konkurencyjność.

16 marca 2023 r., przy okazji rocznicy utworzenia jednolitego rynku, Komisja przedstawiła zarys swojego podejścia do **długoterminowej konkurencyjności**. W dokumencie tym uznano potencjał jednolitego rynku w zakresie zwiększania wydajności. Opisano również, jak UE może wykorzystać swoje mocne strony i osiągnąć więcej niż tylko zniwelowanie luki w zakresie wzrostu gospodarczego i innowacji. Przyszłościowe, dobrze zdefiniowane i skoordynowane unijne ramy będą sprzyjać prosperującym przedsiębiorstwom, zdolnym do konkurowania na globalnym rynku, oferującym atrakcyjne miejsca pracy i ustanawiającym światowe standardy.

W obliczu wstrząsów gospodarczych, jakie kolejno następowały w ostatnich latach, gospodarka UE nadal wykazuje podziwu godną odporność.

W 2022 r. zanotowano **imponujące ożywienie – wzrost gospodarczy wyniósł 3,4%**. Jego podstawą był silny rynek pracy: **zatrudnienie rośnie, zaś stopa bezrobocia osiągnęła rekordowo niski poziom**. To w dużej mierze zasługa zdecydowanych działań podjętych przez UE i jej państwa członkowskie.

Jednocześnie jednak tak dobre wyniki opóźniają spadek inflacji.

Wysoka inflacja i wynikające z niej decyzje w ramach polityki pieniężnej o podwyższeniu stóp procentowych skutkowały znacznym spowolnieniem wzrostu gospodarczego, jaki obecnie odnotowujemy.

Niemniej jednak bardzo niewielki wzrost gospodarczy odnotowany w pierwszym półroczu 2023 r. rozwiązał wcześniejsze obawy o recesję zimą. Choć nadal mamy do czynienia z dużą niepewnością, szczególnie z uwagi na trwającą napaść Rosji na Ukrainę, spodziewamy się dalszego wzrostu. Przewiduje się także, że wpływ inflacji na siłę nabywczą gospodarstw domowych spadnie, a rynek pracy pozostanie silny.

Odporność gospodarcza UE i jej konkurencyjność wynikają z jej jedyne w swoim rodzaju modelu gospodarczego. Od trzech dekad tworzymy silny jednolity rynek o solidnym wymiarze społecznym. Również dlatego w 2020 r. wprowadziliśmy instrument SURE (wsparcie w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej), aby chronić miejsca pracy i dochody zagrożone pandemią COVID-19.

W sprawozdaniu końcowym z wdrażania i wpływu instrumentu SURE wykazano, że w 2020 r. w jego ramach udzielono wsparcia ponad 2,5 mln przedsiębiorstw i zapobieżono zwolnieniu ok. 31,5 mln pracowników. W 2022 r. wyraźnie trwało już wycofywanie krajowych środków wsparcia; pomocy w ramach SURE udzielano nadal 40 tys. przedsiębiorstw i 350 tys. osób.

Ogólnie w latach 2020–2022 **instrument SURE decydująco przyczynił się do szybkiego ożywienia gospodarczego po pandemii** – w jego ramach wypłacono w 19 państwach członkowskich 98,4 mld euro. Prawie połowę całości wydatków przeznaczono na mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy, a prawie jedną trzecią – na podobne środki dla osób samozatrudnionych. 12% środków pomocowych stanowiły systemy dopłat do wynagrodzeń i inne podobne instrumenty, natomiast pozostałe 5% przeznaczono na środki ochrony zdrowia, w tym środki zapobiegania COVID-19, dodatkowe koszty pracy związane z rekrutacją i wsparciem pracowników służby zdrowia oraz zakup sprzętu medycznego i leków, w tym szczepionek.

Pomimo bezprecedensowych wstrząsów związanych z pandemią i wojną Komisja nadal egzekwowała właściwe funkcjonowanie jednolitego rynku. **Rozporządzenie w sprawie subsydiów zagranicznych**, obowiązujące od stycznia 2023 r., ma wyeliminować zakłócenia, które występują na jednolitym rynku w wyniku subsydiów zagranicznych. Dzięki nowym

przepisom UE pozostanie otwarta na handel i inwestycje, a jednocześnie wszystkie działające w niej przedsiębiorstwa będą działać na równych warunkach. Rozporządzenie stosuje się od 12 lipca. Począwszy od 12 października przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą w UE będą musiały zgłaszać Komisji koncentracje (połączenia i przejęcia) oraz udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, o ile w ich ramach otrzymają wkłady finansowe ze strony państw trzecich i o ile przekraczają one odpowiedni próg.

Reformę unii celnej UE zaproponowano w maju 2023 r. Przewiduje ona zastąpienie tradycyjnego zgłoszenia celnego inteligentnym podejściem do kontroli importu, opartym na analizie danych.

Działania przewidziane we wniosku będą stanowić **najbardziej kompleksową**

i ambitną reformę unii celnej od czasu jej utworzenia

w 1968 r. W sytuacji gdy gwałtownie wzrasta zarówno skala wymiany handlowej i handlu elektronicznego, jak i liczba norm UE, które wymagają egzekwowania w ramach kontroli celnej, nowy system – przy pomocy nowego Urzędu UE ds. Celnych – umożliwi

uproszczenie obecnych uciążliwych procedur celnych, a jednolity rynek będzie dzięki niemu bardziej konkurencyjny, bezpieczniejszy i lepiej dostosowany do wymogów przyszłości.

8 grudnia 2022 r. Komisja Europejska zaproponowała szereg środków służących **modernizacji unijnego systemu podatku od wartości dodanej (VAT), tak aby był on korzystniejszy dla przedsiębiorstw** i odporniejszy na oszustwa dzięki wykorzystaniu i rozwijaniu osiągnięć cyfryzacji. Najistotniejsze z proponowanych środków pozwolą państwom członkowskim zwiększyć dochody z tytułu VAT nawet o 18 mld euro rocznie, a jednocześnie ułatwią wzrost przedsiębiorstwom, w tym małym i średnim (MŚP). W tym samym miesiącu Komisja przyjęła wniosek w sprawie **nowych**

przepisów dotyczących przejrzystości

podatkowej, w myśl których dostawcy kryptoaktywów mający siedzibę w UE będą musieli zgłaszać wszystkie transakcje klientów mieszkających w Unii. Państwom członkowskim będzie dzięki temu łatwiej wykrywać oszustwa podatkowe, uchylanie się od opodatkowania i unikanie opodatkowania. W tej dziedzinie dotąd nieraz brakowało przejrzystości. Ministrowie finansów UE osiągnęli porozumienie polityczne w sprawie tego wniosku w maju 2023 r.

Europejskie przedsiębiorstwa czerpią korzyści nie tylko ze zintegrowanego rynku, wysokich kwalifikacji pracowników i ograniczonej biurokracji, ale również z rozbudowanych ram innowacji. Sektory intensywnie korzystające z praw własności intelektualnej odpowiadają za prawie połowę łącznego PKB i ponad 90% całego eksportu UE. Mając to na uwadze, Komisja zaproponowała 27 kwietnia 2023 r.

nowe przepisy dotyczące patentów.

Proponowane rozporządzenia w sprawie patentów niezbędnych do spełnienia normy, udzielania licencji przymusowych na patenty w sytuacjach kryzysowych oraz zmiany przepisów dotyczących dodatkowych świadectw ochronnych staną się elementem bardziej przejrzystych, skutecznych i lepiej wytrzymujących próbę czasu ram praw własności intelektualnej. Służą one poprawie skuteczności systemu patentowego poprzez dalsze eliminowanie fragmentacji jednolitego rynku, ograniczenie biurokracji i zwiększenie wydajności. Umożliwi to podmiotom gospodarczym i właściwym organom lepszą ochronę innowacji, a jednocześnie zapewni sprawiedliwy dostęp, m.in. w sytuacjach nadzwyczajnych.

Jednolitemu rynkowi sprzyja również odporny sektor bankowy, wsparty solidnymi ramami zarządzania kryzysowego. 18 kwietnia 2023 r. Komisja przyjęła wniosek służący dostosowaniu i dalszemu **wzmocnieniu dotychczasowych unijnych ram zarządzania kryzysowego banków i gwarantowania depozytów**, ze szczególnym uwzględnieniem średnich i mniejszych banków. Wniosek opiera się na

doświadczeniach z pierwszych lat stosowania ram. Zapewnia on organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji skuteczniejsze narzędzia służące temu, aby w sytuacji kryzysu i zagrożenia stabilności finansowej deponenti (czy to osoby fizyczne, przedsiębiorstwa, czy podmioty publiczne) nadal mieli dostęp do swoich rachunków bankowych. Wniosek ma w szczególności ułatwić korzystanie z pochodzących z sektora bankowego funduszy na cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz gwarantowania depozytów, dzięki czemu organy będą mogły skuteczniej chronić deponentów podczas kryzysów bankowych, np. przenosząc środki z banków wykazujących poważne trudności finansowe do dobrze prosperujących.

Ponadto dzięki **dokończeniu wdrażania uzgodnionych na szczelbu globalnym reform regulacyjnych w ramach tzw. pakietu Bazylea III** UE zwiększa odporność

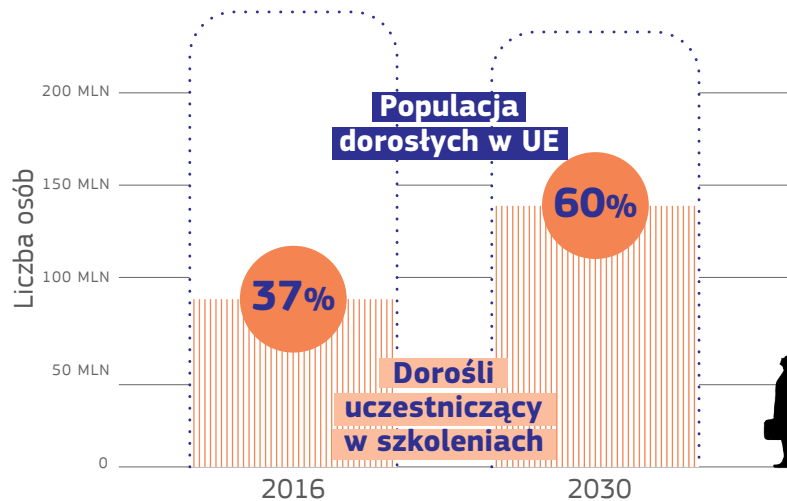
banków na swoim terytorium oraz usprawnia ich zarządzanie ryzykiem i nadzór nad nimi. Dzięki nowym przepisom banki w UE będą bardziej odporne na potencjalne przyszłe wstrząsy gospodarcze; będą one też sprzyjać transformacji w kierunku neutralności klimatycznej.

Wykorzystanie możliwości społecznej gospodarki rynkowej: nacisk na dialog społeczny i umiejętności

Nasz jedyne w swoim rodzaju model społecznej gospodarki rynkowej sprzyja zarówno działalności gospodarczej, jak i dobrobytowi społecznemu, w centrum zainteresowania Europy socjalnej stawiając człowieka i jego dobro. W kontekście wzrostu inflacji i kosztów utrzymania w ubiegłym roku kluczowe znaczenie dla złagodzenia spadku siły nabywczej mają strategie polityczne na wszystkich szczeblach, co podkreślono w ramach cyklu europejskiego semestru 2023.

Umiejętności dają możliwości

Cel UE: każdego roku 60% dorosłych powinno uczestniczyć w szkoleniach

Dlatego też kontynuujemy wdrażanie Planu działania na rzecz **Europejskiego filaru praw socjalnych**. Państwa członkowskie zatwierdziły cele społeczne UE na 2030 rok: zapewnienie zatrudnienia co najmniej 78% osób w wieku 20–64 lat, uczestnictwo w każdym roku co najmniej 60% wszystkich osób dorosłych w szkoleniach oraz zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym o co najmniej 15 mln w stosunku do 2019 r.

Wszystkim osobom pracującym w UE musimy zapewnić godne życie. Historyczne porozumienie dotyczące dyrektywy w sprawie **adekwatnych wynagrodzeń minimalnych** zostanie wprowadzone do prawa krajowego do listopada 2024 r. Dyrektywa przewiduje procedurę ustawowego określania adekwatnych wynagrodzeń minimalnych i zobowiązuje państwa członkowskie do promowania rokowań zbiorowych w sprawie wynagrodzeń. W ten sposób pomoże ona wyeliminować zjawisko ubóstwa osób pracujących w całej UE.

Europejska społeczna gospodarka rynkowa prosperuje dzięki dialogowi między związkami zawodowymi, pracodawcami i rządami, a jej

podstawowym elementem są rokowania zbiorowe. Zdecydowanie i konsekwentnie wierzymy w siłę dialogu społecznego jako narzędzia do opracowywania wspólnych rozwiązań problemów, jakie stawia przed nami stale zmieniający się świat pracy. W następstwie naszego komunikatu ze stycznia 2023 r. państwa członkowskie przyjęły **zalecenie Rady zawierające konkretne środki mające skłonić partnerów społecznych na szczeblu krajowym i unijnym do większego zaangażowania**. Oznacza to zasięganie ich opinii przy opracowywaniu i wdrażaniu polityki gospodarczej, społecznej i w zakresie zatrudnienia, promowanie rokowań zbiorowych oraz umożliwienie zwiększenia potencjału partnerów społecznych.

We wrześniu 2022 r. Komisja przyjęła wytyczne, aby zapewnić pewność prawa osobom pracującym na własny rachunek i nie zatrudniającym pracowników, szczególnie pracującym w gospodarce cyfrowej i za pośrednictwem platform cyfrowych. Chodzi o doprecyzowanie przypadków, w których prawo konkurencji nie wyklucza starań o zbiorowe wynegocjowanie lepszych warunków umownych. Jednocześnie współprawodawcy rozpoczęli ostatni etap negocjacji nad **wnioskiem Komisji**

dotyczącym dyrektywy w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych. Wniosek ten ma zapewnić osobom pracującym za pośrednictwem takich platform status legalnego zatrudnienia, który odpowiada ich faktycznej organizacji pracy, oraz respektowanie przysługujących im praw pracowniczych i świadczeń socjalnych. Koncentrując się na cyfrowych platformach pracy, wniosek przewiduje również uregulowanie złożonej kwestii zarządzania algorytmicznego na platformach przez zapewnienie przejrzystości i nadzoru przez człowieka.

•••••

Austriacki plan odbudowy i zwiększania odporności sprzyja **budowaniu odporności społecznej – finansuje się z niego umowy dla 275 pielęgniarek i pielęgniarzy środowiskowych.** W jego ramach zainwestowano również we flotę 94 samochodów elektrycznych i 37 rowerów elektrycznych, dzięki czemu personel pielęgniarski może zapewnić wysokiej jakości opiekę osobom potrzebującym, głównie starszym, m.in. na obszarach oddalonych.

•••••

Aby powiodła się transformacja ekologiczna, cyfrowa i demograficzna, UE musi intensywnie inwestować w uczenie się przez całe życie, aby zapewnić ludziom umiejętności dostosowane do stale zmieniającego się rynku pracy. Naszym celem w bieżącym roku – **Europejskim Roku Umiejętności** – jest, aby wszyscy, czy to rządy, przedsiębiorstwa czy poszczególne osoby, byli świadomi, jak ważne jest szkolenie się, i byli aktywni w tym zakresie. W ramach budżetu na lata 2021–2027 państwa członkowskie mają do dyspozycji około **65 mld euro z funduszy UE** na inwestycje w programy na rzecz umiejętności, głównie za pośrednictwem Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. W kwietniu 2023 r. Komisja przyjęła dwa nowe wnioski dotyczące zaleceń Rady: **w sprawie umiejętności cyfrowych oraz cyfrowego kształcenia i szkolenia.**

Mają one wesprzeć państwa członkowskie oraz sektor edukacyjny w zapewnianiu dostępnego cyfrowego kształcenia i szkolenia o wysokiej jakości i o włączającym charakterze w celu rozwijania umiejętności cyfrowych mieszkańców UE.

W 2023 r. Komisja zwiększyła budżet programu **Erasmus+** do rekordowej łącznej kwoty 4,43 mld euro w skali roku, co będzie stanowić cenny wkład w Europejski Rok Umiejętności. Wśród licznych projektów wspieranych przez Erasmus+ jest obecnie 50 sojuszy europejskich szkół wyższych, w których uczestniczy ponad 430 uczelni w Unii Europejskiej i poza nią, m.in. w Ukrainie.

Oprócz szerszych inicjatyw wspierających ogólny rozwój umiejętności Komisja wprowadziła również konkretne inicjatywy sektorowe w celu uwzględnienia realiów różnych ekosystemów przemysłowych. Przykładowo **pakt na rzecz umiejętności** skupia organizacje publiczne i prywatne w celu ustalania, jakich umiejętności brakuje w poszczególnych sektorach, przewidywania, jakie umiejętności będą potrzebne w przyszłości, oraz podejmowania zobowiązań do zapewnienia szkoleń umożliwiających osobom w wieku produkcyjnym podnoszenie

i zmianę kwalifikacji. Od czasu inauguracji paktu w 2020 r. przystąpiło do niego – indywidualnie lub w ramach partnerstw na rzecz umiejętności – 1,5 tys. organizacji reprezentujących 14 sektorów ze wszystkich państw członkowskich UE i państw kandydujących. Wśród członków są wszelkiego rodzaju organizacje sektora publicznego i prywatnego, w tym: organy władz krajowych, regionalnych i lokalnych, przedsiębiorstwa, partnerzy społeczni, organizacje międzybranżowe i sektorowe, izby handlowe, organizatorzy kształcenia i szkolenia oraz służby zatrudnienia. Jak dotąd z działań w zakresie **podnoszenia i zmiany kwalifikacji** w ramach paktu **skorzystało 2 mln osób**. Opracowano lub zaktualizowano ok. 15,5 tys. programów szkoleniowych, a członkowie paktu zainwestowali 160 mln euro w inicjatywy na rzecz umiejętności.

W kontekście Europejskiego Roku Umiejętności w lipcu Komisja rozpoczęła również pierwszy etap konsultacji z europejskimi partnerami społecznymi w sprawie udoskonalenia unijnych ram jakości staży. Mają one, dzięki stażom wysokiej jakości, pomagać młodym ludziom znaleźć pracę po zakończeniu edukacji lub w sytuacji bezrobocia.

Według niedawnego badania Eurobarometr 76% młodych Europejczyków podczas stażu nabyło umiejętności przydatne zawodowo, a 68% po zakończeniu stażu znalazło pracę. Inicjatywa ta będzie wsparciem działań UE zwalczających bezrobocie młodzieży w Unii. Pakiet wsparcia na rzecz zatrudnienia ludzi młodych z lipca 2020 r. zaowocował już wzmocnioną gwarancją dla młodzieży, unowocześnionymi europejskimi ramami kształcenia i szkolenia zawodowego oraz nowym impulsem dla praktyk zawodowych.

W sprawozdaniu z 2023 r. „Konsekwencje zmian demograficznych w zmieniającym się środowisku” rzucono nowe światło na tendencje demograficzne kształtujące naszą gospodarkę i społeczeństwa. Komisja, świadoma wyzwań związanych z przemianami demograficznymi, nadal **uwzględnia kwestie demograficzne przy opracowywaniu odpowiednich polityk UE**. Aby wspomóc regiony w UE dotknięte coraz szybszym spadkiem liczby ludności w wieku produkcyjnym, w styczniu 2023 r. uruchomiliśmy mechanizm wspierania talentów w ramach naszej kompleksowej strategii na rzecz wykorzystania talentów w regionach Europy. W maju 2023 r. wystosowaliśmy zaproszenie do składania wniosków w sprawie projektów pilotażowych i wdrożyliśmy sztandarowy projekt w ramach inicjatywy wsparcia technicznego na rzecz przezwyciężenia barier dla rozwoju regionalnego.

W 2022 r. nagrodę ekologiczną UE w kategorii „Najlepsi rolnicy ekologiczni” otrzymała **młoda przedsiębiorczyni wiejska Nazaret Mateos Álvarez** z Paredes de Nava w prowincji Palencia (Hiszpania). Opracowała ona nowatorską metodę uprawy grzybów z zastosowaniem naturalnych nawozów i mniejszej ilości wody, co korzystnie wpływa na lokalną gospodarkę.

NextGenerationEU i pobudzanie inwestycji europejskich

NextGenerationEU to nie tylko odpowiedź na wyzwania, jakie przyniosła pandemia COVID-19 – to **historyczna szansa na zbudowanie gospodarki służącej każdemu obywatelowi UE**. Jesteśmy zdecydowani działać, aby nasza wizja bardziej ekologicznej, cyfrowej i sprawiedliwej społecznie Europy stała się rzeczywistością. W 2022 i 2023 r. naszą wspólną europejską inwestycją o wartości 800 mld euro za pośrednictwem NextGenerationEU rozpoczęliśmy budowanie zrównoważonej, odpornej i konkurencyjnej Europy w postaci konkretnych, praktycznych projektów, aby zagwarantować dobrobyt wszystkim w UE.

Podstawą NextGenerationEU jest **Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności**, który zapewnia wszystkim państwom członkowskim bezprecedensowe zasoby finansowe. Państwa członkowskie wykorzystują te środki do wdrażania reform i inwestycji, które dogłębnie zmienią europejskie gospodarki i społeczeństwa dla przyszłych pokoleń. Wartość instrumentu wynosi 723 mld euro.

Instrument ten, koncentrujący się na zrównoważonym rozwoju, innowacjach i tworzeniu miejsc pracy, szybko staje się fundamentem naszej polityki gospodarczej. Trwa jego intensywne wdrażanie. Łącznie **wypłacono już 153,4 mld euro**, w tym 56,6 mld euro w postaci płatności zaliczkowych. Państwa członkowskie nadal wywiązują się ze swoich zobowiązań w zakresie reform i inwestycji. Komisja szacuje, że tylko dzięki inwestycjom finansowanym z NextGenerationEU unijne PKB będzie w 2024 r. wyższe o ok. 1,5%.

Filary Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

Zielona transformacja

Transformacja cyfrowa

Spójność gospodarcza, produktywność i konkurencyjność

Spójność społeczna i terytorialna

Odporność zdrowotna, gospodarcza, społeczna i instytucjonalna

Polityki na rzecz następnego pokolenia

Instrument ten okazuje się niezwykle sprawny i pozwala skutecznie stawiać czoła różnym kryzysom w miarę ich pojawiania się. Gdy Rosja swoją napaścią rozpętała brutalną wojnę przeciwko Ukrainie, zaproponowaliśmy plan REPowerEU, aby uniezależnić Unię od rosyjskich paliw kopalnych. Ma temu służyć przyspieszenie przejścia na czystą energię oraz wspólne budowanie bardziej odpornego systemu energetycznego i prawdziwej unii energetycznej. Zgodnie z tym planem państwa członkowskie mają dostęp do środków w łącznej wysokości prawie 270 mld euro, w tym 225 mld euro w formie pożyczek na rzecz odbudowy i zwiększania odporności oraz 20 mld euro w postaci dodatkowych dotacji, a także możliwość otrzymania do 23 mld euro dzięki przesunięciom dotacji z innych funduszy UE.

Z analizy przedstawionych przez państwa członkowskie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności wynika, że:

- na działania służące **ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych** o co najmniej

55% do 2030 r. przeznaczono z łącznego przydziału kwotę 203 mld euro;

- na inicjatywy stymulujące **transformację cyfrową** europejskich gospodarek i społeczeństw przeznaczono 131 mld euro.

W ramach zaproponowanych przez państwa członkowskie reform i inwestycji przekroczono cel przewidujący przeznaczenie co najmniej 37% wydatków na działania związane z klimatem i co najmniej 20% – na cele cyfrowe. W odniesieniu do instrumentu jako całości szacowane wydatki związane z klimatem wynoszą około 40%, a wydatki na cele cyfrowe – 26%.

Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności uruchomił wdrażanie istotnych reform w rozmaitych obszarach polityki.

Ponad jedną trzecią wszystkich działań przewidzianych w 27 planach odbudowy i zwiększania odporności stanowią reformy (około 2 187 inicjatyw w zakresie reform w porównaniu z 3 780 inicjatywami inwestycyjnymi). Reformy te nie tylko zwiększają odporność państw członkowskich w perspektywie długoterminowej, ale również tworzą warunki bardziej sprzyjające

pomyślnej realizacji powiązanych inwestycji w ramach instrumentu, wraz z funduszami polityki spójności. Odbywa się to m.in. poprzez modernizację ram regulacyjnych w kluczowych sektorach (technologie cyfrowe, energetyka odnawialna, transport), usprawnienie procedur wydawania pozwoleń i udzielania zamówień publicznych oraz wzmocnienie praworządności i zabezpieczeń antykorupcyjnych. Niektóre z już przyjętych **kluczowych reform** to:

- reformy służące cyberbezpieczeństwu (Rumunia) i cyfryzacji administracji publicznej (Słowacja);
- reformy systemów sądownictwa w celu zwiększenia ich efektywności dzięki skróceniu trwania postępowań i poprawie organizacji sądów (Włochy, Hiszpania);
- modernizacja aktywnej polityki w zakresie rynku pracy i umiejętności (Niemcy, Hiszpania);
- reformy służące większej przewidywalności i stabilności publicznego finansowania badań (Portugalia) oraz sprzyjające doskonałości naukowej i lepszemu funkcjonowaniu uniwersytetów i publicznych organizacji badawczych (Słowacja);
- reformy służące zwalczaniu korupcji i ochronie sygnalistów (Cypr);
- reformy upraszczające wydawanie zezwoleń w celu pobudzenia inwestycji w morską energetykę odnawialną lub tworzące warunki do wprowadzania wodoru odnawialnego (Grecja, Portugalia, Hiszpania);
- reformy wspierające wprowadzanie energii odnawialnej i zrównoważonego transportu (Chorwacja, Rumunia);
- reformy służące poprawie jakości procesu legislacyjnego (Bułgaria);
- reformy służące większej dostępności przystępnych cenowo mieszkań (Łotwa, Holandia).

Najważniejsze inicjatywy inwestycyjne, w ramach których zakończono już kluczowe etapy, to między innymi:

- inwestycje wspierające dekarbonizację i zwiększenie efektywności energetycznej przemysłu (Francja, 1,4 mld euro; Chorwacja, 91 mln euro);
- zakup 600 tys. nowych laptopów do użyczenia nauczycielom i uczniom oraz wybór ośrodków innowacji cyfrowych wspierających przedsiębiorstwa w działaniach cyfryzacyjnych (Portugalia, 600 mln euro);
- fundusze na zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw w sektorze turystyki, w tym 4 tys. małych i średnich przedsiębiorstw (Włochy, 1,9 mld euro);
- cyfryzacja administracji publicznej w celu zapewnienia obywatelom i przedsiębiorstwom cyfrowych, prostych i bezpiecznych usług publicznych sprzyjających włączeniu społecznemu (Portugalia, 170 mln euro);
- rozwój infrastruktury szerokopasmowej (Łotwa, 4 mln euro).

Jednym z największych beneficjentów fińskiego planu odbudowy i zwiększania odporności jest Solar Foods – **przedsiębiorstwo typu start-up produkujące białko w procesie biologicznym wykorzystującym zielony wodór**. Białko to, opatentowane pod nazwą „Solein”, można wykorzystywać do produkcji dowolnej żywności dosłownie z powietrza. Nie jest to *science fiction* – firma otrzymuje już 33,6 mln euro na fabrykę demonstracyjną w Vantaa w Finlandii. Projekt jest również częścią zatwierzonego przez Komisję ważnego projektu stanowiącego przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (IPCEI) w ramach łańcucha wartości wodoru.

Komisja, **będąca emitentem unijnych obligacji w imieniu UE**, osiągnęła założony na pierwsze półrocze cel – pozyskanie środków w wysokości 80 mld euro – i dąży do pozyskania kolejnych 40 mld euro do końca roku.

Ponad 100 mld euro z tych środków zostanie przeznaczone na program odbudowy w ramach NextGenerationEU, a maksymalnie 18 mld euro zasili program pomocy makrofinansowej „plus” dla Ukrainy. Komisja tym sposobem istotnie zwiększa wsparcie żywienia gospodarczego w państwach członkowskich oraz okazuje solidarność z Ukrainą, jednocześnie ugruntowując pozycję Unii jako emitenta na rynkach finansowych.

W zakresie **zielonych obligacji** Komisja pozostaje światowym liderem – w 2023 r. wyemitowała dotąd obligacje o wartości 7,7 mld euro, a łącznie o wartości 44,2 mld euro, zmierzając do osiągnięcia docelowego poziomu 250 mld euro.

* Kwota w cenach bieżących. Równowartość 750 mld € w cenach z 2018 r.

Aby dostosować unijne reguły fiskalne do wyzwań przyszłości, 26 kwietnia 2023 r. Komisja zaproponowała **reformę unijnych zasad zarządzania gospodarczego – najszerzej zakrojoną od czasu zmian wprowadzonych w następstwie kryzysu finansowego 2008 r.** Wnioski Komisji w tym obszarze zmierzają zasadniczo do tego, aby dzięki reformom i inwestycjom poprawić stabilność długu publicznego i wesprzeć trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu we wszystkich państwach członkowskich. Reforma uprości zarządzanie gospodarcze, zwiększy poczucie odpowiedzialności na szczeblu krajowym, położy większy nacisk na perspektywę średnioterminową i poprawi egzekwowanie przepisów w ramach przejrzystych wspólnych ram unijnych.

Ożywienie unii rynków kapitałowych jest również niezbędnym środkiem kierowania do naszej gospodarki prywatnych środków finansowych, a także finansowania transformacji ekologicznej i cyfrowej. W tym kontekście w latach 2022–2023 Komisja przedstawiła szereg inicjatyw i zrealizowała zobowiązania określone w planie działania na rzecz unii rynków kapitałowych z 2020 r., dotyczące:

- zwiększenia atrakcyjności i odporności **unijnych usług rozliczeniowych** z korzyścią dla otwartej strategicznej autonomii UE i zachowania stabilności finansowej,
- poprawy efektywności niektórych **przepisów dotyczących niewypłacalności** przedsiębiorstw innych niż banki w całej UE w celu wspierania inwestycji transgranicznych;

- zmniejszenia – za pomocą **nowego aktu o notowaniach giełdowych** – obciążeń administracyjnych dla wszystkich przedsiębiorstw niezależnie od ich wielkości, a szczególnie małych i średnich, aby ułatwić im dostęp do finansowania publicznego dzięki notowaniu na giełdach papierów wartościowych;
- **zwiększenia zaufania i poczucia bezpieczeństwa inwestorów detalicznych**, aby swoje decyzje o inwestycjach na przyszłość mogli podejmować zgodnie z własnymi potrzebami i preferencjami;
- udoskonalenia procedur dotyczących potrącania podatku u źródła w UE, aby były one bardziej efektywne i bezpieczne dla inwestorów, pośredników finansowych i organów podatkowych państw członkowskich, co pobudzi inwestycje i pomoże w zwalczaniu nadużyć podatkowych.

Inwestycje są nadal wspierane również z **Funduszu Spójności**, który zapewnia zrównoważony wzrost gospodarczy, konwergencję gospodarczą, możliwości społeczne i równe warunki działania na całym rynku wewnętrznym. Oczekuje się, że 379 programów, które Komisja przyjęła w 2022 r. i które uruchomiły wsparcie UE w wysokości 378 mld euro, przyniesie w latach 2021–2027 inwestycje o wartości 545 mld euro. 70% tych inwestycji będzie skupiać się w regionach najstabilniej rozwiniętych. Ze skutków ubocznych finansowania spójności mogą jednak skorzystać wszystkie kraje i regiony: dzięki polityce spójności do końca tego okresu PKB UE będzie wyższe o co najmniej 0,5% i powstanie dodatkowe 1,3 mln miejsc pracy.

Most pod Braiłą (Brăila), otwarty w tym roku, wybudowano dzięki dofinansowaniu w wysokości 363 mln euro z Funduszu Spójności UE. Most ten, o długości prawie 2 km, jest największym mostem na Dunaju i w Rumunii oraz trzecim pod względem długości mostem wiszącym w UE.

Pobudzenie europejskich inwestycji w celu nadania Unii bardziej ekologicznego, cyfrowego i społecznego charakteru wymaga wreszcie właściwie funkcjonującej administracji publicznej. Wszystkie inwestycje publiczne i reformy są realizowane przez urzędników służby cywilnej. Dlatego też Komisja intensywniej stara się **pomóc państwom członkowskim w modernizacji administracji publicznej**, aby nadążała ona za obecnymi i przyszłymi wyzwaniami. W 2022 r. uruchomiliśmy pierwszą wymianę w ramach współpracy między administracjami publicznymi. Dzięki niej 300 urzędników służby cywilnej z 19 państw członkowskich będzie mogło przez pewien czas pracować w analogicznych organach w innym państwie członkowskim. Będzie to sprzyjać wymianie wiedzy i dobrych praktyk.

W 2022 r. w pełni wdrożyliśmy **w stanowieniu prawa UE zasadę „jedno więcej – jedno mniej”**. Rok później zaproponowaliśmy inicjatywę zmierzającą do zmniejszenia łącznego obciążenia administracyjnego i zrekompensowania w jak największym stopniu innych kosztów. W 2023 r. zobowiązaliśmy się dać nowy bodziec w kierunku racjonalizacji wymogów sprawozdawczości oraz przedstawić jeszcze przed jesienią pierwsze wnioski w tym zakresie w ramach polityki ekologicznej, cyfrowej i gospodarczej, aby ostatecznie zmniejszyć takie obciążenia o 25%, nie podważając przy tym założeń polityki. Uzupełniliśmy również nasz proces legislacyjny o kontrolę konkurencyjności.

Innymi słowy – Komisja zapewnia inteligentniejsze kształtowanie polityki i ograniczenie biurokracji, dzięki czemu obywatele, przedsiębiorstwa i administracje mogą łatwiej, szybciej i oszczędniej stosować i wdrażać prawo UE oraz czerpać z niego korzyści, realizując transformację ekologiczną i cyfrową.

Gospodarka służąca ludziom

SYTUACJA GOSPODARCZA

W obliczu kolejnych wstrząsów gospodarczych w ostatnich latach **gospodarka UE nadal wykazuje podziwu godną odporność**.

Wzrost gospodarczy

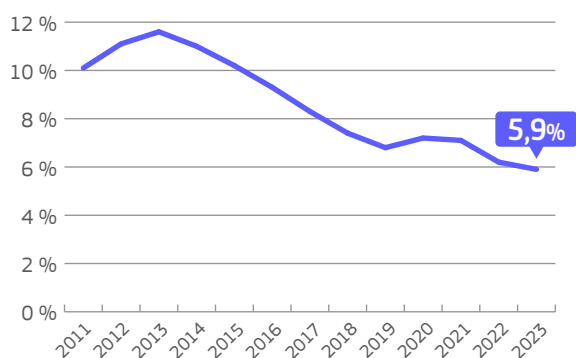
W 2022 r. odnotowano imponujący wzrost: **3,4%**. Mimo trwającej dużej niepewności spodziewamy się **dalszego wzrostu**.

Ekspansja

Ekspansję wspierał **silny rynek pracy**: zatrudnienie rośnie, zaś stopa bezrobocia osiągnęła rekordowo niski poziom.

Bezrobocie

Całkowita stopa bezrobocia w UE, wyrównana sezonowo.

Źródło: Eurostat.

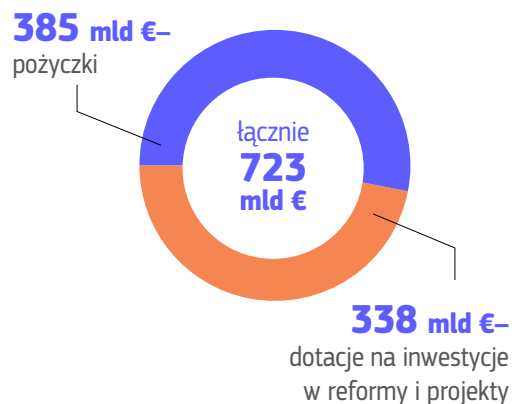
NEXTGENERATIONEU

NextGenerationEU to nie tylko odpowiedź na wyzwania, jakie przyniosła pandemia COVID-19 – **to historyczna szansa na zbudowanie gospodarki służącej każdemu obywatelowi UE**.

Inwestycja

Wspólna europejska inwestycja o wartości **806,9 mld €*** na rzecz zdrowszej, bardziej ekologicznej i cyfrowej Europy.

Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

Wyплаты

Łącznie wypłacono już **153,4 mld €**, w tym **56,6 mld €** płatności zaliczkowych.

PKB

Tylko dzięki inwestycjom finansowanym z NextGenerationEU unijne PKB może w 2024 r. być wyższe o ok. **1,5%**.

* Kwota w cenach bieżących. Równowartość 750 mld € w cenach z 2018 r.

EUROPEJSKI ROK UMIEJĘTNOŚCI

UE intensywnie inwestuje w **uczenie się przez całe życie**, aby umiejętności ludzi były dostosowane do stale zmieniającego się rynku pracy.

Fundusze

Państwa członkowskie przeznaczyły ok. **65 mld €** z funduszy UE na inwestycje w programy na rzecz umiejętności, głównie za pośrednictwem Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Rezultaty

Z działań w zakresie podnoszenia i zmiany kwalifikacji w ramach paktu na rzecz umiejętności skorzystało **2 mln osób**.

Szkolenia

Zaktualizowano lub opracowano **15,5 tys.** programów szkoleniowych.

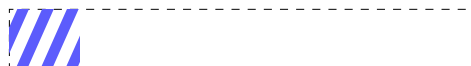

JEDNOLITY RYNEK

Od trzech dekad tworzymy silny jednolity rynek, **największy rynek świata**, o solidnym wymiarze społecznym.

PKB

Odpowiada on za

15% światowego PKB.

Szacuje się, że od czasu powstania 30 lat temu powiększył on PKB UE o **9%**.

Wielkość

Obejmuje:

440 mln obywateli

23 mln przedsiębiorstw

Strategia Global Gateway i pobudzanie globalnych inwestycji

Unia Europejska prowadzi wysiłkom na rzecz demokracji, praw człowieka i multilateralizmu na arenie międzynarodowej. W czasach bezprecedensowych globalnych wyzwań – od zmiany klimatu, poprzez globalne kryzysy zdrowotne, po rosnące napięcia geopolityczne – UE odgrywa kluczową rolę w budowaniu gospodarki światowej, która będzie odporna i zrównoważona, a jej rozwój będzie sprzyjał wszystkim. Dążymy do równorzędnych partnerstw z innymi krajami, aby znaleźć rozwiązania dla rzeczywistych wyzwań, z jakimi mierzą się kraje o niskich i średnich dochodach.

Global Gateway to plan na rzecz zrównoważonych inwestycji na całym świecie, wart 300 mld euro. Za jego

pośrednictwem Komisja wspiera projekty infrastrukturalne najwyższej jakości, które zapewniają miejsca pracy, sprzyjają trwałemu wzrostowi i tworzą wartość na szczeblu lokalnym. Realizujemy **w tym roku 90 dużych projektów na całym świecie**. Są one dostosowane do lokalnych realiów, ale mają wspólne cechy.

- Pierwszą z nich jest **trwały i zrównoważony charakter**. Chcemy nie tylko zagwarantować wysokie standardy społeczne i środowiskowe; możemy również pomóc naszym partnerom wdrażać technologie i umiejętności, których będą oni potrzebować w najszybciej rozwijających się sektorach gospodarki światowej.
- Drugą cechą jest **obopólna korzyść**. Global Gateway może stanowić dla krajów o niskim i średnim dochodzie bodziec potrzebny im do przesunięcia się w górę łańcucha wartości w zakresie rozwoju przemysłowego.

Główne zasady przewodnie dotyczące inwestycji

 <p>Zrównoważoność</p>	 <p>Wzajemna korzyść</p>	 <p>Partnerstwa</p>
<p>Chcemy nie tylko zagwarantować wysokie standardy społeczne i środowiskowe; możemy również pomóc naszym partnerom wdrażać technologie i umiejętności, których będą oni potrzebować w najszybciej rozwijających się sektorach gospodarki światowej.</p>	<p>Global Gateway może stanowić dla krajów o niskim i średnim dochodzie bodziec potrzebny im do przesunięcia się w górę łańcucha wartości w zakresie rozwoju przemysłowego.</p>	<p>Dzięki partnerstwom z inwestorami z sektora prywatnego wartość inwestycji może wzrosnąć z miliardów do bilionów euro.</p>

- Trzecia cecha to **nawiązywanie partnerstw z inwestorami z sektora prywatnego**. Dzięki nim wartość inwestycji może wzrosnąć z miliardów do bilionów euro.

Przykładowo – w **Namibii** strategia Global Gateway zapewnia gwarancje dla prywatnych inwestycji w **wodór odnawialny**. Cel tego działania jest dwójaki: wytwarzanie czystej energii i zapewnienie krajowi nowych dochodów, aby mógł on np. eksportować wodór odnawialny do Unii Europejskiej. W Rwandzie współpracujemy z producentem szczepionek w celu wdrożenia w tym kraju **technologii mRNA**, aby mógł on produkować dla tamtejszego regionu szczepionki ratujące życie. Na Filipinach budujemy pierwszy w Azji Południowo-Wschodniej system **obserwacji Ziemi** w oparciu o połączenie satelitów programu Copernicus, zaś europejskie przedsiębiorstwo telekomunikacyjne inwestuje w infrastrukturę 4G i 5G. Współpraca w tych obszarach pozwoli zwiększyć krajowe i regionalne zdolności w zakresie przeciwdziałania skutkom zmiany klimatu i udoskonalić zarządzanie ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi.

Pierwszym znaczącym osiągnięciem w ramach Global Gateway stał się **pakiet inwestycyjny Afryka-Europa**. Połowę początkowej wartości inwestycji w ramach Global Gateway – ok. 150 mld euro – przeznaczono na projekty realizowane z partnerami afrykańskimi. Projekty te koncentrują się wokół sprzyjania zrównoważonym inwestycjom w niezbędną infrastrukturę cyfrową, energetyczną i transportową, a także w dziedzinach zdrowia, edukacji, umiejętności, ochrony środowiska i działań w obliczu zmiany klimatu. Są to m.in. następujące projekty:

- inicjatywa Drużyny Europy dotycząca produkcji szczepionek i technologii medycznych oraz dostępu do nich w Afryce – we współpracy z Ghaną, Rwandą, Senegalem i Republiką

Południowej Afryki oraz na szczeblu regionalnym;

- podmorski kabel światłowodowy Medusa w regionie Morza Śródziemnego, który połączy Afrykę Północną z państwami UE w celu zwiększenia prędkości internetu;
- inwestycje w infrastrukturę cyfrową w Kenii, Mauretanii i Tunezji;
 - w zakresie energetyki odnawialnej – planowana budowa elektrowni wodnej Ruzizi III dla Burundi, Demokratycznej Republiki Konga i Rwandy;
 - elektrownie i instalacje wodne, wodorowe, słoneczne i hybrydowe, które zostaną zbudowane w Beninie, na Madagaskarze, w Maroku, Namibii, Nigerii, Tanzanii i Wybrzeżu Kości Słoniowej;
 - zapewnienie przez UE i jej państwa członkowskie – w ramach partnerstwa na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej – ponad 280 mln euro dotacji dla Republiki Południowej Afryki na wsparcie reform politycznych w zakresie ekologicznej odbudowy i odblokowanie zielonych inwestycji.

W sąsiedztwie UE i na Bałkanach Zachodnich realizowane są projekty przewidziane w planach gospodarczo-inwestycyjnych uzgodnionych z poszczególnymi krajami. Oto przykłady:

- transbałkański korytarz elektroenergetyczny w Bośni i Hercegowinie, Czarnogórze i Serbii – linia międzysystemowa o napięciu 400 kV, dzięki której systemy przesyłowe tych krajów uzyskają połączenie z systemami Włoch, Chorwacji, Węgier i Rumunii;
- podmorski kabel łączności cyfrowej w Morzu Czarnym, który wesprze transformację cyfrową i odporność cyfrową regionu;

- planowany kabel elektroenergetyczny pod Morzem Czarnym, który pomoże m.in. Armenii, Azerbejdżanowi i Gruzji w dywersyfikacji energetycznej i wykorzystaniu ich ogromnego potencjału energii odnawialnej – wodnej, słonecznej i wiatrowej.

W regionie **Azji i Pacyfiku** wdrażamy strategię Global Gateway w drodze inicjatyw regionalnych i dwustronnych, których wyniki mogą mieć przełomowe znaczenie. Oto przykłady:

- regionalna inicjatywa Drużyny Europy dotycząca zielono-niebieskiego sojuszu dla Pacyfiku – m.in. budowa elektrowni wodnej Qaliwana na Fidzi, a także konserwacja pięciu ładowisk oraz budowa i udoskonalenie dwóch pirsów w Papui-Nowej Gwinei;
- realizowany w 2023 r. projekt inwestycji w energię słoneczną i wiatrową w Bangladeszu w celu stymulowania zielonej transformacji energetycznej;
- partnerstwo na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej z Wietnamem i Indonezją w celu wprowadzenia odnawialnych źródeł energii;
- współpraca z Kazachstanem na rzecz wdrażania partnerstwa w zakresie surowców, baterii i wodoru odnawialnego;
- na szczycie UE-ASEAN w 2022 r. UE i jej państwa członkowskie zapowiedziały pozyskanie 10 mld euro na inwestycje w celu realizacji tych i innych projektów w ramach strategii Global Gateway w regionie.

Podczas szczytu UE i Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów (CELAC) w lipcu 2023 r. w Brukseli przewodnicząca Ursula von der Leyen zapowiedziała, że UE i jej państwa członkowskie zainwestują ponad 45 mld euro w program inwestycyjny Global Gateway dla **Ameryki Łacińskiej i Karaibów**. Obejmuje on ponad 130 potencjalnych inwestycji:

- Podpisaliśmy sojusz cyfrowy z większością krajów regionu, aby współpracować nad standaryzacją polityki cyfrowej stron, m.in. w zakresie ochrony i wymiany danych oraz prywatności. Sojusz obejmuje również plany utworzenia regionalnego centrum programu Copernicus dla usług kosmicznych, które będzie miało zasadnicze znaczenie dla lotnictwa, dronów i pojazdów autonomicznych.
- W 2023 r. zostanie uruchomiona inicjatywa Drużyny Europy zapobiegająca wylesianiu dorzecza Amazonki oraz projekt „Pięć wielkich lasów Mezoameryki” chroniący do 2030 r. 10 mln ha lasów.
- UE podpisała lub wkrótce podpisze partnerstwa z Argentyną, Brazylią, Chile, Kolumbią, Kostaryką, Paragwajem i Urugwajem w zakresie produkcji wodoru odnawialnego i ekologicznych surowców.
- Pomożemy zapewnić dostęp do sieci szerokopasmowych na całej Jamajce do 2030 r.
- Usprawniamy wewnątrzregionalny transport morski na Karaibach za pomocą multimodalnego promu łączącego Gujanę i Surinam z Barbadosem oraz Trynidadem i Tobago, członkami Organizacji Państw Wschodniokaraibskich i francuskimi terytoriami zamorskimi.

Na Global Gateway przypada połowa łącznej wartości zobowiązania **partnerstwa G7 na rzecz globalnej infrastruktury i inwestycji**. Państwa G7 wspólnie wypracowują rozwiązanie problemu luki w inwestycjach infrastrukturalnych. Po sukcesie szczytu G7 w Hiroszynie będziemy nadal ściśle współpracować z kolejnymi prezydentami G7 – włoską w 2024 r. i kanadyjską w 2025 r.

Ponowne ożywienie programu handlowego UE

W lutym 2021 r. Komisja przedstawiła kompleksowy **przeгляд strategii UE w zakresie polityki handlowej**, odzwierciedlający nasze zdecydowane zaangażowanie na rzecz polityki handlowej promującej otwartość, zrównoważony rozwój i asertywność na arenie międzynarodowej. Nasze ramy polityki handlowej muszą nade wszystko dawać nam narzędzia niezbędne do ochrony przed nieuczciwymi praktykami handlowymi. Od tego czasu Komisja nieustrudzenie realizuje i rozwija tę strategię, umacniając wiodącą pozycję UE w handlu międzynarodowym.

Rady ds. handlu i technologii

W duchu współpracy międzynarodowej UE i partnerskie kraje demokratyczne powołały rady ds. handlu i technologii, aby wspierać produktywne partnerstwa i stawiać czoła wspólnym wyzwaniom. **Rada UE–USA ds. Handlu i Technologii** podczas swojego trzeciego posiedzenia ministerialnego 5 grudnia 2022 r. i czwartego – 30 i 31 maja 2023 r. – uzgodniła uruchomienie transatlantyckiej inicjatywy na rzecz zrównoważonego handlu oraz dialogu na temat zachęt do korzystania z czystej energii. **Grupa zadaniowa UE-USA ds. talentów na rzecz wzrostu**, stanowiąca część Rady UE–USA ds. Handlu i Technologii, spotkała się po raz pierwszy 17 maja 2023 r. Jej zadania to m.in. wymiana najlepszych praktyk, propagowanie innowacyjnych podejść do rozwoju umiejętności oraz inspirowanie programów szkoleniowych dla europejskich i amerykańskich przedsiębiorstw.

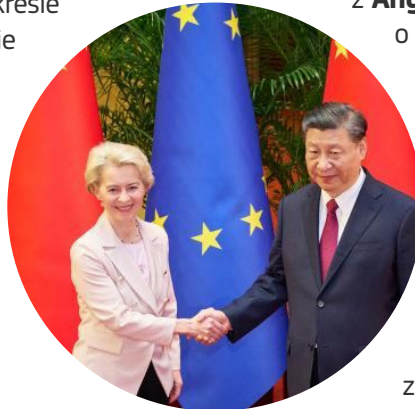
Na pierwszym posiedzeniu **Rady UE-Indie ds. Handlu i Technologii** 16 maja 2023 r. obie strony zwiększyły swoje zaangażowanie i postanowiły współpracować w zakresie powstających technologii i badań nad czystymi i ekologicznymi technologiami oraz zająć się kwestiami handlowymi. Rada zmierza do zwiększenia skali dwustronnego handlu między UE a Indiami, która już w 2022 r. osiągnęła rekordowy poziom – wartość wymiany towarowej wyniosła 120 mld euro.

Wielka Brytania

W lutym 2023 r. przewodnicząca Ursula von der Leyen i premier Wielkiej Brytanii Rishi Sunak zapowiedzieli **ramy windsorskie** – kompleksowy zestaw wspólnych rozwiązań służących ostatecznemu rozwiązaniu praktycznych problemów w funkcjonowaniu Protokołu w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej i zapewnieniu w ten sposób **trwałej pewności i przewidywalności** obywatelom i przedsiębiorstwom. Ramy windsorskie umożliwiły UE i Wielkiej Brytanii nowe otwarcie we wzajemnych stosunkach, które powinny od teraz być stabilniejsze i bardziej przychylne. Pełne, terminowe i wierne wdrożenie ram windsorskich i ogólniej umowy o wystąpieniu, a także umowy o handlu i współpracy, jest obecnie głównym priorytetem w dwustronnych stosunkach między UE a Wielką Brytanią. Pełne wykorzystanie potencjału, jaki oferują te porozumienia, może przynieść korzyści obu stronom. Umowa o handlu i współpracy obejmuje rozmaite obszary, m.in. handel towarami i usługami, energetykę, bezpieczeństwo oraz stowarzyszenie Wielkiej Brytanii z niektórymi programami UE. 27 czerwca 2023 r. UE i Wielka Brytania podpisały również protokół ustaleń ustanawiający ramy współpracy regulacyjnej w dziedzinie usług finansowych.

Chiny

Udając się z wizytą do Pekinu, 30 marca 2023 r. przewodnicząca Ursula von der Leyen wygłosiła kluczowe przemówienie na temat stosunków między UE a Chinami. W ostatnich trzech latach w naszych stosunkach dwustronnych rośnie dystans i przybywa trudności, w miarę jak Chiny są coraz mniej skłonne do utrzymywania znaczących stosunków z UE i coraz śmielej podważają międzynarodowy ład oparty na zasadach. Nasze stosunki z Chinami są jednak dalece zbyt ważne, aby można było narażać je na szwank, rezygnując z ustalenia zasad zdrowych relacji. Przewodnicząca w swoim wystąpieniu podkreśliła **potrzebę przywrócenia równowagi i zmniejszenia ryzyka w stosunkach UE-Chiny**. Oznacza to dalsze rozwijanie dwustronnych stosunków gospodarczych i współpracę w zakresie globalnych wyzwań, a jednocześnie podjęcie kwestii zakłóceń wynikających z chińskiego modelu gospodarczego opartego na państwowej interwencji i subsydiach, ograniczenie krytycznych uzależnień UE oraz stawienie czoła szczególnym zagrożeniom wynikającym ze stosowania przez Chiny strategii wiązania kwestii cywilnych z militarnymi oraz praktyk o charakterze przymusu.

6 kwietnia 2023 r. przewodnicząca Ursula von der Leyen udała się z wizytą do Chin.

Podkreśliła potrzebę starań o pokój w oparciu o 10-punktowy plan pokojowy przedstawiony przez Ukrainę. W kwestii Tajwanu przewodnicząca ponownie wskazała na potrzebę stabilności i deeskalacji i wykluczyła możliwość jednostronnej lub siłowej zmiany obecnego stanu rzeczy. Poruszyła również kwestie praw człowieka – zwracając szczególną uwagę na Region Autonomiczny Sinciang-Ujgur – a także kwestie globalne, takie jak redukcja długu, reforma Światowej Organizacji Handlu i gotowość na wypadek pandemii. W kolejnym miesiącu w Hiroszynie (Japonia) sformułowana przez przewodniczącą Ursulę von der Leyen strategia

ograniczania ryzyka zyskała poparcie grupy G7 i stała się podstawą komunikatu ze szczytu.

Otwartość

Pomimo serii wstrząsów w łańcuchach dostaw spowodowanej pandemią, a następnie rosyjską agresją na Ukrainę, UE nadal jest największym blokiem handlowym na świecie, odpowiadającym za ponad 16% światowego handlu. Poczyniliśmy postępy w promowaniu otwartości handlu dzięki wymiernym osiągnięciom. Przede wszystkim zakończono pomyślnie negocjacje w sprawie umów o wolnym handlu z **Chile i Nową Zelandią** oraz kontynuowano je z **Australią, Mercosurem, Meksykiem, Indiami i Indonezją**.

Komisja Europejska zakończyła negocjacje z **Angolą** w sprawie umowy o ułatwieniach w zrównoważonych inwestycjach (SIFA) – pierwszej takiej umowy zawartej przez UE. Unia zawiera takie umowy w celu promowania zrównoważonych inwestycji w ramach współpracy z afrykańskimi partnerami. SIFA UE-Angola ułatwi przyciąganie i rozbudowanie zrównoważonych inwestycji, a jednocześnie pozwoli uwzględnić w dwustronnych stosunkach zobowiązania w zakresie środowiska i praw pracowniczych.

Zrównoważoność

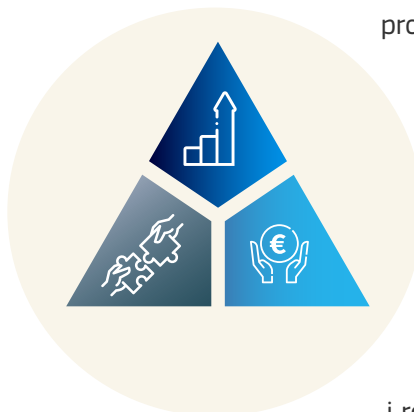
Aby uwzględnić rosnące znaczenie zrównoważoności w naszych stosunkach handlowych, 22 czerwca 2022 r. Komisja wprowadziła pionierskie podejście, zgodnie z którym wszystkie umowy handlowe UE muszą obejmować **kompleksowe rozdziały dotyczące współzależności handlu i zrównoważonego rozwoju**. W rozdziałach tych ujmuje się rozmaite wzajemnie uzgodnione zobowiązania, m.in. do przestrzegania kluczowych umów międzynarodowych, np. porozumienia paryskiego

oraz konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczących praw pracowniczych.

24 kwietnia 2023 r. **UE i Norwegia zawarły zielony sojusz**, który jest szczytowym osiągnięciem dwustronnego zaangażowania w ramach Europejskiego Zielonego Ładu. To przełomowe partnerstwo stanowi solidną podstawę przyszłych wzmożonych wysiłków na rzecz klimatu i ochrony środowiska oraz współpracy w zakresie czystej energii i transformacji przemysłowej. Obie strony ponownie potwierdziły swoje niezachwiane zobowiązanie do osiągnięcia własnych celów na 2030 r., a więc ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o 55% w stosunku do poziomu z 1990 r. oraz osiągnięcia neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r.

Asertywność

Aby zwiększyć asertywność UE na arenie międzynarodowej, w czerwcu współprawodawcy uzgodnili ustanowienie **instrumentu chroniącego przed wymuszeniem (ACI)**. To nowe narzędzie umożliwi UE reagowanie na wymuszenie ekonomiczne, a tym samym lepszą obronę interesów Unii i państw członkowskich na arenie międzynarodowej. ACI ma przede wszystkim zniechęcać do potencjalnego stosowania wymuszenia ekonomicznego. Jeżeli jednak do niego dojdzie, ACI zapewnia strukturę, która może skłonić dane państwo trzecie przez dialog i zaangażowanie do porzucenia środków wymuszających. Jeżeli i to się nie powiedzie, UE będzie mieć też do dyspozycji szeroki wachlarz ewentualnych środków przeciwko państwu stosującemu wymuszenie. Może być to przykładowo nałożenie ceł, ograniczenia w handlu usługami oraz ograniczenia w dostępie do bezpośrednich inwestycji zagranicznych lub zamówień publicznych.

Bezpieczeństwo gospodarcze

20 czerwca Komisja i Wysoki Przedstawiciel przedstawili nową **europejską strategię bezpieczeństwa gospodarczego**.

Koncentruje się ona na minimalizacji ryzyka wynikającego z niektórych przepływów ekonomicznych w kontekście coraz silniejszych napięć geopolitycznych i przyspieszających zmian technologicznych, przy jednoczesnym zapewnieniu jak największej otwartości i dynamiki gospodarczej.

W strategii określono ramy ochrony bezpieczeństwa gospodarczego UE, które będą wdrażane wspólnie z państwami członkowskimi. Obejmują one promowanie wzmocnienia bazy gospodarczej UE, zwłaszcza w kluczowych technologiach i sektorach

prorozwojowych, ochronę unijnych przedsiębiorstw, obywateli i rządów przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa gospodarczego, takimi jak wymuszanie i wykorzystywanie stosunków handlowych jako broni, oraz partnerstwo z jak najszerszym gronem krajów w celu dbałości o wspólne interesy i rozwiązywania wspólnych problemów.

Silniejsza pozycja Europy na świecie

W czasach bezprecedensowych globalnych wyzwań – od zmiany klimatu, poprzez globalne kryzysy zdrowotne, po rosnące napięcia geopolityczne – UE odgrywa kluczową rolę w budowaniu gospodarki światowej, która będzie odporna i zrównoważona, a jej rozwój będzie sprzyjał wszystkim. Oto wybór naszych osiągnięć w ubiegłym roku:

AMERYKA

Stany Zjednoczone

- Dwa spotkania ministerialne Rady UE-USA ds. Handlu i Technologii
- Transatlantycka inicjatywa na rzecz zrównoważonego handlu i dialog na temat zachęt do korzystania z czystej energii
- Grupa Zadaniowa UE-USA ds. Zdrowia
- Ramy ochrony danych UE-USA

AMERYKA ŁACIŃSKA

- Sojusz cyfrowy UE z Ameryką Łacińską i Karaibami (LAC)
- Nowy program stosunków między UE-LAC
- 45 mld euro inwestycji Drużyny Europy w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach w ramach Global Gateway
- Trzeci szczyt UE-CELAC
- Inicjatywa Drużyny Europy przeciwdziałająca wylesianiu w dorzeczu Amazonki
- Projekt „Pięć wielkich lasów Mezoameryki” chroniący do 2030 r. 10 mln ha lasów.

Brazylia

- 2 mld euro na wsparcie produkcji zielonego wodoru w Brazylii i promowanie efektywności energetycznej
- Inicjatywa Drużyny Europy „Lasy tropikalne Brazylii”

Chile

- Zakończono negocjacje w sprawie zaawansowanej umowy ramowej
- Inicjatywa Drużyny Europy na rzecz zielonego wodoru
- Protokół ustaleń w sprawie zrównoważonych łańcuchów wartości surowców

Argentyna

- Protokół ustaleń w sprawie zrównoważonych łańcuchów wartości surowców
- Protokół ustaleń w sprawie współpracy energetycznej

Wenezuela

- Międzynarodowa konferencja – wyraz solidarności z uchodźcami i migrantami z Wenezueli oraz społecznościami przyjmującymi ich

AFRYKA

150 mld € dotacji i inwestycji wspieranych z budżetu UE w ramach pakietu inwestycyjnego Global Gateway Afryka-Europa

- 1 mld € – inicjatywa Drużyny Europy dotycząca przystosowania się do zmiany klimatu i odporności na nią

AFRYKA PÓŁNOČNA

- Dwie inicjatywy Drużyny Europy dotyczące szlaków migracyjnych: atlantycko-zachodniośroziemnomorskiego oraz środkowośroziemnomorskiego
- Podmorski przewód światłowodowy Medusa na dnie Morza Śródziemnego

Tunezja

- Pakiet kompleksowego partnerstwa

Maroko

- Nowe programy współpracy w zakresie transformacji ekologicznej, migracji i reform

Egipt

- Partnerstwo strategiczne na rzecz wodoru odnawialnego

AFRYKA SUBSAHARYJSKA

- 100 mln € na regionalną inicjatywę na rzecz nauczycieli

Sudan

- 126,4 mln € na finansowanie pomocy humanitarnej w 2023 r.; prawie 700 mln € od 2013 r.

EUROPA

Wielka Brytania

- Porozumienie w sprawie ram windsorskich
- Protokół ustaleń ustanawiający ramy współpracy regulacyjnej w dziedzinie usług finansowych

Norwegia

- Zielony sojusz UE–Norwegia

Ukraina

- 76 mld € – łączne wsparcie dla Ukrainy i jej mieszkańców
- Pierwsze w historii spotkanie kolegium komisarzy z rządem w Kijowie
- Szczyt UE–Ukraina

Mołdawia

- Nowy pakiet wsparcia – 300 mln €

Turcja i Syria

- Międzynarodowa konferencja darczyńców – wyraz solidarności z ofiarami trzęsienia ziemi w Syrii i Turcji
- 7. brukselska konferencja w sprawie przyszłości Syrii i regionu

AFRYKA ZACHODNIA

I ŚRODKOWA

181,5 mln € na pomoc humanitarną

Senegal

- Partnerstwo na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej

AFRYKA POŁUDNIOWA

RPA

- 280 mln € inwestycji Global Gateway w ramach międzynarodowego partnerstwa na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej

Angola

- Zakończenie negocjacji w sprawie umowy o ułatwieniach w zrównoważonych inwestycjach

BAŁKANY ZACHODNIE

- Pakiet wsparcia energetycznego – 1 mld €
- Dodatkowy pakiet inwestycyjny w ramach planu gospodarczo-inwestycyjnego – 2,1 mld €
- Nowy plan wzrostu gospodarczego dla regionu
- Szczyt UE – Bałkany Zachodnie w Tiranie (Albania)

REGION KAUKAZU

Podmorski kabel łączności cyfrowej na dnie Morza Czarnego

Kazachstan

- Partnerstwo strategiczne na rzecz surowców, akumulatorów i wodoru odnawialnego

AZJA

10 mld € w ramach Global Gateway dla Azji Południowo-Wschodniej

Japonia

- 29. szczyt UE–Japonia
- Współpraca strategiczna w zakresie technologii cyfrowych, łańcuchów dostaw surowców krytycznych oraz rozwoju międzynarodowego rynku wodoru
- Pierwsza Rada Partnerstwa Cyfrowego Japonia-UE

Korea Południowa

- Szczyt UE–Korea Południowa
- Inauguracja partnerstw ekologicznych i cyfrowych UE–Korea Południowa

Chiny

- W kluczowym wystąpieniu przed wizytą przewodnicząca Ursula von der Leyen nakreśliła politykę ograniczania ryzyka bez odcinania się od Chin.

Wietnam

- Partnerstwo na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej – wdrażanie energii odnawialnej

Indie

- Pierwsze spotkanie Rady UE–Indie ds. Handlu i Technologii

Singapur

- Partnerstwo cyfrowe

Indonezja

- Partnerstwo na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej

OCEANIA

REGION PACYFIKU

Zielono-niebieski sojusz dla Pacyfiku

Nowa Zelandia

- Podpisano umowę o wolnym handlu

Australia

- Wejście w życie umowy ramowej

ŚWIAT

- Globalne ramy różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu
- Nowy program UE dot. międzynarodowego zarządzania oceanami
- Szczyt G7 w Hiroszimie (Japonia)
- Szczyty G20 na Bali, w Indonezji i Indiach
- Partnerstwa na rzecz lasów i klimatu z Kongo, Gujaną, Mongolią, Zambią i Ugandą

3 Budowanie odporności społecznej Europy

Demokracja jest mocno ugruntowana, ale jej ochrona wymaga ciągłej pracy. Czy to stojąc na straży praworządności i niezależności systemów sądowych, czy zwalczając korupcję, czy zachęcając do zaangażowania obywatelskiego – Komisja w 2022 r. nadal, zgodnie ze swoją misją, czuwała nad przestrzeganiem traktatów i czyni to również w bieżącym roku. Będziemy **bronąć demokracji** również w okresie poprzedzającym wybory europejskie w 2024 r. Centralnym elementem polityki UE jest także równość. Przyjęto inicjatywy ustawodawcze o przełomowym znaczeniu, m.in. dyrektywę zmierzającą do skuteczniejszej realizacji zasady **równości wynagrodzeń za taką samą pracę**. Od czasu kryzysu związanego z COVID-19 jednym z priorytetów Unii stała się także ochrona bezpieczeństwa i zdrowia jej mieszkańców przed zagrożeniami transgranicznymi. Aby wzmocnić Unię Zdrowotną, przedstawiono również **kompleksowe podejście do zdrowia psychicznego**. Co się tyczy kwestii migracji i azylu, Komisja wprowadziła kluczowe reformy i wspiera szybkie porozumienie między Parlamentem Europejskim a Radą. Ponadto w ostatnim roku Komisja nadal wspierała działania humanitarne w UE i poza nią.

Utrzymanie praworządności i zwalczanie korupcji

Unia Europejska jest wyjątkowa, jeśli chodzi o jej historię i wizję przyszłości. Jest to demokracja kontynentalna, jednocząca różne narody w dążeniu do wolności, demokracji, równości i praworządności. Na gruzach Europy po drugiej wojnie światowej zbudowano Unię opartą na obietnicy, że wojna między jej państwami członkowskimi będzie niemożliwa. Od tego czasu my, Europejczycy, jesteśmy coraz bardziej zjednoczeni w naszej różnorodności. Nasza jedność daje nam siłę do obrony i propagowania demokratycznych wartości i zasad wewnątrz Unii i poza jej granicami. Wojna Rosji przeciwko Ukrainie przypomina nam, że naszej z trudem wywalczonej demokracji i gwarantowanych przez nią wolności trzeba nadal bronić. W duchu dążenia do wolności w 1989 roku i jej obrony dziś przez naród Ukrainy, każde pokolenie Europejczyków musi uczestniczyć w **budowie odporności europejskiej demokracji** i odnowie obietnicy europejskiego projektu pokojowego.

Praworządność i poszanowanie prawa UE – obrona wolności, sprawiedliwości i równości – stanowi fundament Unii Europejskiej. Komisja niezachwianie stoi na straży prawa UE. W 2022 r. podjęliśmy stanowcze działania w celu egzekwowania prawa UE w ramach 1 410 postępowań dotyczących jego naruszenia przez

państwa członkowskie. Nasze roczne sprawozdanie na temat praworządności, stanowiące centralny element ustanowionego w 2020 r. **cyklu przeglądu praworządności UE**, służy jako podstawa rozbudowanego dialogu i wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi oraz umożliwia debaty w Parlamencie Europejskim i w parlamentach narodowych. Świadczą o tym również wysiłki podejmowane przez państwa członkowskie w celu wdrożenia zaleceń, które po raz pierwszy sformułowano w sprawozdaniu z 2022 r. Jak wynika ze sprawozdania z 2023 r., państwa członkowskie podjęły realizację 65% zaleceń z 2022 r., co wskazuje na pozytywną tendencję, a jednocześnie na to, że pełna realizacja niektórych reform wymaga więcej czasu.

OGÓLNY SYSTEM WARUNKOWOŚCI, wprowadzony w 2021 r., służy ochronie budżetu Unii przed naruszeniami praworządności w państwach członkowskich. Instrument ten sprzyja umacnianiu i ochronie praworządności – umożliwia stosowanie środków budżetowych wobec państw członkowskich, w których naruszenia praworządności negatywnie wpływają na należyte zarządzanie finansami w ramach budżetu Unii lub na interesy finansowe Unii bądź poważnie im zagrażają.

W 2022 r., na wniosek Komisji, Rada zastosowała środki wobec jednego z państw członkowskich. Środki wprowadzone w ramach ogólnego systemu warunkowości mogą zostać zniesione, jeżeli dane państwo członkowskie udowodni, że zaradziło sytuacji, która doprowadziła do ich zastosowania.

Zasadniczym elementem niezbędnego środowiska sprzyjającego praworządności – obok poszanowania niezależności sądów, wolnych i pluralistycznych mediów, przejrzystej administracji publicznej o wysokiej jakości oraz wolnego i aktywnego społeczeństwa obywatelskiego – stanowi

skuteczna polityka antykorupcyjna.

W maju 2023 r. Komisja podjęła zdecydowane działania, przedstawiając dwa ukierunkowane wnioski dotyczące zwalczania korupcji w UE. Przewidują one harmonizację przepisów UE w zakresie definicji przestępstw korupcyjnych oraz kar za nie, aby zapewnić wysokie standardy zwalczania pełnego zakresu tych przestępstw oraz skuteczniej egzekwować przepisy.

Wnioski zmierzają również do utworzenia w państwach członkowskich struktur skuteczniej zapobiegających korupcji. Komisja wraz z Wysokim Przedstawicielem zaproponowała również specjalny system sankcji przeciwko poważnym aktom korupcji na całym świecie.

W czerwcu 2023 r. Komisja zaproponowała utworzenie pierwszego międzyinstytucjonalnego **organu ds. etyki**, którego zadaniem będzie opracowanie wspólnych norm obowiązujących dla członków instytucji i organów UE. Wraz z powołaniem tego organu zostaną po raz pierwszy wdrożone wspólne normy etycznego postępowania dla członków instytucji oraz formalny mechanizm koordynacji i wymiany poglądów między instytucjami na temat wymogów etycznych. W wyniku tych zmian członkowie instytucji i organów UE będą podlegać wspólnym, jasnym, przejrzystym i zrozumiałym normom.

Propagowanie nowych form zaangażowania demokratycznego

W 2023 r. Komisja, zgodnie z podjętym zobowiązaniem, nadal realizowała zalecenia sformułowane podczas **Konferencji w sprawie przyszłości Europy** – bezprecedensowego, największego jak dotąd przedsięwzięcia w dziedzinie demokracji uczestniczącej. Zalecenia te uwzględniono bezpośrednio lub pośrednio w 35 z 43 nowych inicjatyw zawartych w programie prac Komisji na 2023 r.

Aby udział obywateli stał się trwałym elementem kształtowania polityki, Komisja uruchomiła nową **generację paneli obywatelskich** – w każdym z nich

ok. 150 losowo wybranych osób przedstawia swoje zalecenia dotyczące planowanych istotnych wniosków Komisji. W 2023 r. odbyły się trzy panele dotyczące marnowania żywności, światów wirtualnych i mobilności edukacyjnej. Podkreślają one znaczenie zaangażowania obywateli w proces demokratyczny. W szczególny sposób zwrócono się do młodego pokolenia, skoro to ono odegra kluczową rolę w kształtowaniu przyszłości – jedna trzecia uczestników panelu jest w wieku od 16 do 25 lat.

Komisja nadal stara się o większą przejrzystość i wyższą jakość procesu kształtowania polityki UE. W tym celu m.in. zmodernizowaliśmy platformę „Wyraź swoją opinię”, aby stała się internetowym ośrodkiem ogólnoeuropejskich debat na temat wybranych kwestii europejskich.

18 kwietnia 2023 r. zarejestrowano jubileuszową **setną europejską inicjatywę obywatelską** – „Połączenie wszystkich europejskich stolic i mieszkańców siecią kolei dużej prędkości”. Europejska inicjatywa obywatelska to potężne narzędzie demokracji uczestniczącej – od czasu jej utworzenia w 2012 r. zebrano 17 mln podpisów pod różnymi inicjatywami.

Opracowujemy narzędzia wspierające państwa członkowskie, które chcą pogłębić współpracę z obywatelami w zakresie europejskich zagadnień. Pilotażowy projekt **„Tworzenie Europy razem z samorządami lokalnymi”** przynosi obiecujące rezultaty i w przyszłości może być jednym z narzędzi oddolnego budowania większej odporności demokratycznej.

Komisja w pełni uznaje dzieci i młodzież za aktywnych obywateli, którzy działają na rzecz zmian w naszej europejskiej demokracji. Dlatego powołujemy stałą **unijną platformę uczestnictwa dzieci**, działającą w internecie i poza nim, umożliwiającą dzieciom w całej UE systematyczny i konstruktywny udział w unijnym procesie decyzyjnym. Jest ona tworzona wspólnie z dziećmi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i Parlamentem Europejskim.

Budowanie Unii równości

W UE nadal z pełnym zaangażowaniem budujemy doskonalsze społeczeństwo, w którym każdy ma równe szanse na pełny rozwój. Nasza Unia zależy od nas wszystkich. Każdy musi móc swobodnie wyrażać siebie i swoje poglądy, wyznawać swoją religię i kochać, kogo chce. Ochrona tych **podstawowych wolności** przez prawo UE jest świadectwem naszego trwałego zaangażowania. Zdajemy sobie jednak sprawę, że nasza praca nigdy się nie kończy – wiele jeszcze przeszkód trzeba pokonać, aby wszyscy w UE cieszyli się równą wolnością i bezpieczeństwem.

.....

Haley Bugeja, wybitnie utalentowana dziewiętnastoletnia piłkarka, po jednym sezonie gry w najwyższej amerykańskiej lidze kobiet NWSL została niedawno zawodniczką Interu Mediolan. Haley gorąco wierzy w równość w sporcie i aktywnie ją promuje, zachęcając dziewczęta – w swojej ojczyźnie Malcie i nie tylko – do uprawiania piłki nożnej i do sięgania po najwyższe cele sportowe.

.....

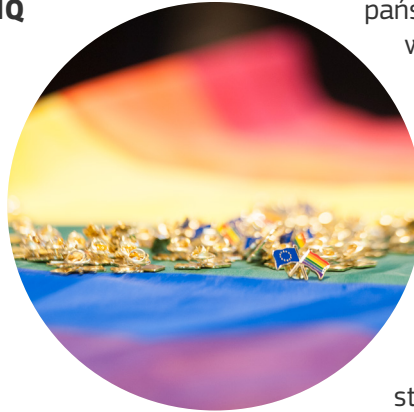
W naszej **strategii na rzecz równouprawnienia płci** na lata 2020–2025 podkreślono znaczenie wspierania społeczeństwa i gospodarki, które rozwijają się pomyślnie w duchu równości płci. Listopad 2022 r. był pod tym względem historycznym momentem: dziesięć lat po przedstawieniu przez Komisję wniosku dotyczącego kobiet w zarządach przyjęliśmy przełomowe przepisy zwiększające **równowagę płci w zarządach spółek**. Stanowią one, że do 2026 r. co najmniej 40% stanowisk dyrektorów niewykonawczych w spółkach giełdowych muszą zajmować osoby płci niedostatecznie reprezentowanej.

W grudniu 2022 r. Komisja zaproponowała harmonizację na szczeblu UE przepisów dotyczących uznawania rodzicielstwa, aby skuteczniej chronić **prawa rodzin w sytuacjach transgranicznych**. W myśl tego wniosku rodzicielstwo ustalone w jednym państwie członkowskim byłoby uznawane we wszystkich pozostałych – nie byłyby do tego potrzebne żadne szczególne procedury.

W maju 2023 r. poczyniliśmy kolejny duży krok naprzód – przyjęliśmy nowe przepisy służące skuteczniejszej realizacji zasady **równego wynagrodzenia dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę** lub pracę o takiej samej wartości, aby luka płacowa wreszcie wylądowała na śmietniku historii.

1 czerwca 2023 r. UE przystąpiła wreszcie do **konwencji stambulskiej o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej** – siedem lat po przedstawieniu przez Komisję wniosku w tej sprawie. Ponadto jesteśmy w trakcie negocjacji nad przedstawionym w marcu 2022 r. wnioskiem dotyczącym dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. Przewiduje on ustanowienie w prawie UE minimalnych norm w celu kryminalizacji niektórych form przemocy ze względu na płeć, poprawy dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz ochrony i wsparcia ofiar, zapewnienia koordynacji między odpowiednimi służbami oraz zapobiegania przestępstwom tego rodzaju.

UE jest również zdecydowana być wśród tych, którzy z największą stanowczością strzegą praw lesbijek, gejów, osób biseksualnych, transpłciowych, interseksualnych i *queer* (LGBTIQ). W pierwszej **strategii Komisji na rzecz równości osób LGBTIQ** na lata 2020–2025 określono szereg środków służących temu, aby równość tych osób uwzględniano we wszystkich obszarach polityki, a ich głos był wyraźniej słyszany. Strategia zmierza do zjednoczenia państw członkowskich we wspólnej misji skutecznieszego zwalczania dyskryminacji osób LGBTIQ do 2025 r. W grudniu 2022 r. Komisja przedstawiła również wniosek zmierzający do **sprawniejszego działania organów ds. równości** w zwalczaniu dyskryminacji poprzez ustanowienie minimalnych norm dotyczących ich niezależności, zadań, uprawnień i zasobów.

W myśl planu działania UE przeciwko rasizmowi na lata 2020–2025 zwalczanie rasizmu uwzględnia się we wszystkich obszarach polityki UE. W lutym wyznaczony został nowy koordynator ds. zwalczania nienawiści antymuzułmańskiej. Zmobilizowaliśmy państwa członkowskie do przyjęcia **krajowych planów działania przeciwko rasizmowi** do końca 2022 r. W styczniu 2023 r. dokonaliśmy także oceny krajowych ram strategicznych na rzecz równouprawnienia, włączenia społecznego i uczestnictwa Romów. Będziemy nadal wzywać państwa członkowskie do wzmożonych wysiłków, aby położyć kres wszelkim formom dyskryminacji rasowej w naszej zróżnicowanej Unii.

W **strategii UE w zakresie zwalczania antysemityzmu** apelowaliśmy do państw członkowskich o opracowanie krajowych strategii w tej dziedzinie.

Do pełnego uczestnictwa we wszystkich aspektach życia mają prawo wszyscy – również osoby z niepełnosprawnościami. Obecnie w UE

pracę ma zaledwie połowa z 42,8 mln osób z niepełnosprawnościami będących w wieku produkcyjnym. Przedstawiony we wrześniu 2022 r. **pakiet na rzecz zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami** wspiera

państwa członkowskie w promowaniu włączenia społecznego takich osób, zwalczaniu ubóstwa wśród nich oraz zwiększaniu ich umiejętności i kompetencji. Uregulowaliśmy wprowadzenie **Europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością**, która ma zapewnić transgraniczne uznawanie statusu niepełnosprawności w całej UE. Osoby z niepełnosprawnościami będą podczas krótkiego pobytu w innym państwie członkowskim mieć taki sam dostęp do specjalnych warunków lub preferencyjnego traktowania w odniesieniu do usług, jak obywatele tego państwa.

Zwiększenie naszej odporności i ochrona obywateli UE

W ramach **Europejskiej Unii Bezpieczeństwa** UE jest zdecydowana chronić wszystkich swoich obywateli i przedsiębiorstwa, zarówno w internecie, jak i poza nim. Od czasu ogłoszenia strategii UE w zakresie unii bezpieczeństwa w lipcu 2020 r. poczyniono znaczne postępy, wzmacniając cztery filary strategii: eliminowanie podatności na zagrożenia, zwiększanie cyberbezpieczeństwa, wspieranie współpracy organów ścigania oraz wspieranie odporności na zagrożenia hybrydowe. Ponadto istnieją obecnie nowoczesne przepisy regulujące fizyczne i cyfrowe aspekty zabezpieczenia infrastruktury krytycznej, m.in. energetycznej, transportowej, zdrowotnej, kosmicznej, telekomunikacyjnej i cyfrowej.

Dyrektywa w sprawie odporności podmiotów krytycznych weszła w życie w styczniu 2023 r. i zapewnia solidne ramy budowania naszej zbiorowej odporności. Ten istotny akt prawny jest dodatkowo wspierany wzmożonymi wysiłkami na wszystkich szczeblach, aby wzmocnić odporność infrastruktury krytycznej UE.

Rosnąca skala, częstotliwość i wpływ cyberincydentów poważnie zagrażają funkcjonowaniu sieci i systemów informatycznych oraz jednolitego rynku europejskiego. Agresja wojskowa Rosji na Ukrainę jeszcze bardziej pogłębiła to zagrożenie, a także zwiększyła liczebność podmiotów powiązanych z państwem, przestępców i hakywistów, zaangażowanych w obecne napięcia geopolityczne. W oparciu o już istniejące solidne ramy strategiczne, polityczne i legislacyjne zaproponowany przez Komisję w kwietniu 2023 r. **unijny akt w sprawie cybersolidarności** przyczyni się do poprawy wykrywania cyberzagrożeń, odporności i gotowości na wszystkich poziomach unijnego ekosystemu cyberbezpieczeństwa.

Zmierza on do wzmocnienia współpracy w UE w celu przeciwdziałania cyberzagrożeniom przez skuteczniejsze ich wykrywanie i szerzenie wiedzy w tym zakresie, zwiększenie gotowości podmiotów krytycznych oraz zwiększenie zdolności w zakresie skoordynowanego zarządzania i reagowania kryzysowego we wszystkich państwach członkowskich.

Ponadto, aby umożliwić konsumentom i przedsiębiorstwom korzystanie z bezpiecznych produktów cyfrowych w życiu prywatnym i zawodowym, Komisja zaproponowała we wrześniu 2022 r. **akt w sprawie cyberodporności**. Jest to pierwszy ogólnounijny akt prawny tego rodzaju, zmierzający do wprowadzenia obowiązkowych ogólnych wymogów cyberbezpieczeństwa dla produktów z elementami cyfrowymi w całym ich cyklu życia. Wprowadzając nowe przepisy służące **usuwaniu treści o charakterze terrorystycznym w internecie** oraz zacieśniając współpracę krajowych organów ścigania, UE zwalcza nielegalny handel bronią i substancjami niebezpiecznymi oraz doskonali europejską reakcję kryzysową na akty terroryzmu.

Zaangażowanie Komisji na rzecz ochrony obywateli UE przed zagrożeniami obejmuje również działanie w sektorach morskim i kosmicznym. W marcu 2023 r. Komisja przedstawiła zaktualizowaną **strategię UE w zakresie bezpieczeństwa morskiego**, służącą ochronie obszarów morskich przed nowymi zagrożeniami i zapewnienie pokojowego wykorzystania mórz. W jej ramach zaproponowano środki zmierzające do poprawy bezpieczeństwa morskiego, m.in. ćwiczenia morskie na szczeblu UE, udoskonalone operacje straży przybrzeżnej i kontrole bezpieczeństwa w portach UE w celu wspierania pogłębionej współpracy z partnerami, m.in. z NATO, w celu ochrony opartego na zasadach porządku na morzu.

W dziedzinie przestrzeni kosmicznej, coraz ważniejszej również w kontekstach konsumenckim, naukowym i wojskowym, Komisja przedstawiła **strategię kosmiczną UE na rzecz bezpieczeństwa i obrony**. Dano w niej wyraz temu, że UE jest świadoma znaczenia przestrzeni kosmicznej jako obszaru rywalizacji o strategiczne znaczenie. Celem strategii jest ochrona aktywów kosmicznych UE, np. satelitów, udaremnianie wrogich działań (np. wywiadowczych) w przestrzeni kosmicznej oraz zwiększenie autonomii strategicznej UE.

W listopadzie 2022 r. Parlament Europejski i Rada osiągnęły porozumienie w sprawie rozporządzenia ustanawiającego unijny program bezpiecznej łączności na lata 2023–2027. Przewidziano w nim cel, jakim jest **rozmieszczenie unijnej konstelacji satelitów pod nazwą IRIS²** (infrastruktura na rzecz odporności, wzajemnych połączeń i bezpieczeństwa za pośrednictwem satelitów). IRIS² będzie stanowić nowy – oparty na przestrzeni kosmicznej – filar cyfrowej, odpornej i bezpieczniejszej Unii Europejskiej. Będzie też sprzyjać europejskiej konkurencyjności i postępowi społecznemu.

•••••

W styczniu 2023 r. **przewodnicząca Ursula von der Leyen zainaugurowała kosmodrom Esrange** w północnej Szwecji – pierwszy w UE zlokalizowany na stałym lądzie. Może on wystrzeliwać konstelacje małych satelitów, zwiększające zdolności UE w zakresie obserwacji Ziemi, które mają kluczowe znaczenie dla przeciwdziałania katastrofom klimatycznym lub zagrożeniom wojskowym w czasie rzeczywistym.

•••••

Zwiększenie odporności na klęski żywiołowe i katastrofy spowodowane przez człowieka

Aby **zwiększyć gotowość i odporność Europy na klęski żywiołowe w dziedzinie ochrony ludności** Komisja przyjęła w lutym 2023 r. zalecenie i komunikat w sprawie ustanowienia wspólnych celów w zakresie zapobiegania i gotowości.

W dokumentach tych określono sposoby lepszego przygotowania krajów europejskich na zagrożenia naturalne, m.in. trzęsienia ziemi, powódzie i pożary roślinności. W związku z szybko zmieniającym się krajobrazem ryzyka sformułowano unijne cele w zakresie odporności na klęski i katastrofy, aby **Unijny Mechanizm Ochrony Ludności** był w stanie skuteczniej przewidywać przyszłe poważne klęski i sytuacje nadzwyczajne oraz stawiać im czoła. W tym kontekście przyjęto pięć unijnych celów i inicjatyw przewodnich w zakresie odporności na klęski i katastrofy, co ma usprawnić przewidywanie, działania przygotowawcze, ostrzeganie, reagowanie i działania zabezpieczające.

W sytuacji gdy ludziom i środowisku coraz silniej zagrażają pożary roślinności, UE udoskonaliła swoją zdolność ich zwalczania, **zwiększając dwukrotnie swoją powietrzną flotę gaśniczą dostępną latem 2023 r.**, do czego zobowiązała się przewodnicząca Ursula von der Leyen w orędziu o stanie Unii z września 2022 r. Rezerwa rescEU przeznaczona do gaszenia pożarów z powietrza obejmuje obecnie 24 samoloty i 4 śmigłowce z 10 państw członkowskich. W 2023 r., za pośrednictwem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności UE zmobilizowała setki strażaków, pojazdów i samolotów w celu gaszenia rozległych pożarów w Europie. Pomocy w tym zakresie udzielono również naszym partnerom międzynarodowym,

m.in. Kanadzie. W odpowiedzi na apele państw członkowskich i Parlamentu Europejskiego, w 2022 r. Komisja opracowała również plan działania na rzecz zapobiegania pożarom roślinności.

W obliczu skutków niszczycielskich powodzi **okazano ogromną solidarność Słowenii**. Kraj otrzymuje pomoc z państw członkowskich UE i spoza niej – nawet z dotkniętej wojną Ukrainy. Konwój ciężkiego sprzętu wraz z ukraińskim zespołem ochrony ludności pomaga w usunięciu zniszczeń i oczyszczeniu terenu po powodziach, które dotknęły dwie trzecie kraju.

Katastrofalne pożary roślinności, powodzie i nawałnice, które jednocześnie nawiedziły kontynent europejski w ostatnich miesiącach, wymagają nie tylko zdecydowanej reakcji, ale również sprawniejszych działań zapobiegawczych i przygotowawczych, jak monitorowanie stanu gleby i lasów oraz naturalna rekultywacja. Pozwoli to uniknąć najgorszych konsekwencji zmiany klimatu.

UE pomaga zwiększyć odporność na klęski żywiołowe również poza swoimi granicami. W lutym 2023 r. UE koordynowała akcję wysłania do **Chile**, za pośrednictwem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności, ponad 250 unijnych strażaków, a także ekspertów ds. koordynacji i personelu medycznego. Również **Kanada** otrzymała natychmiastową pomoc w opanowywaniu najpoważniejszych pożarów roślinności w ostatniej dekadzie – w ramach Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności wysłano 350 strażaków.

Przewodnicząca Ursula von der Leyen odwiedziła dotknięte powodzią obszary włoskiego regionu Emilia-Romania, aby na

własne oczy zobaczyć ofiarności i solidarność setek działających tam wolontariuszy. Wielu z nich specjalnie wzięło urlop, aby zaangażować się w prace porządkowe na ogromną skalę, a osobom i przedsiębiorstwom, które w powodzi straciły domy i lokale, pomóc w ich odbudowie po powrocie.

Przezwyciężenie pandemii i budowanie Unii Zdrowotnej

5 maja 2023 r., po ponad trzech długich latach, **oficjalnie zniesiono status COVID-19 jako stanu zagrożenia zdrowia publicznego o zasięgu międzynarodowym**. Pandemia pozostawiła niezatarte piętno w nas wszystkich, w naszym społeczeństwie i naszej gospodarce. Pokonaliśmy ten bezprecedensowy kryzys dzięki niezłomnemu duchowi i dobrej koordynacji oraz głębokiemu zaufaniu w naukę i innowacje, wsparte znacznymi inwestycjami. Było to możliwe również dzięki solidarnej postawie całej Europy, czy to w dystrybucji środków medycznych, leczeniu pacjentów, pomocy w powrocie do domów osobom, które utknęły za granicą, czy we wspólnej odbudowie naszych gospodarek. W obliczu pandemii jeszcze dobitniej przekonaliśmy się o tym, co stanowi istotę naszej Unii: że razem jesteśmy silniejsi.

Aktywna postawa Komisji od początku 2020 r. w ramach strategii UE dotyczącej szczepionek przyniosła imponujące wyniki. **Ponad 70% ludności UE jest w pełni zaszczepionych przeciwko COVID-19**, a Komisja nadal zapewnia dostęp do najnowszej dostępnej wersji szczepionek na wypadek pojawienia się wariantów budzących obawy. EU FAB – sieć producentów szczepionek – zapewni w razie potrzeby stałą możliwość produkcji 500–700 mln dawek szczepionek rocznie, aby były one szybko dostępne na wypadek przyszłego kryzysu. Umowy z dostawcami w celu zapewnienia tej gotowości podpisaliśmy w pierwszym półroczu 2023 r.

Komisja nadal jest zdecydowana dbać o to, aby bezpieczne i skuteczne szczepionki dostępne były na całym świecie. Obecnie przeciwko COVID-19 zaszczepionych jest ok. 65,5% ludności świata. Osiągnięto to w znacznej mierze dzięki UE, która wyeksportowała odpłatnie lub nieodpłatnie znaczną część wymaganych dawek. Od grudnia 2020 r. **wyeksportowano do 168 krajów prawie 2,5**

1 mld dawek szczepionek przeciwko COVID-19, czyli około dwóch trzecich wszystkich dawek wyprodukowanych w UE. Komisja i państwa członkowskie zobowiązały się przeznaczyć ponad 5 mld euro na COVAX – globalną inicjatywę zmierzającą do zagwarantowania sprawiedliwego dostępu do szczepionek przeciwko COVID-19. Ponadto aktywnie wspieramy kampanie szczepień w krajach partnerskich. UE jest również największym darczyńcą szczepionek udostępnianych krajom partnerskim za pośrednictwem inicjatywy COVAX prowadzonej przez Gavi, Sojusz na rzecz Szczepionek. Dotąd w ramach COVAX wysłano ponad 1 mld dawek szczepionek do 144 uczestniczących krajów.

Pandemia COVID-19 jest pierwszą, z którą przyszło ludzkości się mierzyć w erze cyfrowej.

Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID było w tej walce bezcenne.

Od czasu jego wprowadzenia w 2021 r. wydano ponad 2,3 mld zaświadczeń. Dzięki niemu, gdy w obliczu pandemii niezbędne okazały się ograniczenia związane z podróżą, obywatele mogli przemieszczać się swobodnie i bezpiecznie w całej Unii Europejskiej. Zaświadczenie COVID pozwoliło również na wycofywanie ograniczeń w sposób skoordynowany i w praktyce umożliwiło bezpieczne podróże międzynarodowe. Zaświadczenie, które ucieleśnia kluczowe zasady UE – prywatność, ochronę danych, otwarty dostęp, cyberbezpieczeństwo, elastyczność i sprawiedliwość – stało się globalnym standardem: do systemu przyłączono 78 krajów i terytoriów, w tym 27 państw Unii oraz 51 państw i terytoriów spoza niej.

Opierając się na jego sukcesie, w czerwcu 2023 r. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wykorzystata unijny system cyfrowego poświadczania w zakresie COVID-19, wraz z przyświecającymi mu podstawowymi zasadami ochrony prywatności i minimalizacji danych, aby stworzyć ogólnoswiatowy system ochrony przed obecnymi i przyszłymi zagrożeniami dla zdrowia. To pierwszy element **globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO**, który może także ułatwić cyfryzację innych dokumentów dotyczących zdrowia i przynieść istotne efekty zdrowotne na skalę międzynarodową.

Latem 2022 r., gdy wystąpił stan zagrożenia zdrowia publicznego związany z ogólnoswiatową epidemią ospy małpiej, Komisja wsparła państwa członkowskie, uruchamiając kryzysowe wspólne zamówienia na leki i szczepionki. Dzięki temu zdecydowanemu działaniu, a także zaangażowaniu społeczeństwa, **ospa małpia nie rozprzestrzeniła się w Europie**. Do końca 2022 r. w ramach wspólnych zamówień finansowanych z funduszy UE zapewniono państwom członkowskim na lata 2022–2024 dostęp do ponad 2,3 mln dawek szczepionek.

Kontynuowano prace nad stworzeniem silnej **Europejskiej Unii Zdrowotnej**. Stanowi ona znaczące osiągnięcie Komisji pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen, służąc ochronie zdrowia obywateli UE, dając Unii i jej państwom członkowskim narzędzia zapobiegania przyszłym pandemiom i reagowania na nie oraz korzystnie wpływając na odporność europejskich systemów ochrony zdrowia.

W 2022 r. stworzono podstawy Europejskiej Unii Zdrowotnej, wzmacniając **Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób** i **Europejską Agencję Leków** oraz wprowadzając bardziej rygorystyczne przepisy dotyczące poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia i rozporządzenie w sprawie ram na wypadek stanów zagrożenia. Rozporządzeniem tym przyznano dodatkowe uprawnienia Urzędowi ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia w celu skuteczniejszego zapobiegania transgranicznym zagrożeniom zdrowia i zarządzania nimi. Nasze postępy w zakresie gotowości i reagowania przedstawiono w inauguracyjnym sprawozdaniu na temat stanu gotowości w dziedzinie zdrowia w listopadzie 2022 r.

W maju 2022 r. Komisja zaproponowała utworzenie **Europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia**, aby uwolnić pełny potencjał tych danych i umożliwić przełomowy postęp w świadczeniu opieki zdrowotnej wszystkim mieszkańcom Unii. Inicjatywa ta daje osobom kontrolę nad ich danymi dotyczącymi zdrowia i zapewnia spójne ramy wykorzystania potencjału danych zdrowotnych na potrzeby innowacji, opracowywania nowych leków, doskonalenia opieki zdrowotnej i kształtowania polityki, przy jednoczesnym dochowaniu fundamentalnych unijnych norm ochrony danych.

W kwietniu 2023 r. Europejska Unia Zdrowotna zyskała kluczowy filar w postaci **największej od dwudziestu lat nowelizacji prawodawstwa farmaceutycznego**. Wniosek w tej sprawie zmierza do stworzenia jednolitego rynku leków dzięki większej dostępności i przystępności cenowej leków, a jednocześnie do zwiększenia innowacyjności i konkurencyjności unijnego przemysłu farmaceutycznego. W lipcu 2022 r. zaproponowano również nowe przepisy służące dalszemu zwiększeniu bezpieczeństwa i jakości substancji pochodzenia ludzkiego, aby skuteczniej chronić wszystkie osoby, które oddają takie substancje – mające krytyczne znaczenie zdrowotne – lub są nimi leczone.

Europejski plan walki z rakiem – kolejny z głównych filarów Europejskiej Unii Zdrowotnej –

to nasza reakcja na nieustępujące zagrożenie, z którym większość osób w UE zetknęła lub zetknie się osobiście. W obliczu ponad 2,7 mln zdiagnozowanych przypadków nowotworów i 1,3 mln zgonów odnotowanych w UE w 2020 r. tym większa jest nasza determinacja, aby ostatecznie pokonać raka. Plan ten jest najbardziej kompleksową w historii inicjatywą UE w zakresie chorób nowotworowych i jest hojnie finansowany kwotą 4 mld euro. We wrześniu 2022 r. wprowadzono nowe podejście do badań przesiewowych w kierunku nowotworów, oparte na podstawach naukowych. Do zalecanych badań przesiewowych dodano badania pod kątem nowotworów prostaty, płuc i żołądka. Obecnie zalecenia obejmują sześć rodzajów nowotworów, co pokrywa 55% wszystkich nowych zachorowań i ponad 50% zgonów na nowotwory w UE. Na początku 2023 r. uruchomiono nową europejską inicjatywę dotyczącą obrazowania raka, aby lepiej wykorzystać potencjał danych i technologii cyfrowych, m.in. sztucznej inteligencji, do lepszego wykrywania nowotworów i przeciwdziałania im.

W czerwcu 2023 r. przedstawiliśmy **pierwsze kompleksowe podejście UE do zdrowia psychicznego**, uwzględniając zalecenia, jakie przedstawili obywatele w ramach Konferencji w sprawie przyszłości Europy, i odpowiadając na apele Parlamentu Europejskiego o intensywniejsze działania w zakresie zdrowia psychicznego. W ramach tego podejścia uwzględnia się zdrowie psychiczne we wszystkich obszarach polityki i przedstawia się inicjatywy na rzecz zdrowia psychicznego ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Komisja będzie wspierać państwa członkowskie w stawianiu ludzi i ich zdrowia psychicznego na pierwszym miejscu, poświęcając temu zagadnieniu 20 inicjatyw przewodnich i 1,2 mld euro z funduszy UE.

Zdrowie publiczne jest zagadnieniem powszechnym i ogólnościowym. Od momentu wybuchu pandemii Drużyna Europy – obejmująca UE, państwa członkowskie i europejskie instytucje finansowe – wypłaciła 47,7 mld euro na wsparcie zdrowia publicznego w naszych krajach partnerskich. 30 listopada 2022 r.

Komisja podkreśliła swoje globalne przywództwo w dziedzinie zdrowia, przedstawiając **strategię UE w zakresie zdrowia na świecie**. Strategia ta, stanowiąca zewnętrzny wymiar Europejskiej Unii Zdrowotnej, ukierunkowuje działania UE na rzecz zdrowia i dobrostanu, wzmocnienia systemów opieki zdrowotnej i promowania powszechnego zabezpieczenia zdrowotnego. 17 maja 2023 r., realizując jeden z priorytetów strategii, powołano Grupę Zadaniową UE-USA ds. Zdrowia w celu rozszerzenia partnerstwa w dziedzinie zdrowia, koncentrując się na współpracy dotyczącej trzech zagadnień: priorytetów w dziedzinie nowotworów, globalnych zagrożeń dla zdrowia oraz wzmocnienia światowej infrastruktury bezpieczeństwa zdrowotnego. Zależy nam na skuteczniejszym zapobieganiu pandemiom oraz przygotowaniu i reagowaniu na nie na szczeblu międzynarodowym. Dlatego UE aktywnie angażuje się w trwające negocjacje nad prawnie wiążącym porozumieniem w sprawie pandemii i ukierunkowaną nowelizacją międzynarodowych przepisów zdrowotnych.

Zrównoważony i sprawiedliwy system migracyjny

Migracja do Europy, z Europy oraz w obrębie naszego kontynentu zawsze była i na zawsze pozostanie częścią europejskiej tożsamości. Niemniej jednak gdy w 2015 i 2016 r. uchodźcy i migranci o nieuregulowanym statusie zaczęli przybywać do Europy w niespotykanych dotąd liczbach, stało się jasne, że konieczne są reformy. We wrześniu 2020 r., w obliczu impasu związanego z proponowaną dotąd reformą, Komisja podjęła próbę ożywienia unijnego systemu migracyjno-azyłowego, przedstawiając **nowy pakt o migracji i azylu** – kompleksowe podejście zakładające zaangażowanie i współpracę różnych organów i szczebli władzy, zmierzające do wzmocnienia i integracji kluczowych polityk UE w dziedzinie migracji, azylu i zarządzania granicami w duchu sprawiedliwości,

humanitaryzmu, zrównoważoności i efektywności. Negocjacje międzyinstytucjonalne nabrały znacznego tempa w 2023 r., gdy współprawodawcy zintensyfikowali prace nad wszystkimi wnioskami ustawodawczymi w ramach nowego paktu, tak aby można było je uzgodnić przed końcem kadencji.

Aby zaś wesprzeć państwa członkowskie mierzące się najbardziej bezpośrednio z wyzwaniami migracyjnymi, Komisja wdrożyła środki operacyjne. 21 listopada 2022 r. Komisja przedstawiła **plan działania UE w sprawie środkowej części Morza Śródziemnego**. Obejmował on 20 działań, obecnie wdrażanych przez UE i jej państwa członkowskie. Mają one na celu ograniczenie nieuregulowanej i niebezpiecznej migracji, eliminowanie problemów, które są jej pierwotnymi przyczynami, rozwiązanie pojawiających się wyzwań w zakresie poszukiwania i ratownictwa oraz wzmocnienie solidarności między państwami członkowskimi, równoważonej odpowiedzialnością.

Skala nieuregulowanego przemieszczania się imigrantów na szlakach zachodniobałkańskich znacznie wzrosła w 2022 r. Na początku grudnia 2022 r. Komisja przedstawiła **plan działania UE na rzecz Bałkanów Zachodnich**, w którym określono 20 środków operacyjnych służących zacieśnieniu współpracy w zakresie migracji i zarządzania granicami z partnerami na Bałkanach Zachodnich. Środki te odniosły znaczący skutek – skala nieuregulowanego przemieszczania się spadła w 2023 r. o około 25% w stosunku do 2022 r.

W czerwcu 2023 r. Komisja przedstawiła **plan działania UE dotyczący szlaków migracyjnych – zachodniośródziemnomorskiego i atlantyckiego**. UE już od pewnego czasu wzmocnia partnerstwo z kluczowymi krajami pochodzenia i tranzytu wzdłuż tego szlaku. Działania podejmowane przez UE, państwa członkowskie i partnerów międzynarodowych przyczyniły się do znacznego zmniejszenia liczby przybywających osób o nieuregulowanym statusie.

19 grudnia 2022 r. Komisja zaproponowała wzmocnienie przepisów w zakresie

przeciwdziałania handlowi ludźmi.

Każdego roku ofiarą handlu ludźmi pada w UE ponad 7 tys. osób. Większość ofiar to kobiety i dziewczęta, ale odsetek mężczyzn rośnie, zwłaszcza w związku z wyzyskiem pracowników. Zaktualizowane przepisy ułatwią organom ścigania i organom sądowym prowadzenie śledztw i ściganie nowych form wykorzystywania oraz pomogą identyfikować i wspierać ofiary.

14 marca 2023 r. Komisja przedstawiła pierwszy w historii wieloletni cykl polityki strategicznej w zakresie **europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami**, określający wspólną wizję zarządzania granicami zewnętrznymi na kolejne 5 lat. Zapewnia on skoordynowane ramy dla krajowych organów zarządzających granicami oraz dla ponad 120 tys. pracowników krajowych służb granicznych i Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, którzy współpracują na rzecz ochrony granic UE.

Rozwój **legalnych dróg migracji** przyczynia się do ograniczenia migracji nieuregulowanej i może wywierać korzystny wpływ na gospodarki europejskie. W obliczu starzenia się naszych społeczeństw i dotkliwych niedoborów kwalifikacji musimy zachęcać do przybywania do UE wykwalifikowane i utalentowane osoby, których potrzebuje nasza gospodarka. W tym roku Komisja ogłosiła nowe zaproszenie do składania wniosków o dotacje na działania w wysokości 40 mln euro w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji w celu finansowania legalnych sposobów migracji i integracji. Trwają również prace nad ustanowieniem partnerstw w zakresie talentów z Marokiem, Tunezją, Egiptem, Bangladeszem i Pakistanem, m.in. dzięki wsparciu finansowemu z Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) – „Globalny wymiar Europy”. W październiku 2022 r. Komisja uruchomiła również pilotażową unijną pulę talentów, aby ułatwić integrację osób z Ukrainy

na naszym rynku pracy. Jesienią Komisja przedstawi wniosek ustawodawczy w celu ustanowienia unijnej puli talentów w ostatecznej postaci. Byłaby to pierwsza ogólnounijna platforma służąca zwiększeniu atrakcyjności UE dla obywateli państw trzecich poszukujących pracy w Unii. Ułatwi ona pracodawcom w UE znajdowanie potrzebnych im talentów i zapewnianie godnych warunków pracy.

W styczniu 2023 r. Komisja uruchomiła **platformę migracji pracowników**, aby sprzyjać przybywaniu do UE wykwalifikowanych pracowników z zewnątrz. Platforma pozwoli zarządzać ich napływem i kierować ich tam, gdzie ich umiejętności są potrzebne. Skupia ona specjalistów w dziedzinach migracji i zatrudnienia, sprzyjając ścisłej współpracy między tymi dwoma sektorami oraz między państwami członkowskimi a UE w celu wspierania skutecznej realizacji ogólnounijnych inicjatyw w zakresie legalnej migracji i zatrudnienia.

Rzeczywista integracja i włączenie społeczne obywateli państw spoza UE przyczyniają się do wzrostu gospodarczego, odporności i dobrobytu Unii. Komisja kontynuuje wdrażanie **planu działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021–2027**, który przewiduje działania w zakresie edukacji, dostępu do rynku pracy, zakwaterowania i opieki zdrowotnej. W grudniu 2022 r. Komisja potwierdziła europejskie partnerstwo na rzecz integracji z europejskimi partnerami społecznymi i gospodarczymi, wydając wspólne oświadczenie, które przewiduje m.in. szczególne wsparcie dla osób uciekających z Ukrainy przed rosyjską agresją.

Proponuje się szereg środków operacyjnych dla sprostania pilnym bieżącym wyzwaniom na szlakach migracyjnych; jednocześnie jednak rozwiązania strukturalne wymagają **wspólnej unijnej polityki migracyjnej i azylowej**. Dlatego też negocjowane obecnie porozumienie w sprawie pełnego zestawu reform w dziedzinie azylu i migracji ma zasadnicze znaczenie.

Komisja docenia osiągnięte w grudniu 2022 r. w toku negocjacji międzyinstytucjonalnych kompromisowe porozumienia w sprawie wniosków dotyczących ram przesiedleń, kwalifikacji i warunków przyjmowania. Cieszy nas również fakt, że w czerwcu na forum Rady osiągnięto porozumienie polityczne w sprawie dwóch kluczowych filarów nowego paktu o migracji i azylu – rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją oraz rozporządzenia w sprawie procedur azylowych – a prace w Parlamencie Europejskim w tym roku umożliwiły uzgodnienie mandatów negocjacyjnych. Komisja jest gotowa współpracować z Parlamentem Europejskim i Radą, aby zakończyć negocjacje międzyinstytucjonalne jeszcze w bieżącej kadencji, jak przewidziano we wspólnym planie działania.

Grecja zapoczątkowała projekt integracyjny finansowany z NextGenerationEU, w ramach którego uchodźcy i migranci, w tym osoby z niepełnosprawnościami, są szkoleni w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ochrony przed trzęsieniami ziemi. Projekt ma zbliżyć do siebie lokalnych mieszkańców i migrantów poprzez wspólne działanie w obliczu wyzwań.

Reagowanie na potrzeby humanitarne

Gdyby wszystkie osoby potrzebujące pomocy humanitarnej utworzyły własny kraj, byłby to trzeci pod względem liczby ludności kraj na świecie – liczyłby 360 mln mieszkańców. Co gorsza, skala cierpienia w tym nieistniejącym kraju gwałtownie rośnie – od początku 2022 r. wzrosła o 30%.

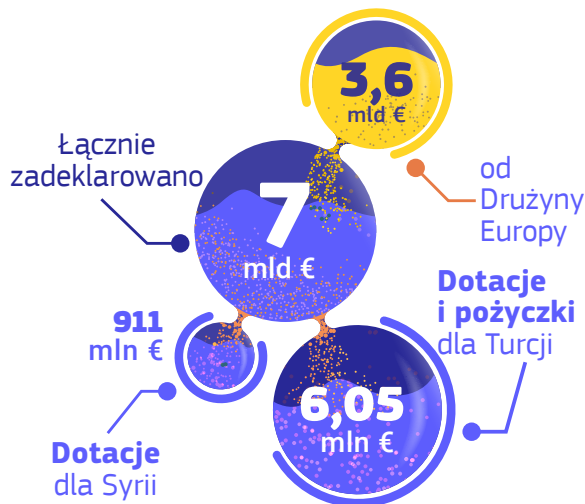
Udzielając Ukrainie wsparcia na bezprecedensową skalę, Komisja jednocześnie nadal świadczy na całym świecie pomoc humanitarną najbardziej potrzebującym. Pierwotny budżet UE na pomoc humanitarną na 2023 r., wynoszący 1,7 mld euro, uzupełniano w miarę potrzeb dodatkowym finansowaniem. Państwa członkowskie wraz z Komisją zapowiedziały **na 2023 r. wstępne finansowanie pomocy humanitarnej w wysokości 8,4 mld euro** jako namacalny wyraz globalnej solidarności i wiodącej roli UE w działaniach humanitarnych. Aby zaradzić rosnącej dysproporcji między skalą potrzeb humanitarnych a zasobami finansowymi dostępnymi w skali globalnej, państwa członkowskie zatwierdziły w maju 2023 r. przełomowe konkluzje Rady przewidujące dobrowolne przeznaczanie 10% środków w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej na działania humanitarne.

6 lutego 2023 r. Syrię i Turcję nawiedziły co najmniej trzy silne trzęsienia ziemi, w tym pierwsze o sile 7,8 stopni, powodując rozległe zniszczenia i tysiące ofiar.

Aby przekuć współczucie i solidarność w działanie, UE natychmiast rozpoczęła największą operację poszukiwawczo-ratowniczą koordynowaną za pośrednictwem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności. Był to najpełniejszy wyraz solidarności UE. 21 państw europejskich wysłało zespoły ratownicze i medyczne oraz zaoferowało miliony artykułów – schronienia, grzejniki, generatory, sprzęt medyczny, żywność i ciepłą odzież – za pośrednictwem rezerwy rescEU.

Międzynarodowa konferencja darczyńców

Wspólnie pomóżmy mieszkańcom Turcji i Syrii

W kolejnym miesiącu przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen i szwedzka prezydencja Rady Unii Europejskiej wspólnie zorganizowały **międzynarodową konferencję darczyńców na rzecz ofiar trzęsienia ziemi w Syrii i Turcji**.

W ramach konferencji zapowiedziano przekazanie środków sięgających łącznie prawie 7 mld euro, w tym 911 mln euro w postaci dotacji dla Syrii i 6,05 mld euro w postaci dotacji i pożyczek dla Turcji.

16 i 17 marca 2023 r. UE i Kanada wspólnie zorganizowały **międzynarodową konferencję solidarności z uchodźcami i migrantami z Wenezueli oraz państwami i społecznościami przyjmującymi ich**. Skupiono się w jej ramach na znaczeniu koordynacji powiązanych działań humanitarnych, rozwojowych i stabilizacyjnych.

14 i 15 czerwca 2023 r. UE była gospodarzem **siódmej brukselskiej konferencji w sprawie przyszłości Syrii i regionu**, na której zadeklarowano pomoc w wysokości 5,6 mld euro. Kryzys w Syrii trwa już 13. rok. Na konferencji ponownie wyrażono poparcie UE i społeczności międzynarodowej dla Syryjczyków, uchodźców z tego kraju i przyjmujących ich społeczności w krajach sąsiadujących.

UE niesie pomoc humanitarną również poza swoim bezpośrednim sąsiedztwem. W marcu 2023 r., w obliczu szybko pogarszającej się sytuacji we wschodniej części **Demokratycznej Republiki Konga**, UE uruchomiła humanitarny most powietrzny do Gomy. Przy wsparciu Francji dostarczono nim m.in. produkty medyczne i żywność. Aby ułatwić dostarczanie pomocy ratującej życie, od sierpnia 2021 r. UE zorganizowała 29 towarowych lotów humanitarnych do **Afganistanu**; ostatni z nich odbył się 24 maja 2023 r.

Nie zwlekając z odpowiedzią na wojnę, która wybuchła w kwietniu 2023 r. w **Sudanie**, UE w czerwcu 2023 r. uzupełniła swoje początkowe finansowanie humanitarne w wysokości 73 mln euro dodatkową kwotą 60 mln euro, a jednocześnie współorganizowała międzynarodową konferencję darczyńców. UE uruchomiła również humanitarny most powietrzny do Sudanu i sąsiedniego **Czadu**, aby dostarczyć do tych krajów artykuły ratujące życie. W listopadzie 2022 r. uruchomiono humanitarny most powietrzny do **Burkina Faso**. Umożliwił on dostarczanie żywności i podstawowych artykułów setkom tysięcy osób zagrożonych głodem na obszarach objętych blokadą.

UE będzie nadal współpracować z partnerami na całym świecie, aby zapewnić pomoc humanitarną potrzebującym, a także pomoc w rozwiązaniu problemów strukturalnych, które prowadzą do przesiedleń, głodu i konfliktów.

WRZESIEŃ 2022

.....

6.9

Bośnia i Hercegowina przystępuje do Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności.

.....

14.9

Komisja proponuje wprowadzenie zakazu wprowadzania na rynek UE produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej.

.....

15.9

Komisja przedstawia wniosek w sprawie nowego aktu dotyczącego cyberodporności, aby chronić konsumentów i przedsiębiorstwa przed produktami o nieodpowiednich zabezpieczeniach.

.....

16.9

Komisja przedstawia wniosek w sprawie nowego aktu dotyczącego wolności mediów.

.....

7.9

Komisja Europejska przedstawia europejską strategię w dziedzinie opieki, której celem jest zapewnienie wysokiej jakości, przystępnych cenowo i dostępnych usług w zakresie opieki oraz poprawa sytuacji osób korzystających z opieki i ich opiekunów.

.....

14.9

Komisja składa wniosek w sprawie nadzwyczajnej interwencji na europejskich rynkach energii w celu zaradzenia gwałtownym podwyżkom cen.

.....

16.9

Europejski akt o wolności mediów: Komisja przedkłada przepisy chroniące pluralizm i niezależność mediów w UE.

.....

20.9

W ramach Europejskiej Unii Zdrowotnej Komisja proponuje nowe podejście UE do wykrywania chorób nowotworowych – więcej lepszej jakości badań przesiewowych.

.....

21.9

Zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa Komisja zatwierdza ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania, którego celem jest wspieranie badań naukowych i innowacji, wstępnego przemysłowego zastosowania oraz budowy infrastruktury w łańcuchu wartości wodoru.

.....

21.9

UE zapowiada przekazanie 715 mln euro na Globalny Fundusz na rzecz Walki z AIDS, Gruźlicą i Malaria.

.....

28.9

Komisja przedstawia kompleksowe podejście, które pozwoli lepiej chronić ludzi i środowisko przed azbestem oraz zapewni przyszłość bez azbestu.

.....

28.9

Komisja wzywa państwa członkowskie do unowocześnienia systemów dochodu minimalnego w ramach zobowiązania do ograniczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego w UE.

.....

29.9

Komisja przyjmuje wytyczne w sprawie stosowania prawa konkurencji UE do układów zbiorowych dotyczących warunków pracy osób pracujących na własny rachunek, które nie zatrudniają pracowników.

PAŹDZIERNIK 2022

.....

4.10

UE przyjmuje pierwszy Plan działania na rzecz młodzieży w ramach działań zewnętrznych UE, aby zwiększyć zaangażowanie młodych ludzi na całym świecie.

.....

4.10

UE wdraża swoją pierwszą technologię kwantową w sześciu europejskich lokalizacjach.

.....

4.10

Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej przyjmują dyrektywę w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych, aby promować rokowania zbiorowe i zwiększyć ochronę w postaci płacy minimalnej pracowników w całej UE.

.....

6.10

W związku z niczym niesprokowaną i nieuzasadnioną agresją wojskową wobec Ukrainy UE uzgadnia ósmy pakiet sankcji przeciwko Rosji.

.....

10.10

Ukraina: Komisja uruchamia „unijną pulę talentów” – projekt pilotażowy, który ma służyć określeniu umiejętności Ukraińców uciekających przed wojną i pomóc im w nawiązaniu kontaktów z pracodawcami i znalezieniu pracy.

.....

12.10

Pakiet rozszerzeniowy z 2022 r.: Komisja ocenia reformy na Bałkanach Zachodnich i w Turcji oraz zaleca przyznanie Bośni i Hercegowinie statusu kraju kandydującego.

.....

14.10

Na dorocznym spotkaniu Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego UE przekazuje 100 mln euro na fundusz powierniczy wspierający ograniczanie ubóstwa i wzrost gospodarczy, aby wspierać znajdujące się w trudnej sytuacji państwa Afryki, Karaibów i Pacyfiku.

.....

17.10

Lotnictwo: podpisanie przełomowej umowy UE–ASEAN (Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej) o transporcie lotniczym, która połączy 1,1 mld ludzi.

.....

18.10

Komisja przedstawia dodatkowe wnioski mające na celu przeciwdziałanie wysokim cenom energii i zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii.

.....

18.10

Zielony Ład: Komisja podpisuje z Marokiem swoje pierwsze zielone partnerstwo w ramach Europejskiego Zielonego Ładu.

.....

19.10

Komisja przyjmuje zmienione zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną.

.....

24.10

Unia Zdrowotna: Rada przyjmuje ostatecznie elementy składowe Europejskiej Unii Zdrowotnej.

.....

25.10

Uczestnicy międzynarodowej konferencji ekspertów zorganizowanej przez Komisję i prezydencję G7 potwierdzają niezachwiane zaangażowanie we wspieranie odbudowy Ukrainy.

.....

26.10

Europejski Zielony Ład: Komisja proponuje przepisy na rzecz czystszej wody i czystszej wody.

.....

28.10

Pojazdy bezemisyjne: pierwsze porozumienie w ramach pakietu „Gotowi na 55” oznacza, że od 2035 r. nie będzie się już sprzedawać nowych samochodów emitujących CO₂.

LISTOPAD 2022

.....
1.11

W ramach planu REPowerEU państwa członkowskie UE wypełniły swoje magazyny gazu przed zimą do 95% pojemności, przekraczając cel wynoszący 80%.

.....
1.11

Akt o rynkach cyfrowych: wchodzi w życie przepisy dla cyfrowych strażników dostępu gwarantujące otwarte rynki.

.....
3.11

Komisja inwestuje 3 mld euro w innowacyjne projekty w dziedzinie czystych technologii, aby zrealizować założenia planu REPowerEU i przyspieszyć osiągnięcie niezależności energetycznej Europy od rosyjskich paliw kopalnych.

.....
3.11

Szczyt procesu berlińskiego: UE ogłasza pakiet wsparcia energetycznego w wysokości 1 mld euro dla Bałkanów Zachodnich.

.....
7.11

Podczas konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu (COP27) UE zawiera partnerstwo strategiczne z Kazachstanem w dziedzinie surowców, baterii i wodoru odnawialnego.

.....
7.11

Komisja podejmuje działania na rzecz przejrzystości w sektorze najmu krótkoterminowego, korzystne dla wszystkich podmiotów.

.....

8.11

Podczas COP27 UE zawiera partnerstwo strategiczne z Namibią w dziedzinie zrównoważonych surowców i wodoru odnawialnego. Nawiązuje też partnerstwa na rzecz lasów z pięcioma krajami partnerskimi.

.....

8.11

UE osiąga porozumienie w sprawie krajowych poziomów redukcji emisji z transportu, budynków, odpadów i rolnictwa.

.....

9.11

REPowerEU: Komisja przyspiesza wydawanie pozwoleń na odnawialne źródła energii, a przez to nadaje impuls zielonej transformacji umożliwiającej odejście od rosyjskiego gazu.

.....

9.11

Komisja proponuje stabilny i przewidywalny pakiet wsparcia dla Ukrainy na 2023 r. w wysokości do 18 mld euro.

.....

10.11

Komisja proponuje nowe normy Euro 7, aby zmniejszyć emisje zanieczyszczeń z pojazdów i poprawić jakość powietrza.

.....

10.11

Cyberobrona: Komisja przedstawia politykę UE w zakresie cyberobrony oraz plan działania na rzecz mobilności wojskowej 2.0, aby zwiększyć zdolność UE do ochrony obywateli i infrastruktury.

.....

11.11

W ramach Europejskiego Zielonego Ładu UE uzgadnia zwiększenie pochłaniania dwutlenku węgla przez użytkowanie gruntów, leśnictwo i rolnictwo.

.....
16.11

UE i Egipt zacieśniają współpracę w dziedzinie klimatu, energii i transformacji ekologicznej.

.....
16.11

Wchodzi w życie akt o usługach cyfrowych zawierający nowy zestaw unijnych przepisów zapewniających bezpieczniejsze i bardziej odpowiedzialne środowisko internetowe.

.....
18.11

Albania przystępuje do Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności.

.....
15.11

UE i partnerzy międzynarodowi inaugurują przełomowe partnerstwo na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej z Indonezją.

.....
16.11

Na szczycie COP27 w ramach strategii Global Gateway Drużyna Europy ogłasza pakiet wsparcia w wysokości 1 mld euro dla Afryki na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu i odporności na tę zmianę.

.....
18.11

Global Gateway: Drużyna Europy podejmuje dwie nowe inicjatywy w Azji Środkowej dotyczące energii i łączności cyfrowej.

.....
18.11

Komisja przyjmuje wniosek dotyczący aktu w sprawie Interoperacyjnej Europy, aby wzmocnić interoperacyjność i współpracę transgraniczną w sektorze publicznym w całej UE.

.....

21.11

Na szczycie COP27 UE wyraża ambicję utrzymania celu ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C i pomaga wprowadzić zrównoważone nowe mechanizmy finansowania.

.....

22.11

Komisja proponuje nowy unijny instrument mający ograniczyć nadmierny wzrost cen gazu.

.....

28.11

Komisja przedstawia zmienione przepisy, które sprawią, że ochrona wzorów przemysłowych w całej UE stanie się szybsza, tańsza i bardziej przewidywalna.

.....

30.11

Zdrowie na świecie: Komisja przyjmuje nową strategię UE w dziedzinie zdrowia na świecie, aby poprawić światowe bezpieczeństwo zdrowotne i zapewnić lepsze zdrowie dla wszystkich w zmieniającym się świecie.

.....

22.11

Koordinacja polityki gospodarczej: Komisja określa wytyczne, które mają pomóc w radzeniu sobie z kryzysem energetycznym i sprawić, by Europa stała się bardziej ekologiczna i cyfrowa.

.....

28.11

UE i Korea Południowa zawierają nowe partnerstwo cyfrowe.

.....

30.11

Europejski Zielony Ład: Komisja proponuje nowe obowiązujące w całej UE przepisy ograniczające ilość opakowań i odpadów opakowaniowych oraz przepisy dotyczące świadectw usunięcia dwutlenku węgla mające pomóc w osiągnięciu zerowej emisji gazów cieplarnianych.

GRUDZIEŃ 2022

.....

2.12

UE i Japonia podpisują porozumienie o współpracy w celu pobudzenia innowacji i rozwijania międzynarodowego rynku wodoru.

.....

2.12

Ukraina: Komisja proponuje uznać za przestępstwo naruszanie unijnych sankcji związanych z rosyjską napaścią na Ukrainę.

.....

3.12

Grupa G7 uzgadnia pułap cen ropy naftowej, aby zmniejszyć dochody Rosji przy jednoczesnym utrzymaniu stabilności światowych rynków energii.

.....

6.12

Europejski Zielony Ład: UE uzgadnia przepisy mające zapobiec zjawiskom wylesiania i degradacji lasów na świecie, napędzanym przez produkcję i konsumpcję w UE.

.....

6.12

Uczestnicy szczytu UE – Bałkany Zachodnie w Tiranie w Albanii potwierdzają priorytetowe znaczenie, jakie region ten nadaje członkostwu w UE i partnerstwu strategicznemu z UE.

.....

7.12

Pakiet na rzecz równości: Komisja proponuje nowe przepisy dotyczące wzajemnego uznawania rodzicielstwa dziecka przez państwa członkowskie.

.....

8.12

Komisja prezentuje zestaw środków prawnych, które mają zmodernizować unijny system podatku od wartości dodanej, sprawić, by był korzystniejszy dla przedsiębiorstw, oraz zwiększyć jego odporność na oszustwa dzięki wykorzystaniu i promowaniu cyfryzacji.

.....

9.12

Europejski Zielony Ład: UE uzgadnia nowe przepisy o bardziej zrównoważonych bateriach w obiegu zamkniętym, aby wspierać transformację energetyczną i konkurencję w przemyśle.

.....

6.12

Europejski Zielony Ład: Parlament i Rada osiągnęły porozumienie w sprawie nowych przepisów dotyczących stosowania unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji w sektorze lotnictwa.

.....

7.12

Komisja proponuje wzmocnienie organów ds. równości – w szczególności ich niezależności, zasobów i uprawnień – aby mogły skuteczniej zwalczać dyskryminację w UE.

.....

9.12

Komisja i jej partnerzy w sektorze zawiązują nowy sojusz przemysłowy na rzecz zwiększenia produkcji energii słonecznej i bezpieczeństwa energetycznego w UE.

.....
9.12

UE i Chile kończą negocjacje w sprawie zaawansowanej umowy ramowej.

.....
9.12

Europejska Unia Zdrowotna: w odpowiedzi na wniosek Komisji dotyczący poprawy profilaktyki chorób nowotworowych przez ich wczesne wykrywanie Rada przyjmuje nowe podejście do badań przesiewowych w kierunku raka.

.....
11.12

Pierwsze posiedzenie rady ds. strategii Global Gateway.

.....
12.12

UE i kraje partnerskie z Afryki uruchamiają dwie inicjatywy Drużyny Europy dotyczące migracji, w szczególności atlantyckiego i śródziemnomorskiego szlaku migracyjnego.

.....
13.12

Unia bezpieczeństwa: Komisja proponuje nowe przepisy w sprawie danych pasażera przekazywanych przed podróżą, aby ułatwić zarządzanie granicami zewnętrznymi i zwiększyć bezpieczeństwo wewnętrzne.

.....
13.12

Europejski Zielony Ład: Parlament i Rada osiągają porozumienie w sprawie mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂.

.....

14.12

Szczyt UE–ASEAN. UE i jej państwa członkowskie ogłaszają uruchomienie 10 mld euro w ramach Global Gateway, aby przyspieszyć inwestycje infrastrukturalne w krajach ASEAN.

.....

14.12

Komisja przyjmuje nowe zasady pomocy państwa w sektorach rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa i akwakultury.

.....

15.12

Parlament i Rada osiągnęły porozumienie polityczne w sprawie nowych przepisów, które pozwolą na większą przejrzystość i skuteczne egzekwowanie zasady równości wynagrodzeń kobiet i mężczyzn.

.....

16.12

Po Konferencji w sprawie przyszłości Europy Komisja organizuje pierwszy europejski panel obywatelski poświęcony ograniczeniu marnotrawienia żywności.

.....

16.12

Ukraina: UE uzgadnia dziewiąty pakiet sankcji przeciwko Rosji w związku z jej napaścią na Ukrainę.

.....

16.12

UE i Ukraina podpisują pakiet wsparcia w wysokości 100 mln euro na odbudowę szkół zniszczonych w wyniku wojny.

.....

18.12

Europejski Zielony Ład: Parlament i Rada osiągnęły porozumienie w sprawie wzmocnienia systemu handlu uprawnieniami do emisji oraz utworzenia Społecznego Funduszu Klimatycznego, który ma pomóc ludziom w procesie przechodzenia na czystsza energię.

.....

19.12

Podczas Konferencji Stron Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej (COP15) UE wraz z 195 krajami przyjmuje historyczne globalne ramy różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu, obejmujące globalne cele i założenia mające na celu ochronę i odbudowę przyrody dla obecnych i przyszłych pokoleń.

.....

19.12

Komisja proponuje surowsze przepisy w walce z rosnącą przestępczością w zakresie handlu ludźmi.

.....

21.12

4,11 mld euro z funduszu modernizacji zostaje przeznaczone na projekty w dziedzinie transformacji energetycznej w ośmiu państwach członkowskich, aby zmniejszyć zależność od rosyjskich paliw kopalnych i przyspieszyć wprowadzanie energii odnawialnej.

.....

31.12

Kończy działanie instrument SURE, który służył ochronie miejsc pracy i dochodów dotkniętych skutkami pandemii COVID-19 i odegrał zasadniczą rolę w łagodzeniu skutków pandemii i wspieraniu ożywienia gospodarczego. W 2021 r. pomoc w ramach SURE otrzymało 9 mln osób i ponad 900 000 przedsiębiorstw w 15 państwach członkowskich, zaś w 2022 r., na etapie wycofywania instrumentu, pomocą objęto 350 000 osób i 40 000 przedsiębiorstw w czterech państwach członkowskich.

STYCZEŃ 2023

.....

1.1

Chorwacja przystępuje do strefy euro i strefy Schengen.

.....

1.1

W 2023 r. UE świętuje 30 rocznicę jednolitego rynku, jednego z największych osiągnięć integracji europejskiej.

.....

10.1

UE i NATO podpisują nową wspólną deklarację o współpracy. Zgadza się wzmocnić wysiłki na rzecz zwalczania zagrożeń hybrydowych i zagrożeń cyberbezpieczeństwa oraz terroryzmu, zacieśnić współpracę w dziedzinie nowych i przełomowych technologii, zająć się groźnymi konsekwencjami kryzysu klimatycznego dla bezpieczeństwa oraz wzmocnić odporność infrastruktury krytycznej.

.....

12.1

Wchodzi w życie rozporządzenie w sprawie subsydiów zagranicznych. Nowe przepisy sprawią, że UE pozostanie otwarta na handel i inwestycje, a jednocześnie zapewnią równe warunki działania wszystkim przedsiębiorstwom działającym na jednolitym rynku.

.....

17.1

Komisja uruchamia mechanizm wspierania talentów, aby wesprzeć regiony UE dotknięte przyspieszonym spadkiem liczby ludności w wieku produkcyjnym.

.....
23.1

Europejska Unia Zdrowotna: Komisja uruchamia europejską inicjatywę dotyczącą obrazowania raka, aby wspierać świadczeniodawców opieki zdrowotnej, instytuty badawcze i innowatorów w jak najlepszym wykorzystaniu innowacyjnych i opartych na danych rozwiązań w leczeniu chorób nowotworowych i opiece onkologicznej.

.....
17.1

Komisja tworzy w Finlandii swoją pierwszą chemiczną, biologiczną, radiologiczną i jądrową rezerwę strategiczną rescEU.

.....
24.1

Komisja przedstawia „Nowy ład na rzecz owadów zapylających”, aby zaradzić alarmującemu spadkowi liczby dzikich owadów zapylających w Europie.

.....
25.1

Komisja prezentuje inicjatywę mającą na celu dalsze wzmocnienie i promowanie dialogu społecznego za pomocą konkretnych działań na szczeblu krajowym i unijnym.

.....
26.1

W Pretorii w Republice Południowej Afryki Komisja inauguruje regionalną inicjatywę nauczycieli w ramach Drużyny Europy na rzecz Afryki Subsaharyjskiej. Inicjatywa stanowi element strategii Global Gateway i będzie realizowana przy wkładzie finansowym UE w wysokości 100 mln euro.

LUTY 2023

.....

1.2

UE i Singapur zawierają partnerstwo cyfrowe.

.....

1.2

Komisja przedstawia plan przemysłowy Zielonego Ładu mający na celu zwiększenie konkurencyjności europejskiego przemysłu technologii neutralnych emisyjnie oraz wsparcie szybkiego przejścia na neutralność klimatyczną.

.....

2.2

Przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen i 15 komisarzy odbywa podróż do Kijowa na pierwsze spotkanie kolegium komisarzy z rządem Ukrainy, aby pogłębić współpracę UE i Ukrainy w różnych sektorach.

.....

3.2

W Kijowie ma miejsce szczyt UE–Ukraina.

.....

4.2

Ukraina: UE i partnerzy z grupy G-7 uzgadniają pułap cenowy dla rosyjskich produktów ropopochodnych.

.....

6.2

UE i Indie powołują radę ds. handlu i technologii, która ma się zająć wyzwaniami związanymi z handlem, zaufaną technologią i bezpieczeństwem.

.....

8.2

Komisja przyjmuje unijne cele w zakresie odporności na klęski i katastrofy wraz z zaleceniami dla państw członkowskich, aby pomóc im poprawić przewidywanie, gotowość, reagowanie i zabezpieczanie w celu wzmocnienia odporności na przyszłe klęski żywiołowe w całej Europie.

.....

6.2

Zaraz po niszczycielskich trzęsieniach ziemi w Turcji i Syrii Komisja rozpoczyna największą operację poszukiwawczo-ratowniczą prowadzoną w ramach Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności, pomagając ratować ludzkie życie w Turcji i wspierając dostarczanie pomocy humanitarnej Syryjczykom w całym kraju.

.....

10.2

Za pośrednictwem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności UE deleguje ponad 250 ratowników z Hiszpanii, Francji i Portugalii do Chile, aby pomagali tamtejszym ratownikom w walce z ekstremalnymi pożarami roślinności.

.....

13.2

Komisja ustanawia przepisy dotyczące wodoru odnawialnego.

.....

14.2

Komisja proponuje cel zerowych emisji do 2030 r. dla nowych autobusów miejskich i redukcję emisji o 90 proc. dla nowych samochodów ciężarowych do 2040 r.

.....

23.2

Komisja przedstawia zestaw działań mających na celu udostępnienie do 2030 r. połączeń gigabitowych wszystkim mieszkańcom i przedsiębiorstwom w całej UE.

.....

25.2

UE uzgadnia dziesiąty pakiet sankcji wobec Rosji.

.....

27.2

Komisja i rząd Zjednoczonego Królestwa osiągają polityczne porozumienie co do zasady w sprawie ram windsorskich, kompleksowego zestawu rozwiązań mających zaradzić praktycznym trudnościom, z jakimi zmagają się mieszkańcy i przedsiębiorstwa w Irlandii Północnej.

.....

28.2

Global Gateway: Komisja podpisuje z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym umowy na łączną kwotę 4 mld euro – obejmują one umowę gwarancyjną, w ramach której uruchomione zostanie do 3,5 mld euro w formie pożyczek i 500 mln euro wkładu z funduszu powierniczego – na rzecz wsparcia przedsiębiorstw w państwach Afryki, Karaibów i Pacyfiku do 2027 r.

.....

MARZEC 2023

.....
1.3

Bezpieczeństwo ruchu drogowego: Komisja proponuje zaktualizowane wymogi dotyczące praw jazdy i lepsze transgraniczne egzekwowanie przepisów ruchu drogowego.

.....
7.3

Unia bezpieczeństwa: uruchomiony zostaje odnowiony System Informacyjny Schengen.

.....
9.3

Komisja przyjmuje nowe tymczasowe ramy pomocy państwa w sytuacjach kryzysowych i w okresie transformacji, aby ułatwić zapewnienie środków wsparcia sektorom, które mają zasadnicze znaczenie dla transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu. Zatwierdza także zmianę do ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w odniesieniu do pomocy państwa, aby w jeszcze większym stopniu ułatwić, uprościć i przyspieszyć wsparcie na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji UE.

.....
10.3

Komisja przedstawia strategię kosmiczną UE na rzecz bezpieczeństwa i obrony z myślą o zapewnieniu silniejszej i bardziej odpornej UE.

.....
10.3

UE aktualizuje swoją strategię bezpieczeństwa morskiego, aby zapewnić pokojowe korzystanie z mórz i ochronę obszarów morskich przed nowymi zagrożeniami.

.....
10.3

Europejski Zielony Ład: UE uzgadnia surowsze przepisy mające na celu zwiększenie efektywności energetycznej.

.....
14.3

W Bogocie w Kolumbii zainaugurowany zostaje sojusz cyfrowy UE i Ameryki Łacińskiej i Karaibów, wspólna inicjatywa mająca promować ukierunkowane na człowieka podejście do transformacji cyfrowej.

.....
14.3

Komisja proponuje reformę struktury unijnego rynku energii elektrycznej, której celem jest przyspieszenie wykorzystania energii odnawialnej, lepsza ochrona konsumentów i zwiększenie konkurencyjności przemysłu.

.....
16.3

Komisja przedstawia wniosek dotyczący aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie w celu zwiększenia skali produkcji czystych technologii w Unii Europejskiej i zapewnienia, aby UE była dobrze przygotowana do przejścia na czystą energię.

.....
16.3

Komisja proponuje kompleksowy zestaw środków, służących zapewnieniu UE dostępu do bezpiecznych, zróżnicowanych, przystępnych cenowo i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych.

.....
16.3

Z okazji 30. rocznicy jednolitego rynku Komisja przedstawia swoją wizję zapewnienia długoterminowej konkurencyjności UE po 2030 r.

.....
16.3

W ramach inicjatywy nowy europejski Bauhaus Komisja uruchamia program budowania zdolności, aby zapoczątkować odbudowę Ukrainy.

.....
17.3

Podczas międzynarodowej konferencji solidarnościowej 2023 poświęconej kryzysowi w Wenezueli Komisja przekazuje 75 mln euro na finansowanie pomocy humanitarnej w tym kraju.

.....
20.3

Na konferencji darczyńców w Brukseli UE i międzynarodowi darczyńcy deklarują łącznie 7 mld euro na pomoc mieszkańcom Turcji i Syrii poszkodowanym w wyniku niszczycielskich trzęsień ziemi w lutym 2023 r.

.....
22.3

Komisja wprowadza nowe prawa konsumentów, które ułatwią i uatrakcyjnią naprawę towarów. Proponuje także wspólne kryteria służące zwalczaniu pseudoekologicznego marketingu i wprowadzających w błąd twierdzeń dotyczących ekologiczności.

.....
23.3

Europejski Zielony Ład: Parlament i Rada osiągnęły porozumienie w sprawie ograniczenia emisji z transportu morskiego dzięki promowaniu zrównoważonych paliw.

.....
28.3

Europejski Zielony Ład: UE uzgadnia ambitne nowe przepisy dotyczące zapewnienia wystarczającej infrastruktury paliw alternatywnych.

.....
29.3

Komisja proponuje większą przejrzystość i mniej biurokracji dla przedsiębiorstw, aby poprawić otoczenie działalności gospodarczej w UE.

.....
30.3

Europejski Zielony Ład: UE uzgadnia surowsze przepisy, aby przyspieszyć wprowadzanie energii odnawialnej.

.....
30.3

Przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen wygłasza przemówienie w sprawie stosunków UE-Chiny.

.....
31.3

Next Generation EU: środki wypłacone w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności przekraczają 150 mld euro.

.....
31.3

REPowerEU: UE wypełnia swoje dobrowolne zobowiązanie w zakresie zmniejszenia zapotrzebowania na gaz o 15 proc. w porównaniu z poprzednimi pięcioma okresami zimowymi i na koniec tegorocznej zimy dysponuje jeszcze zapasem odpowiadającym 60 proc. unijnej zdolności magazynowania gazu.

KWIECIEŃ 2023

.....
3.4

Komisja obchodzi 30 rocznicę Funduszu Spójności. Od czasu ustanowienia Funduszu Spójności zainwestowano z niego kwotę niemal 179 mld euro na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE.

.....
4.4

UE rozpoczyna tworzenie rezerw schronienia rescEU, które można wykorzystać podczas kryzysów lub klęsk żywiołowych przerastających krajowe zdolności reagowania. Rezerwy te mają powstać w Chorwacji, Polsce, Słowenii, Hiszpanii, Szwecji i Turcji.

.....
5.4

W dziedzinie współpracy wymiarów sprawiedliwości Komisja proponuje przepisy dotyczące przekazywania ścigania w sprawach karnych między państwami członkowskimi.

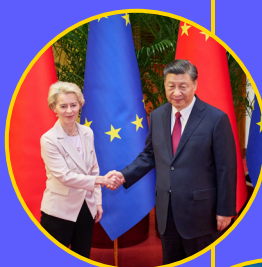

.....
5.4

Komisja odpowiada na siódmą europejską inicjatywę obywatelską, która uzyskała ponad 1 mln podpisów: „Ratujmy pszczoły i rolników! W kierunku rolnictwa przyjaznego dla pszczoł, sprzyjającego zdrowemu środowisku”.

.....
6.4

Przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen odbywa wizytę w Chinach.

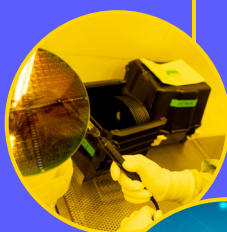
.....
17.4

Komisja otwiera Europejskie Centrum Przejrzystości Algorytmicznej, które ma pomóc w egzekwowaniu aktu o usługach cyfrowych.

.....
18.4

Porozumienie polityczne dotyczące europejskiego aktu w sprawie czipów, którego celem jest wzmocnienie konkurencyjności i odporności UE w tym strategicznym sektorze.

.....
18.4

Komisja przyjmuje wniosek dotyczący unijnego aktu o cybersolidarności mającego wzmocnić zdolności w zakresie cyberbezpieczeństwa w UE oraz prezentuje przyszłą Akademię Umiejętności w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa.

.....
18.4

Unia bankowa: Komisja proponuje reformę ram zarządzania kryzysowego banków i gwarantowania depozytów.

.....

20.4

Ukraina przystępuje do Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności.

.....

24.4

Europejski Zielony Ład: UE i Norwegia zawiązują zielony sojusz, aby pogłębić współpracę w dziedzinie klimatu, środowiska, energii i czystego przemysłu.

.....

25.4

Akt o usługach cyfrowych: Komisja wskazuje pierwszą grupę bardzo dużych platform i wyszukiwarek internetowych w ramach aktu o usługach cyfrowych.

.....

23.4

Europejski panel obywatelski ds. światów wirtualnych przedstawia 23 zalecenia dotyczące sprawiedliwych światów wirtualnych w UE, w których człowiek jest na pierwszym miejscu.

.....

25.4

Unijna platforma energetyczna: Komisja po raz pierwszy zaprasza firmy do wspólnych zakupów gazu.

.....

26.4

Komisja przedstawia wnioski ustawodawcze mające na celu wdrożenie najbardziej kompleksowej reformy unijnych przepisów dotyczących zarządzania gospodarczego od czasu zakończenia kryzysu gospodarczego i finansowego.

.....

26.4

Europejska Unia Zdrowotna: Komisja proponuje reformę prawodawstwa farmaceutycznego na rzecz bardziej dostępnych, przystępnych cenowo i innowacyjnych leków.

.....

26.4

Europejski Zielony Ład: Parlament i Rada osiągnęły porozumienie w sprawie nowych przepisów mających na celu ograniczenie emisji pochodzących z lotnictwa przez promowanie zrównoważonych paliw lotniczych.

.....

27.4

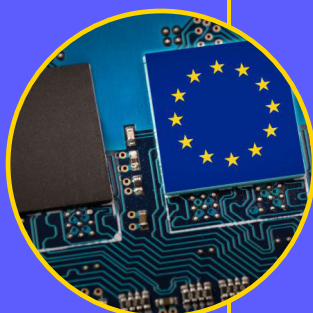
Global Gateway: Komisja i Europejski Bank Inwestycyjny zapowiadają przeznaczenie 18 mld euro na pobudzenie inwestycji w działania w dziedzinie klimatu i gospodarki zrównoważone.

.....

27.4

Komisja proponuje nowe przepisy, aby pomóc przedsiębiorstwom w jak najlepszym wykorzystaniu własnych wynalazków, wspomagać rozwój nowych technologii oraz przyczynić się do konkurencyjności i suwerenności technologicznej UE.

MAJ 2023

.....
3.5

Komisja przyjmuje wniosek w sprawie aktu o wspieraniu produkcji amunicji, który zakłada przeznaczenie 500 mln euro na szybkie zwiększenie zdolności przemysłu obronnego UE w celu udzielenia pomocy Ukrainie.

.....
3.5

Komisja proponuje surowsze przepisy w walce z korupcją w UE i na świecie.

.....
4.5

Komisja zaleca środki służące zwalczaniu piractwa internetowego wydarzeń sportowych i innych wydarzeń na żywo.

.....
9.5

Europejski Rok Umiejętności rozpoczyna się festiwalem umiejętności.

.....
10.5

W sytuacji rosnących potrzeb humanitarnych w związku z konfliktem w Sudanie UE otwiera humanitarny most powietrzny, który umożliwi transport krytycznych dostaw do partnerów humanitarnych w mieście Port Sudan.

.....
16.5

W Brukseli odbywa się pierwsze posiedzenie ministerialne rady ds. handlu i technologii UE i Indii. Głównym tematem spotkania jest pogłębienie strategicznych relacji w dziedzinie handlu i technologii.

.....

17.5

Rozpoczyna działalność grupa Zadaniowa UE–USA ds. Zdrowia.

.....

17.5

Komisja przedstawia wnioski dotyczące najbardziej ambitnej i kompleksowej reformy unii celnej UE od czasu jej utworzenia w 1968 r.

.....

18.5

Komisja publikuje pierwszą w historii „Europejską prognozę dla branży medialnej” – raport zawierający analizę trendów popytu i podaży w sektorach usług audiowizualnych, gier wideo i mediów informacyjnych.

.....

21.5

W odpowiedzi na wniosek Włoch o pomoc w związku z katastrofalnymi powodziąmi, jakie nawiedziły północ tego kraju, Komisja natychmiast mobilizuje pomoc nadzwyczajną udzieloną przez Belgię, Francję, Słowenię i Słowację za pośrednictwem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności.

.....

19-21.5

Przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen uczestniczy w szczycie G7 w Hiroszimie w Japonii.

.....

22.5

W Seulu odbywa się szczyt UE–Korea Południowa, na którym ogłoszone zostaje zielone partnerstwo mające na celu pogłębienie współpracy w zakresie działań w dziedzinie klimatu, czystej energii i ochrony środowiska.

.....

22.5

W obliczu bezprecedensowej skali potrzeb humanitarnych na świecie Rada przyjmuje dobrowolny cel przeznaczenia 10 proc. oficjalnej pomocy rozwojowej na operacje humanitarne.

.....

24.5

Unia rynków kapitałowych: Komisja proponuje nowe przepisy chroniące inwestorów detalicznych i wzmacniające ich pozycję w UE.

.....

30.5

Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, podwaja liczebność powietrznej floty przeciwpożarowej rescEU przed nadchodzącym sezonem pożarów roślinności w Europie.

.....

30.5

Centrum Koordynacji Reagowania Kryzysowego – trzon europejskich zdolności reagowania kryzysowego i siła napędowa Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności – obchodzi swoje 10-lecie.

.....

31.5

W Luleå w Szwecji odbywa się czwarte spotkanie ministerialne Rady UE–USA ds. Handlu i Technologii. UE i Stany Zjednoczone zawierają porozumienie w sprawie wzajemnego uznawania wyników inspekcji dotyczących dobrych praktyk wytwarzania weterynaryjnych produktów leczniczych.

CZERWIEC 2023

.....

1.6

Komisja przyjmuje zmienione przepisy zapewniające przedsiębiorstwom jaśniejsze i aktualne wskazówki, które pomogą im w ocenie zgodności ich porozumień horyzontalnych z unijnymi regułami konkurencji.

.....

1.6

Przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen ogłasza nowy pakiet pomocy dla Mołdawii.

.....

7.6

UE opracowuje nowy program na rzecz umocnienia partnerstwa z Ameryką Łacińską i Karaibami.

.....

7.6

Europejska Unia Zdrowotna: Komisja przedkłada wniosek w sprawie kompleksowego podejścia do zdrowia psychicznego.

.....

8.6

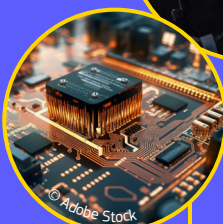
Międzyinstytucjonalny Organ ds. Norm Etycznych: Komisja proponuje opracowanie wspólnych norm etycznych dla wszystkich instytucji UE.

.....

8.6

Zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa Komisja zatwierdza ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania, którego celem jest wspieranie badań naukowych, innowacji i pierwszego zastosowania w przemyśle produktów i rozwiązań w dziedzinie mikroelektroniki i technologii komunikacyjnych.

.....

8.6

UE wysłała blisko 300 strażaków z Hiszpanii, Francji i Portugalii do pomocy w walce z ekstremalnymi pożarami roślinności w Kanadzie.

.....

12-16.6

Przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen odbywa podróż do Brazylii, Argentyny, Chile i Meksyku oraz zapowiada, że UE przeznaczy 10 mld euro za pośrednictwem Global Gateway na inwestycje w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach.

.....

13.6

Gospodarka społeczna: Komisja przedstawia propozycje służące uwolnieniu pełnego potencjału w zakresie zatrudnienia, innowacji i włączenia społecznego.

.....

14.6

UE czyni postępy w negocjacjach z USA dotyczących umowy w sprawie minerałów krytycznych.

.....

15.6

Podczas siódmej konferencji w Brukseli pt. „Wspieranie przyszłości Syrii i regionu” społeczność międzynarodowa deklaruje 5,6 mld euro na 2023 r. i kolejne lata.

.....

19.6

UE i Kenia kończą negocjacje w sprawie ambitnej umowy o partnerstwie gospodarczym, zawierającej istotne postanowienia dotyczące zrównoważonego rozwoju.

.....

20.6

Budżet UE: Komisja proponuje wzmocnić długoterminowy budżet UE, aby stawić czoła najpilniejszym wyzwaniom. Przedstawia także dostosowany pakiet dotyczący kolejnej generacji zasobów własnych.

.....

20.6

Komisja i Wysoki Przedstawiciel przedstawiają strategię bezpieczeństwa gospodarczego UE. Jej głównym założeniem jest minimalizowanie ryzyka wynikającego z gospodarczych współzależności, przy jednoczesnym zachowaniu maksymalnego poziomu otwartości i dynamiki gospodarczej UE.

.....

20.6

Ukraina: Komisja proponuje stworzenie specjalnego instrumentu wsparcia naprawy gospodarczej, odbudowy i modernizacji Ukrainy.

.....

23.6

UE przyjmuje jedenasty pakiet sankcji wobec Rosji za trwającą nielegalną wojnę przeciwko Ukrainie.

.....

28.6

UE proponuje nowe, kompleksowe podejście do zagrożeń dla pokoju, bezpieczeństwa i obronności wynikających ze zmiany klimatu i degradacji środowiska.

.....

28.6

Komisja przedstawia wnioski ustawodawcze zapewniające obywatelom i przedsiębiorstwom możliwość dalszego dostępu do banknotów i monet euro i płatania nimi w całej strefie euro oraz ustanawiające ramy prawne dla euro w możliwej nowej formie cyfrowej, które Europejski Bank Cyfrowy może emitować w przyszłości obok gotówki.

LIPIEC 2023

.....

5.7

Komisja przyjmuje środki na rzecz zrównoważonego wykorzystania kluczowych zasobów naturalnych, zwiększające również odporność systemu żywnościowego i rolnictwa w UE.

.....

3.7

Ukraina: działalność rozpoczyna międzynarodowe centrum powołane celem ścigania rosyjskiej zbrodni agresji przeciwko Ukrainie.

.....

5.7

Komisja publikuje czwarte roczne sprawozdanie dotyczące praworządności, w którym oceniła wykonanie zeszłorocznych zaleceń i przedstawiła szczegółowe zalecenia dla państwo członkowskich.

.....
9.7

UE i Nowa Zelandia podpisują ambitną umowę o wolnym handlu.

.....
11.7

Komisja przedstawia strategię UE w sprawie wiodącej roli w zakresie technologii Web 4.0 i światów wirtualnych.

.....
11.7

Komisja proponuje środki dotyczące zwiększania efektywności i zrównoważonego charakteru transportu towarowego przez usprawnienie zarządzania infrastrukturą kolejową oraz lepsze informowanie o emisjach gazów cieplarnianych w transporcie towarowym.

.....
12.7

Komisja proponuje wzmocnienie praw ofiar w całej UE, tak aby otrzymywały one wsparcie, miały dostęp do informacji, mogły dochodzić sprawiedliwości i uzyskiwać odszkodowania.

.....
13.7

W Brukseli odbywa się 29. szczyt UE–Japonia.

.....
16.7

Tunezja: porozumienie polityczne w sprawie kompleksowego pakietu partnerstwa.

.....

17-18.7

W trzecim szczycie UE-CELAC w Brukseli uczestniczą przywódcy UE i Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów. Komisja przedstawia program inwestycyjny EU-LAC w ramach strategii Global Gateway.

.....

19.7

Na Forum Politycznym Wysokiego Szczebla ONZ ds. Zrównoważonego Rozwoju UE przedstawia swój pierwszy dobrowolny przegląd postępów w realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

.....

31.7

Global Gateway: przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen inauguruje inicjatywę Drużyny Europy w dziedzinie zielonej gospodarki na Filipinach.

SIERPIEŃ 2023

.....

9.8

W reakcji na niszczycielskie powodzie w Słowenii UE przekazuje pomoc nadzwyczajną i mobilizuje wsparcie średnio- i długoterminowe.

.....

18.8

UE osiąga cel w zakresie magazynowania gazu na poziomie 90 proc. na dwa miesiące przez terminem przypadającym na 1 listopada.

